

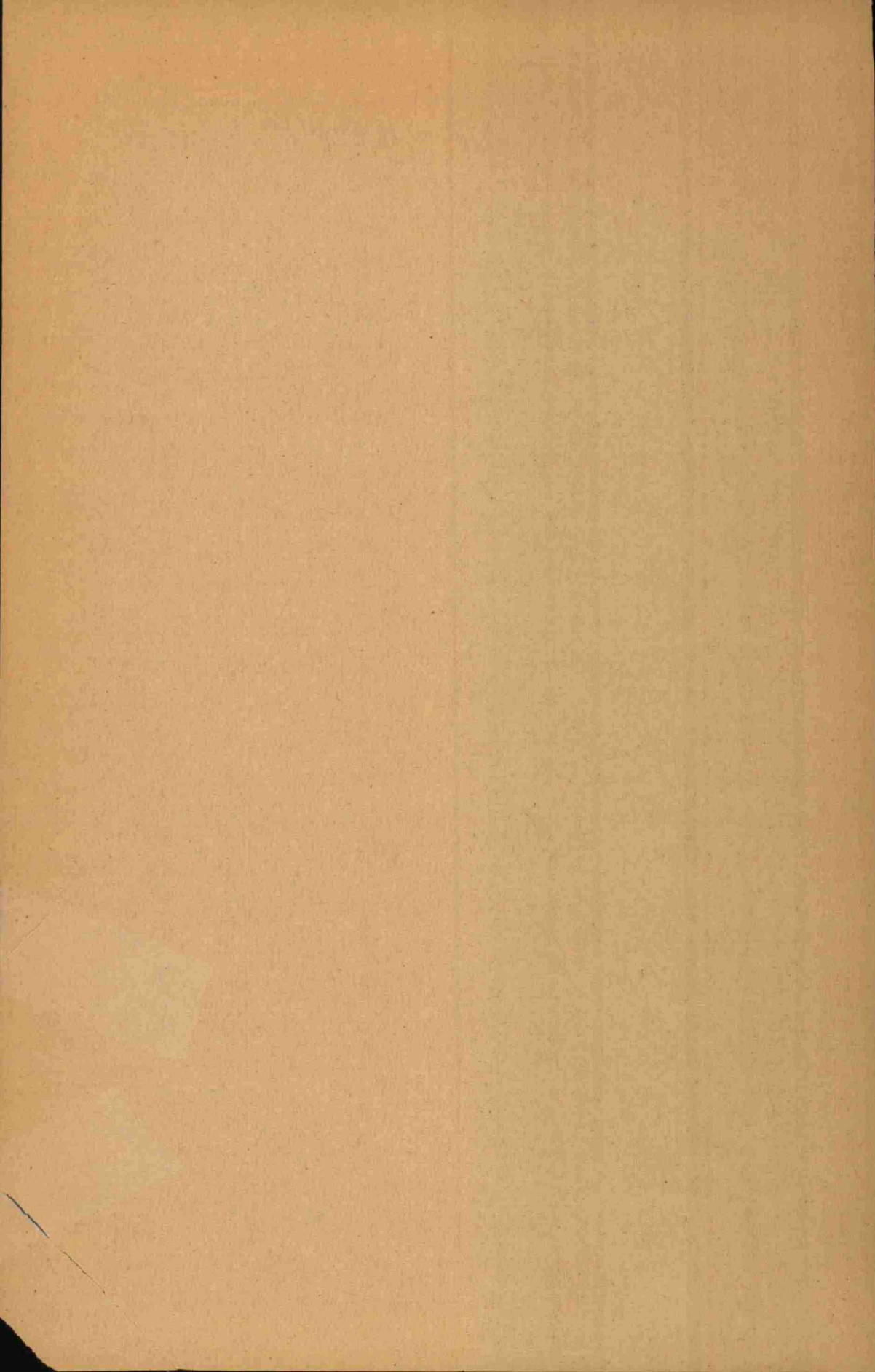
TEKNILLINEN KORKEAKOULU

VUOSIKERTOMUS

1949—50

REHTORIN ANTAMA

HELSINKI 1950
VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINO

TEKNILLINEN KORKEAKOULU

VUOSIKERTOMUS

1949—50

REHTORIN ANTAMA

HELSINKI 1950
VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINO

SISÄLLYS:

	Sivu
Yleisiä tietoja	3
Teknillisen korkeakoulun 100-vuotisjuhlallisuudet	12
Korkeakoulun hallinto	18
Opetustoiminta	20
Ulkomaiset luennoitsijat	40
Insinöörien jatkokoulutus	41
Kielitutkintolautakunta	42
Suoritettut tutkinnot	42
Opiskelijat	50
Ylioppilasyhdistykset	50
Opintoretkeilyt	51
Stipendit ja apurahat	51
Korkeakoulun kirjasto	56
Kärsintakurssit	59
Lahjoitusrahastoja ja lahjoituksia	59
Korkeakoulun rakennusten laajennukset	61
Otaniemen alueen suunnittelu- ja rakennustyöt	63
Selvitys korkeakoulun opettajien toiminnasta	67

Teknillinen korkeakoulu lukuvuonna 1949—1950

Lukuvuoden avajaistilaisuus liittyi korkeakoulun 100-vuotisjuhliin, jotka pidettiin syyskuun 13 päivänä. Tässä tilaisuudessa piti rehtori, professori Martti Levón seuraavan juhlapuheen:

Rehtori, professori Martti Levónin juhlapuhe Teknillisen korkeakoulun 100-vuotisjuhlissa 13. 9. 1949.

Teknillinen opetus alkoi Suomessa myöhemmin ja vaatimattomammissa muodoissa kuin useimmissa muissa Euroopan maissa, joissa jo 1700-luvun lopulla ja 1800-luvun alkupuolella oli perustettu oppilaitoksia teknillistä opetusta varten. Tosin oli kuuluisa kemisti ja tiedemies, Turun Akatemian professori Juhana Gadolin jo v. 1802 tuonut esiin ajatuksen „Käsityö- ja manufaktuurikoulujen perustamisesta Suomessa” ja laatinut suunnitelman näitä varten, mutta pian sen jälkeen muuttuneet poliittiset olosuhteet ja Suomen siirtyminen Venäjän valtapiiriin tekivät mahdottomaksi tällaisten yksityisten taholta tulleiden aloitteiden eteenpäinviemisen ja toteuttamisen. Seuraava aloite tulikin „korkeimmalta taholta”, Keisarillisen käskykirjeen muodossa v. 1835, mutta tämäkin aloite jäi, tällä kertaa vallanpitäjien oman viivyttelyn ja epäröinnin johdosta, pitkäksi aikaa lepäämään. Lopulliseen ratkaisuun joutui kysymys teknillisen opetuksen aloittamisesta vasta v. 1847, jolloin annetulla asetuksella määrättiin Suomeen perustettavaksi kouluja, joiden tarkoitus oli valmistaa „nuorukaisille, jotka haluavat antautua teollisuusammatteihin, tilaisuus saada tähän tarkoitukseen tarpeellinen tietopuolinen ja käytännöllinen kasvatus.” Kouluun pääsyä varten vaadittiin, että asianomainen oli täyttänyt 12 vuotta, osasi vaivattomasti lukea sisältä, että hänellä oli auttava käsiala ja tunsii katkismuksen pääkappaleet. Opetusta määrättiin annettavaksi, paitsi useissa nykyisin tavallisissa alkeiskoulunaineissa, ainoastaan harvoissa teknillisissä aineissa, kuten esim. mekaniikan, fysiikan ja kemian alkeissa sekä mineralogiassa. Opetukseen kuului myös työskentely laboratorioissa sekä puusepän- ja metallityöpajassa työnjohtajan opastuksella. Kurssi oli kaksivuotinen. Tässä erittäin vaatimattomassa alkeiskoulumuodossa aloitti tammikuun 15 p. 1849 toimintansa *Helsingin teknillinen reaalikoulu*, josta sittemmin kehittyi nykyinen teknillinen korkeakoulumme. Suurin piirtein samoissa vaatimattomissa muodoissaan koulu jatkoi toimintaansa yli kaksikymmentä vuotta.

Syy siihen, että teknillinen opetus alkoi Suomessa myöhemmin kuin useimmissa muissa maissa sekä että sen alkuperäiset muodot olivat niin vaatimattomat ja sen kehitys alkuaikoina erittäin hidasta, on löydettävissä silloisissa olosuhteissa. Teknillisen opetuksen kehitys kulkee käsikädessä ja vuorovaikutuksin maan teollistumisen ja kaiken elinkeinoelämän kehityksen kanssa. Maan teollistuminen määrää teknikkokunnan tarpeen, kun taas toiselta puolen teknillis-tieteellinen tutkimustyö, jonka suorittamiseen tarvitaan korkeimman teknillisen koulutuksen saaneita henkilöitä, tekee mahdolliseksi tekniikan kehittymisen ja avaa uusia mahdollisuuksia teollisuuden ja kaiken elinkeinoelämän laajentumiselle ja kehittymiselle. Teknillisen opetustoiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja kehitystä on tämän vuoksi arvosteltava maan talouselämän ja erikoisesti teollisuuden kehityksen taustaa vastaan.

1800-luvun alussa oli Suomen teollisuus ja kaikki elinkeinoelämä vielä hyvin alkeellista ja vaatimatonta. Mainittavia teknillisiä tietoja enempää kuin apuneuvojakaan teollisuustuotteiden valmistamiseksi ei tarvittu, sillä vaatimukset oli tyydytettävissä luonnontuotteilla, jotka jalostettiin pääasiallisesti kotiteollisuuden ja käsityön avulla. Se vähä, mikä puuttui, saatiin helposti ulkomailta. Vähäisenä vientitavarana oli pääasiallisesti vesisahoilla sahatut laudat ja terva. Vasta vuosina 1820—50 alkoi teollisuus nostaä päätään. Teollisuuden kehitysmahdollisuuksia lisäsi erikoisesti höyryvoiman käytäntöönotto. Rautateollisuus vilkastui ja uutta vientiteollisuutta syntyi. Myöskin tekstiiliteollisuuslaitoksia ja ensimmäinen paperitehdaskin rakennettiin. Mutta teollisuuslaitoksien *teknillinen taso* oli hyvin alhainen ja mikäli niiden rakentamiseen ja hoitamiseen tarvittiin teknillistä ammattityövoimaa, otettiin se mieluummin ulkomailta. Ajatus kotimaisen teknikkokunnan kasvattamisesta ja käyttämisestä oli täysin vieras. Hallitus ja maan johtavat piirit eivät yleensä ymmärtäneet eivätkä tunteneet tekniikan tarpeita ja yleisö suhtautui kaikkeen teknilliseen opetukseen välinpitämättömästi tai aliarvioiden. Hyvin kuvaavaa sen ajan ajatustavalle on, että itse *J. W. Snellman*, suomalaisen kulttuurin esitaistelijoita, talousmies ja aikanaan myös maan finanssipäällikkö, *vastusti* kotimaisen teknillisen opetustoiminnan kehittämistä, pitäen sitä tarpeettomana, siihen vähäiseen teknikkotarpeeseen nähden, mikä hänen mielestään Suomessa oli. Kun maan teollisuusjohtokunta, jonka alaisuuteen ja johtoon teknillinen opetus oli asetettu, teki v. 1857, keisari Aleksanteri II:n noustua Venäjän valtaistuimelle ja yleisen elpymisen alettua Suomenkin talouselämässä, ehdotuksen *polyteknillisen opiston* perustamisesta *korkeampaa teknillistä opetusta varten*, asettui Snellman jyrkästi sitä vastaan. *Agathon Meurmanin* kirjoitettua sanotun ehdotuksen johdosta „Åbo Tidningen” lehteen laajan kirjoituksen, jossa hän lämpimästi puolsi ehdotusta, Snellman polemisoi tätä kirjoitusta vastaan „Litteraturbladet”issa” lausuen m. m.:

„Mitä tekee maamme kaikilla näillä agronomeilla, teknologeilla, vuorimiehillä, mekaanikoilla, insinööreillä ja arkkitehdeillä? Miten voimme heitä käyttää ja miten he voivat tulla toimeen? — Mitä arkkitehteihin tulee tiedämme paremmin kuin hyvin miten runsaasti nykyisillä lääninarkkitehdeillä on yksityistehtäviä. Kaksi herraa *Chiewitz* (Turun silloinen lääninarkkitehti) voivat toistaiseksi tehdä kaiken sen mitä maamme tässä suhteessa nykyään tarvitsee. Insinööriä ei kukaan yksityinen ole vielä koskaan täällä tarvinnut.” — „Vesijohtojen rakentamista varten kenties tarvittaisiin mekaanikkoja, jotka paremmin kuin ratamestarit pystyisivät tähän tehtävään, mutta jo puolelle tusinalle sellaisia kävisi vaikeaksi saada työtä ja tulla toimeen. Tehtaissa tarvittavien höyrykoneiden asentamiseen riittää varmaankin yksi mekaanikko.”

Näin Snellman. — On selvää, että tällaisten mielipiteitten esittäminen johtavalta, arvovaltaiselta taholta hidastutti ja esti suuresti teknillisen opetuksemme kehitystä. Niinpä edellä mainittuun teollisuusjohtokunnan ehdotukseen polyteknillisen opiston perustamisesta suhtauduttiinkin maan määrävällä taholla hyvin epäilevästi. Ehdotusta pidettiin liian laajakantoisena ja liian korkealle tähtäävänä eikä sitä senvuoksi katsottu voitavan hyväksyä. Ainoat tulokset ehdotuksesta oli, että teknillisen realikoulun toimintaan tehtiin eräitä parannuksia, kuten sisäänpääsyvaatimuksien korottaminen ja teknillisten aineiden opetuksen lisääminen.

Mutta maamme olosuhteet kehittyivät nopeasti. Vuosisadan loppupuoli, 1860-luvulta alkaen, muodostui talouselämämme varsinaiseksi teollistumisen ajaksi, luoden myös edullisemman pohjan teknillisen opetuksen laajentamiselle ja kehittämislle. Vapamielinen suunta pääsi valtaan maamme talouspolitiikassa. Kielto höyrysahtojen perustamisesta kumottiin ja elinkeinoelämä vapautettiin sitä räsittävistä ja estävistä pakkomääräyksistä. Sahatavaran ja vähitellen muidenkin puunjalosteiden kysyntä lisääntyi valtavasti länsi-Euroopan maissa. Lyhyessä ajassa maahamme syntyi laaja, kukoistava ja varsin korkealla tasolla oleva sahateollisuus, joka pystyi tasaväkisesti kilpailemaan markkinoista muiden maiden tuotannon kanssa. Sahateollisuuden yhteyteen kehittyi vähitellen — suurelta osalta kuitenkin vasta 1900-luvun alkupuolella — voimakas korkeampaa jalostusastetta edustava puunjalostusteollisuus, puuhioke-, selluloosa- ja paperiteollisuus, jotka yhdessä sahateollisuuden kanssa muodostuivat maamme johtavaksi *vientiteollisuudeksi*. Samanaikaisesti olivat 1800-luvun loppupuolella myöskin tekstiili-, sekä metalli- ja koneteollisuus laajentuneet ja kehittyneet muodostuen pääasiallisesti kotimaista kysyntää tyydyttäväksi n. k. *kotimarkkinateollisuudeksi*, johon teollisuusryhmään myöhemmin liittyi jatkuvasti uusia teollisuuden haaroja.

On selvää, että tämä maan voimakas teollistuminen, johon samanaikaisesti liittyi m. m. maan kulkuyhteyksien ja liikennevälineiden sekä yleensä

kaiken elinkeinoelämän kehittyminen, asetti myös teknillisesti koulutetun henkilökunnan tarpeen aivan uuteen valoon ja asemaan. Tultiin pian havaitsemaan, että maan teknikko- ja insinööritarvetta ei voitu tyydyttää ulkomaisilla voimilla tai edes ulkomailla koulutetuilla kotimaisilla voimilla, vaan oli turvauduttava kotimaiseen koulutukseen. Tämä käänsi katset oman teknillisen opetuksemme tehostamiseen ja kehittämiseen. — Kävisi liian laajaksi selostaa tässä yhteydessä kaikkia niitä ehdotuksia, joita edellä selostettuna maan teollistumisen aikana tehtiin sekä koulun johdon että maan teollisuusjohtokunnan taholta teknillisen opetuksen kehittämiseksi ja niitä toimenpiteitä, joihin ne johtivat. Tyydyn tämän vuoksi mainitsemaan ainoastaan eräitä tärkeimpiä kehitysvaiheita.

V. 1872 Helsingin teknillinen realikoulu muutettiin *polyteknilliseksi kouluksi* uusine sääntöineen, jotka virallisesti vahvistivat jo 1860-luvulla muodostuneen jaoituksen viiteen ammattiosastoon ja antoivat opettajakollegille virallisen aseman oppilaitoksen hallinnassa. Ammattiosastot olivat arkkitehtuurin, insinööritoimen, koneenrakennuksen, kemiallisen teknologian ja maanmittauksen osastot.

V. 1879 vahvistettiin koululle uudet säännöt, joiden mukaan oppilaitos muutettiin *polyteknilliseksi opistoksi* ja sai useita uusia opettajanvirkoja.

V. 1886 annetulla asetuksella korotettiin sisään pääsyvaatimuksia siten, että opiston vakinaiseksi oppilaaksi pääsi ilman erikoistutkintoa ainoastaan ylioppilastutkinnon suorittanut henkilö.

V. 1908 opisto vihdoin muutettiin *teknilliseksi korkeakouluksi*. Tässä yhteydessä annetut säännöt laajensivat sangen huomattavasti korkeakoulun itsehallintoa. Opettajaneuvoston ja rehtorin ohella myöskin osastokollegit saivat omat tehtävänsä hallinnon ja opetuksen hoitamisessa. Korkeakoulu alistettiin välittömästi Kauppa- ja teollisuusministeriön alaisuuteen. Opetusohjelmaa laajennettiin erittäin huomattavasti ja koko opetustoiminta sai uuden järjestelyn.

Tämän jälkeisenä aikana on teknillisen korkeakoulun kehitys mennyt jatkuvasti ja varsin nopeassa tahdissa eteenpäin sekä opetukseen että hallintoon nähden. Viimeinen laajempi uudistus tehtiin vv. 1941—43, jolloin korkeakoulun säännöt ja opetusohjelma uusittiin perusteellisesti. Nämä säännöt ovat edelleenkin voimassa eräin lisäyksin.

Maamme itsenäisyyden aikana tapahtunut puunjalostusteollisuutemme voimakas, jatkuva laajentuminen ja kehittyminen korkeampiin jalostusasteisiin sekä kotimarkkinateollisuuden monipuolistuminen ja erikoisesti metalli- ja koneteollisuutemme valtava laajentuminen viimeisten sotien aikana sekä sen jälkeen, on luonut oman leimansa myöskin teknillisen korkeakouluopetuksen kehitykseen. Lähin tavoite on luonnollisesti ollut nopeasti kasvavan insinöörikysynnän jatkuva tyydyttäminen, mutta sen ohella on käynyt yhä välttämättömämmäksi kiinnittää kasvavaa huomiota

opetuksen *laadulliseen kehittämiseen* — opetustoiminnan laajentamiseen yhä useammille tekniikan eri aloille ja opetusmenetelmän tehostamiseen erikoisesti harjoittelu- ja laboratoriotyöskentelyä lisäämällä. Kehitys on ollut sama muidenkin ammattiosastojen, rakennusinsinööri-, arkkitehti- ja maanmittausosastojen opetukseen nähden. Tämän ohella tuli yhä ilmeisemmäksi, että mitä suurimmassa määrin laiminlyöty teknillinen tutkimustoiminta oli nopeasti saatava aikaan ja luotava mahdollisuudet sen jatkuvalle suorittamiselle teknillisen korkeakouluopetuksen yhteydessä.

Niistä tuloksista, joihin teknillisen korkeakouluopetuksen kehitys on viime aikoina johtanut, mainitsen ainoastaan lyhyesti, että oppilasmäärä, joka vuoteen 1939 mennessä oli jatkuvasti nousten saavuttanut 1,100 määrän, on nyt noin kaksinkertainen, eli keskimäärin 2,200, ja että opettajamäärä on vastaavasti noussut ja on nykyisin: professoreita 52, lehtoreita 7, erikoisopettajia 68 ja assistentteja 190.

Se laaja laboratorioitten rakennusohjelma, joka pantiin alulle heti ensimmäisen maailmansodan jälkeen, saatiin varsin huomattavalta osalta toteutetuksi ennen viimeisiä sotia. Ratkaisevaa lisää tutkimustyömahdollisuuksiin merkitsi kuitenkin vasta Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen perustaminen korkeakoulun yhteyteen v. 1942.

Edellä olen esittänyt lyhyen katsauksen teknillisen korkeakouluopetuksemme tähänastiseen kehitykseen samanaikaisen taloudellisen kehityksen taustaa vastaan kuvattuna. Yksityiskohtainen, erittäin kiintoisa ja ansiokas selvittely teknillisen korkeakoulumme vaiheista kuluneen 100 vuoden aikana on esitetty professori *Bernh. Wuolteen* kirjoittamassa historiikissa, jonka korkeakoulu nyt 100-vuotisjuhliensa yhteydessä on julkaissut. Käytän tilaisuutta lausuakseni prof. Wuolteelle korkeakoulun syvät kiitollisuuden tunteet tästä hänen työstään.

Teknillisen korkeakouluopetuksen tarkoitus ja päämäärä on kaikissa maissa sama: kouluttaa teknillis-tieteellisesti päteviä teknikoita teknillistä tutkimustyötä sekä teollisuuden ja kaiken teknillisen talouselämän johtoa ja kehittämistä varten. Vaatimukset tällaisten teknikkojen tiedoille ja kouluttamiselle ovat tämän vuoksi, ainakin johtavissa periaatteissaan, myöskin samat. Pohjoismaissa on vieläpä päästy hyvin suureen yhtäläisyyteen insinöörien ja arkkitehtien korkeakouluopetuksen laadussa ja muodoissa. Riippuen kuitenkin eri maiden olosuhteista ja teollisuuden sekä talouselämän yleisestä luonteesta ja sen määräämän insinööritarpeen laadusta, on havaittavissa varsin huomattaviakin eroavaisuuksia insinööreille asetettavissa vaatimuksissa ja heidän korkeakouluopetuksessaan. Esitän seuraavassa eräitä tällaisia tyypillisiä piirteitä meidän oloistamme.

Suomen luontainen, johtava vientiteollisuus on puunjalostusteollisuus. On tämän vuoksi luonnollista, että puunjalostukseen kohdistuvaan teknilliseen korkeakouluopetukseen kiinnitettiin huomiota jo korkeakoulun sangen

varhaisessa kehitysvaiheessa ja että tätä opetusta tehostettiin ja kehitettiin sitä mukaa kuin puunjalostusteollisuus kehittyi yhä tärkeämmäksi teki-
jäksi Suomen talouselämässä. Aluksi opetus tapahtui varsin vaatimatto-
massa muodossa mekaanisen teknologian yhteydessä, mutta jo ensimmäisen
maailmansodan jälkeen ryhdyttiin toimenpiteisiin tämän opetushaaran
tehostamiseksi ja tuloksena oli paperiteknologian, puun kemiallisen tekno-
logian (selluloosateollisuus) ja puun mekaanisen teknologian (saha- ja
vaneriteollisuus) professorin virkojen perustaminen. Selluloosateollisuuden
opetus liitettiin kemian osastoon, paperi- ja sahateollisuuden opetus kone-
insinööri-osaston yhteyteen.

Varsin pian todettiin kuitenkin, että opetuksen antaminen ainoastaan
eräissä puunjalostuksen pääaineissa ei riittänyt tyydyttämään niitä erikois-
vaatimuksia, jotka puunjalostusteollisuus asetti omien insinööriensä am-
mattitiedoille. Tämän vuoksi opetusta vähitellen tehostettiin edelleen ja
keskitettiin se v. 1942 lopuksi omaan ammattiosastoon, jonka opetusohjelma
järjestettiin tarkoituksenmukaiseksi, laajemman ja syvemmän tietomäärän
antamiseksi puunjalostusteollisuuden toimintapiiriin liittyvissä kysymyk-
sissä. Tämä erikoinen *puunjalostusosasto* — mikä yleensä lienee varsin
harvinainen muissa korkeakouluissa — jakaantuu seuraaviin opintosuun-
tiin: saha- ja vaneriteollisuus, selluloosateollisuus ja paperiteollisuus. Kor-
keakoulussamme kaikilla ammattiosastoilla käytännössä olevan 4-vuotisen
opetusohjelman kaksi ensimmäistä vuosikurssia sisältävät puunjalostus-
osastolla yleiset matemaattis-luonnontieteelliset ja teknilliset perusaineet ja
ovat suurin piirtein samat kaikilla opintosuunnilla. III:n ja IV:n vuosi-
kurssin pääaineena on kullakin opintosuunnalla omaa teollisuusalaansa
edustava pääaine, professorin hoitamana, sekä tämän lisäksi niihin liittyviä
erikoisaineita kuten puuraaka-aineoppi, metsätalous, uittoteknologia, kul-
jetustekniikka ja graafillinen tekniikka. Erikoisopetukseen kuuluu luon-
nollisesti myös joukko teollisuusinsinööreille välttämättömiä yleisiä aineita
kuten lämpö- ja voimatalous, kansantalous, teollisuustalous y. m. Opetus-
aineita valittaessa on pyritty siihen, että opiskelijat saavat mahdollisim-
man monipuolisen ja perusteellisen asianomaisen teollisuuden teknillisten
ja taloudellisten kysymyksien tuntemuksen, sekä hyvän tieteellisen pohjan
niiden teknillisten tehtävien suoritukseen, jotka tulevalle käyttöinsinöörille
ja tehtaan johtajalle ovat välttämättömiä.

Puunjalostusteollisuutemme puuraaka-aineen kuljetus jalostuspaikalle ta-
pahtuu pääasiallisesti uittamalla laajoja vesistöreittejä ja jokiamme
pitkin. On tämän vuoksi erinomaisen tärkeää, että uittoväylät saadaan
kunnostetuiksi ja uittot teknillisesti hoidetuiksi mahdollisimman hyvin ja
halvalla. Tämän vuoksi onkin pidetty välttämättömänä kouluttaa erikoisia
n. k. „uittoinsinöörejä”. Näiden insinöörien opiskelu tapahtuu, rakennus-
insinöörien yleisen pohjakoulutuksen saamista varten rakennusinsinööri-

osastolla, mutta pääaineena, jonka yhteydessä myöskin tutkintosääntömme edellyttämä diplomityö on suoritettava, on *uittoteknologia*.

Koneenrakennusosasto on oppilasmäärään nähden korkeakoulun suurin osasto. Tämä johtuu osittain siitä, että osaston opetusala on varsin laaja ja käsittää monta opintosuuntaa — koneenrakennuksen, laivanrakennuksen, lentokoneenrakennuksen ja tekstiiliteollisuuden opintosuunnat — mutta pääasiallisesti oppilasmäärän paljous johtuu kuitenkin siitä, että koneinsinöörien tarve on Suomessa jatkuvasti kasvanut varsinkin viimeisen kymmenen vuoden kuluessa. Jo sota-aikana alkoi metalli- ja koneteollisuutemme laajeta voimakkaasti ja tätä laajentumista on sodan jälkeen jatkunut sotakorvaussuoritusten pakottamana niin, että metalli- ja koneteollisuutemme tuotantomäärä on nykyisin eräillä aloilla vieläpä kaksin-kolminkertainen verrattuna sotaa edeltäneeseen aikaan. Tämä on luonnollisesti aiheuttanut voimakkaan kasvun koneinsinöörien tarpeessa sekä konstruktöörisiä että käyttöteknillisiä tehtäviä varten. Kun varsinkin sotakorvaustuotanto on asettanut erittäin suuria vaatimuksia konstruktiiviselle työlle ja muutenkin pyrkimys omavaraisuuteen myöskin konstruktiivisiin nähden on voimakkaasti lisääntynyt, on korkeakouluopetuksessa viime aikoina kiinnitetty erikoista huomiota konstruktööri-insinöörien kasvattamiseen muodostamalla koneenrakennuksen opintosuunnalle konstruktiivinen linja tehostetuine opetuksineen matemaattisissa ja lujuusopillisissa aineissa. Tämän rinnalla on toisena opintolinjana *käyttöteknillinen linja*, jonka opetusohjelmassa, ajan vaatimusten mukaisesti, on erikoisesti kiinnitetty huomiota tuotantoteknillisiin ja taloudellisiin aineisiin sekä n. k. työpaikkaproblemeihin kuten työnjohto ja järjestely, työn psykologia j. n. e.

Suomen maanmittarit kuuluvat maamme vanhimpaan virkamieskuntaan. Normaalian virkatoimintansa lisäksi ovat maanmittarit joutuneet suorittamaan erikoisen suuriarvoisia ja raskaita tehtäviä, ensin maatalousoloja parannettaessa edellisen maailmansodan jälkeen ja viimeisten sotien jälkeen väestösiirtojen aiheuttaman pika-asutuksen ja maanhankinnan toteuttamisessa, joihin tehtäviin on tarvittu runsaasti uutta maanmittarityövoimaa. On tämän vuoksi luonnollista, että teknillisessä korkeakoulussamme, jonne maanmittausopetus on ollut liitettynä sen alkuajoilta saakka, on kiinnitetty erikoista huomiota myös maanmittausopetuksen kehittämiseen monipuoliseksi ja korkeatasoiseksi, niinkuin sen voidaan katsoa nykyisellään olevan.

Voisin luetella edelleen esimerkkejä elinkeinoelämämme insinööri- ja arkkitehtikoulutuksellemme asettamista erikoisvaatimuksista — raskaitten jälleenrakennustöiden, sodan jälkeen nopeasti kehittyneen elintarviketeollisuuden, yhä pitemmälle omavaraisuuteen pyrkivän sähkökoneteollisuuden y. m. teollisuustoiminnan erikoisvaatimuksista — mutta edellä esittämäni

esimerkit antanevat jo riittävän väläyksen teknillisen korkeakouluopetuksemme laadusta.

Voidaan kysyä: missä määrin on teknillinen korkeakoulumme pystynyt kuluneina vuosina täyttämään sille asetetut vaatimukset insinöörien ja arkkitehtien kouluttamisessa? Edellä esittämäni lyhyt katsaus teknillisen opetuksemme kehitykseen ja laatuun osoittanee jo puolestaan, että teknillinen koululaitoksemme — päästyään alkukehityksen vaikeuksista korkeakouluasteelle sen jälkeen on jatkuvasti ja tasaisesti kehittyen pyrkinyt joustavasti mukautumaan vallitseviin taloudellisiin oloihin sekä lisääntyvän teollistumisen sille asettamiin vaatimuksiin. Näin jälkepäin arvostellen voidaan luonnollisesti löytää sen eri kehitysvaiheissa paljonkin puutteellisuuksia ja arvostelun aihetta, mutta meidän on muistettava, että tekniikan kehitys kulkee aina edellä teknillistä opetusta, johon tehdyt muutokset ja parannukset antavat näkyviä tuloksia, usein vasta monia vuosia jälkepäin. Pienen kansan mahdollisuudet teknikkokuntansa kouluttamiseksi eivät myöskään ole samat kuin suuren. Meillä ei ole ollut varaa eikä mahdollisuuksia kouluttaa insinööreiksi ja arkkitehdeiksi kaikkia, jotka näille aloille olisivat halunneet. Senvuoksi korkeakoulumme on ollut pakoitettu ottamaan käytäntöön n. k. numerus clausus menetelmän, t. s. rajoittaa oppilasmäärää. Tästä kaikesta huolimatta voidaan kuitenkin tyydytyksellä todeta, että Teknillinen korkeakoulumme on pystynyt — sen lisän kanssa, minkä Åbo Akademin kemiallis-teknillinen tiedekunta on valmistanut kemisti-insinöörejä — *tyydyttämään* maamme insinööri- ja arkkitehtitarpeen niiden *tuotantomäärään* nähden.

Ja, jos silmäilemme taaksepäin menneitä vuosia, huomaamme, että niiden historiaan on piirtynyt myöskin monen *etevän* ja *ansioituneen*, vieläpä kansainvälistä mainettakin saavuttaneen insinöörin ja arkkitehdin nimi. On selvää, että näiden miesten elämäntyö on perustunut ennenkaikkea heidän omaan luontaiseen kykyynsä ja tarmoonsa, sekä heidän elämänsä aikana saamaansa jatkokoulutukseen, mutta korkeakoulu voi olla ylpeä siitä tietoisuudesta, että maaperä tälle hedelmää tuottaneelle sadolle on muokattu ja siemen kylvetty korkeakoulumme opinahjoissa. Ja lisäksi, mikäpä paremmin voisikaan todistaa suomalaisen insinöörin pätevyyttä, taitoa ja tarmoa kuin puunjalostusteollisuutemme tunnetusti korkea teknillinen taso ja kilpailukykyisyys maailmanmarkkinoilla ja ne loistavat saavutukset, jotka meidän metalli- ja koneteollisuutemme on pystynyt aikaansaamaan raskaiden, ylivoimaisilta näyttäneiden sotakorvauksiemme *täsmällisessä* suorituksessa!

Se kehitys, jonka läpi teknillinen korkeakouluopetuksemme on kulkenut ja ne tulokset, jotka se on saavuttanut, ovat vaatineet paljon raskasta, uurasta, määrätietoista työtä. Tämän työn ovat suorittaneet ennen kaikkea ne miehet, johtajat ja opettajat, jotka ovat korkeakouluopetustamme hoitaneet ja sen kehitystä ohjanneet. Niiden monien miesten joukossa, jotka

ansioikkaasti ovat tähän työhön osaa ottaneet, tahdon mainita — muita unohtamatta — ainoastaan kolme nimeä: koulun ensimmäisen rehtorin *Anders Olivier Saelan'in*, joka erinomaisella ymmärtämyksellä teknillisen opetuksen merkityksestä väsymättömällä tarmolla ja uskolla tulevaisuuteen v:na 1849—74 ohjasi teknillisen reaalikoulun kehityksen polyteknilliseksi opistoksi, kansliapäällikkö *Ernst Qvistin*, joka vuosina 1880—1903 toimi opiston johtajana kehittäen sen toimintaa mitä merkityksellisimmin ja rehtori *Alexander Leonard Hjelmmanin* — joka meillä on ilo nähdä mukana juhlistamme — joka itsenäisyytemme alkua ajoista, v:sta 1919 lähtien aina vuoteen 1937 saakka mitä suurimmalla kaukonäköisyydellä ja menestyksellä johti korkeakoulumme kohtaloita. Näille miehille, sekä kaikille muille nimeltä mainitsemattomille, jotka ovat elämäntyönsä korkeakoulumme hyväksi uhranneet, korkeakoulu nyt 100-vuotisjuhlissaan tahtoo tehdä kunnia mitä syvimmin kiitollisuuden tuntein.

Maamme teknillinen korkeakoulu on valtion koulu. Sen kehitys, laajentuminen ja toiminta ei olisi mahdollista ilman valtiovallan ymmärtämystä ja jatkuvaa tukea. Siitä erittäin myötämielisestä suhtautumisesta mitä valtiovalta, varsinkin viime aikoina, on osoittanut korkeakoulun pyrkimyksiä ja ehdotuksia kohtaan ja siitä voimakkaasta tuesta, minkä se on saanut toiminnalleen valtion taholta, korkeakoulu pyytää esittää valtiollalle syvästi tunteensa, kunnioittavat kiitoksensa.

Korkeakoulun ja *teollisuuden* — sekä samalla maan *insinööri- ja arkkitehtikunnan* — yhteistyötä edustaa korkeakoulun neuvottelukunta, jolle korkeakoulu haluaa esittää siltä monien vuosien kuluessa saamistaan hyvistä neuvoista ja arvokkaasta tuesta kiitollisuutensa. Teollisuuden ja maan insinööri- ja arkkitehtikunnan myötämielisyys ja tuki korkeakoulun pyrkimyksiä kohtaan eivät kuitenkaan ole supistuneet tähän, vaan ovat osoittautuneet monella tapaa sekä neuvoin ja ehdotuksin että taloudellisen tuen muodossa, josta kaikesta korkeakoulu lausuu syvän kiitollisuutensa.

Erikoisesti korkeakoulu tahtoo tässä tilaisuudessa esittää niille teollisuusyhtiöille, järjestöille ja korkeakoulun suosijoille, jotka ovat olleet mukana perustamassa — korkeakoulun 100-vuotisjuhlien merkeissä — uutta *Tekniikan Edistämissäätiötä* — kiitollisuutensa tunteet. Tämä säätiö, jonka varat ylittävät nyt jo 25 milj. mk, on osoitus siitä suuresta ymmärtämyksestä ja ilahduttavasta myötämielisestä uhrautuvaisuudesta, jota elinkeinoelämämme osoittaa teknillisen opetuksen ja tutkimuksen kehittämistä kohtaan. — Minä lausun myös teollisuudelle korkeakoulun kunnioittavat kiitokset siitä rahallisesta ja muusta tuesta, jota teollisuus on antanut 100-vuotisjuhlillemme järjestelyä varten. —

Korkeakoulumme 100-vuotisjuhlat eivät kuitenkaan ainoastaan oikeuta meitä luomaan katsettamme menneisyyteen, vaan ne velvoittavat meidät myöskin suuntaamaan sen tulevaisuuteen käyttäen hyväksemme sitä oppia,

jonka olemme saaneet kuluneiden vuosien kokemuksista. Tekniikan kehitys ei pysähdy, se menee jatkuvasti eteenpäin ja sen mukana teollistumisen jatkumisen ja kaiken elinkeinoelämän laajentumisen ja kehittymisen mahdollisuudet lisääntyvät jatkuvasti. Tämä merkitsee myös meidän pienelle maallemme jatkuvan taloudellisen ja henkisen vaurastumisen mahdollisuuksia, mikäli me osaamme oikein hoitaa mahdollisuuksiamme. Uusia miehiä tarvitaan jatkuvasti teollisuuttamme hoitamaan ja sitä kehittämään ja pienen kansan velvollisuus on ennen kaikkea pyrkiä kasvattamaan laadullisesti sellaisia teknikoita, jotka pystyvät teollisuuden ja kaiken elinkeinoelämämme teknillisen tason korkealla pitämään ja maan teknillistä ja taloudellista kulttuuria eteenpäinviemään. Tietoisina tästä ja velvollisuutensa tuntien, korkeakoulun opettajaneuvosto aloittaakin korkeakoulun uuden 100-vuotiskauden laajoin suunnitelmin ja rohkein ottein, luottaen maan hallituksen ja teollisuuden jatkuvaan ymmärtämykseen ja tukeen teknillisen korkeakouluopetuksen ja teknillisen tutkimuksen vaalimisessa ja kehittämisessä.

Korkeakoulun 100-vuotisjuhlallisuuudet.

Maamme korkeimman teknillisen opetuksen tasan 100 vuotta sitten tapahtuneen alkamisen muistoksi kokoontui korkeakoulun opettajakunta juhlastuntoon tammikuun 15 päivänä 1949. Tässä kokouksessa kauppa- ja teollisuusministeri *Uuno Takki* esitti hallituksen tervehdysten ilmoittaen, että samana päivänä päivätyllä kauppakirjalla oli Otaniemen alue ostettu Suomen Valtiolle varattavaksi Teknillisen korkeakoulun ja Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen vastaisia tarpeita varten. Samassa juhlapöytäkokouksessa julistettiin opettajaneuvoston aikaisemmin tekemä päätös antaa korkeakoulun rehtorille, professori *Martti Albert Levónille* kunniaohtorin arvo tunnustuksena hänen korkeakoulun hyväksi suorittamastaan ansiokkaasta työstä.

Varsinaiset 100-vuotisjuhlallisuuudet, jotka vietettiin kuitenkin vasta uuden lukuvuoden alkaessa syyskuun 13—14 päivinä 1949, muodostuivat maamme tekniikan, teknillisen tutkimuksen ja kulttuurin suurtapaukseksi.

100-vuotisjuhlallisuuudet alkoivat jo maanantaina 12 päivänä syyskuuta, jolloin Suomen Arkkitehtiliiton naiskerhon valtuuskunta, arkkitehdit *Märta Lilius*, *Signe Lagerberg-Stenius*, *Eva Paatela* ja *Aili Salli Ahde-Kjälman* jättivät korkeakoululle lahjaksi upean rehtorinviitan. Sen on sommitellut arkkitehti *Aili Pulkka* ja valmistanut Käsityön Ystävät.

Samana päivänä ojennettiin Tasavallan Presidentille ensimmäinen kappale prof. *Bernhard Wuolteen* kirjoittamaa historiikkia „Suomen teknillinen korkeakouluopetus 1849—1949”. Sen kävi jättämässä lähetystä, johon tekijän lisäksi kuuluivat korkeakoulun rehtori, prof. *Levón* ja vararehtori, prof. *Martti Paavola*.

Ulkomaisia kutsuvieraita saapui korkeakoulun 100-vuotisjuhliin kahdeksasta maasta kaikkiaan 35 edustaen Skandinavian maiden, Islannin, Englannin, Hollannin, Ranskan ja Sveitsin teknillisiä korkeakouluja, yliopistoja ja tutkimuslaitoksia. Vieraille järjesti rehtori korkeakoululla tervetuliaisvastaanoton teetarjoiluineen maanantai-iltapäivänä. Tiistaina 13 päivän aamupäivällä vieraat tutustuivat korkeakoulun eri osastoihin ja laboratorioihin asianomaisten professorien johdolla.

Teknillisen korkeakoulun satavuotisjuhlien *pääjuhla* pidettiin tiistaina 13 päivänä syyskuuta Helsingin Yliopiston juhlasalissa. Juhlatilaisuutta kunnioittivat läsnäolollaan Tasavallan Presidentti ja Rouva Paasikivi sekä Suomen Marsalkka Mannerheim. Juhlasali oli ääriään myöten täynnä edustavaa yleisöä, läsnä olivat maan korkeimmat virkamiehet, eduskunnan puhemies, useat hallituksen jäsenet, valtion keskusvirastojen ja laitosten päälliköt, Suomen Akatemian edustajat, yliopistojen ja korkeakoulujen kanslerit ja rehtorit, teollisuuden ja talouselämän, teknillisten yhdistysten ja muiden järjestöjen edustajat, diplomaattikunnan jäsenet sekä korkeakoulun ulkomaiset vieraat. Teknillisen korkeakoulun opettajakunta tuli juhlaan kulkueena, jota rehtori johti yliairueen, prof. *Arvo Ylisen* seuraamana.

Juhlan ohjelman aloitti Radio-orkesterin esittämä Sibeliuksen Finlandia, jonka johti prof. Toivo Haapanen. Tämän jälkeen piti korkeakoulun rehtori juhlapuheen, jonka sisältö on edellä julkaistu. Rehtorin puheen päätyttyä Radio-orkesteri ja Polyteknikkojen kuoro säveltäjä *Kalervo Tuukkasen* johtamana esittivät tämän säveltämän juhlakantaatin „Ihminen ja elementit”, jonka sanat ovat runoilija *Yrjö Jylhän*. Kantaatissa esittivät sooloesia prof. *Oiva Soini* ja oopperalaulajatar *Läsa Linko-Malmö*.

Juhlakantaatin jälkeen seurasivat viralliset tervehdykset. Valtiovallan onnittelut esitti kauppa- ja teollisuusministeri *Uno Takki* viitaten puheessaan korkeakoulun nopeaan kehitykseen ja sen mahdolliseen jatkumiseen Otaniemi-suunnitelman toteutuessa. Lopuksi hän esitti valtioneuvoston kiitokset korkeakoulun hallinnolle ja opettajakunnalle tarmokkaasta ja määrätietoisesta toiminnasta ja toivotti korkeakoululle hyvää menestystä odottaen siltä edelleen merkittäviä saavutuksia isänmaan yhteiseksi hyväksi.

Valtiovallan tervehdyksen jälkeen vuorineuvos *Lauri Helenius* toi korkeakoululle maan teollisuuden onnittelut. Hän mainitsi m. m., että teknillinen korkeakoulu on kasvattanut suurimman osan niistä henkilöistä, jotka ratkaisevasti ovat vaikuttaneet maan teollisuuden kehitykseen ja korosti teknillisen tutkimuksen merkitystä teollisuudelle ja toi julki teollisuuden kiittolaisuuden siitä, mitä se on teknilliseltä tutkimukselta saanut. Hän vaakuutti, että teollisuus haluaa olla mukana tukemassa aktiivisesti tätä tutkimustyötä mainiten siitä osoituksena Tekniikan Edistämisseätiön.

Näiden kahden virallisen tervehdyksen jälkeen korkeakoulu sai vastaanottaa suuren määrän onnitteluja, adresseja ja lahjoja eri sivistysalojen

edustajilta. Tervehdykset esitettiin juhlasalin lavalla rehtorille ja vara-rehtorille. Suuren onnittelijamäärän takia onnittelut esitettiin ryhmittäin. Ensimmäisen ryhmän muodostivat maamme yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorit, joiden puolesta puhui Helsingin Yliopiston rehtori prof. *A. Långfors*. Suomen Akatemian puolesta onnitteli sen esimies, prof. *A. I. Virtanen*. Seuraavan onnittelijaryhmän muodostivat valtion keskusvirastojen pääjohtajat, joiden yhteisen onnittelun esitti tie- ja vesirakennushallituksen pääjohtaja, prof. *Arvo Lönnroth*. Tieteellisten tutkimus- ja keskuslaitosten onnittelut esitti prof. *E. Wegelius*. Suomen Akatemian jäsen, prof. *Y. Toivonen* puhui tieteellisten seurojen puolesta. Kemistiseurojen ja Svenska Tekniska Vetenskapsakademien lähettämien edustajien nimessä puhui prof. *N. J. Toivonen*. Teollisuuden keskusjärjestöjen tervehdyksen toi vuorineuvos *Arno Solin*. Teknillisten seurojen onnitteluvaltuuskunnan puolesta puhui kaupungininsinööri *A. Linnavuori*. Fil. tri. *L. A. Punttila* esitti Suomen Kulttuurirahaston, johtaja *J. Hakulinen* S. A. K:n, varatuomari *P. Aminoff* S. Y. L:n ja yli-insinööri *I. Harki* Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunnan onnittelut. Korkeakoulun ylioppilaskunnan lahjana jätettiin samalla rehtorille puheenjohtajan juhlanuija, johon oli kiinnitetty ylioppilaskunnan kultainen kunniamerkki. Lisäksi onnittelivat Helsingin kaupungin puolesta varatuomari *E. Tulenheimo* ja Sotevan puolesta amiraali *S. Sundman*.

Ulkomaisten onnettujen sarjan aloitti professori *Alvar Aalto*, joka toi juhlivalle korkeakoululle amerikkalaisen MIT:n, Massachusetts Institute of Technologyn rehtorin tervehdyksen. Tanskalaisten juhlavieraiden etunenässä rehtori *Anker Engelund* esitti onnitteluadressin ja ilmoitti Tanskan kuninkaan suoneen professori Levónille Dannebrog-ritarikunnan 1. luokan komentajamerkin. Ranskan École Polytechniquen ja École Centrale des Arts & Manufactures-opiston onnittelut toi kenraali *T. Brisac*. Prof. *Sir Alfred Egerton* esitti Imperial College of Science and Technologyn ja prof. *H. Wright-Baker* Victoria Universityn onnittelut. Islantilainen prof. *F. R. Thorvaldsson* toi Reykjavikin yliopiston ja Islannin Verkfraedingafelagin adressit, joista hän toisen luki suomen kielellä. Norjan teknillisen korkeakoulun sekä insinööri- ja arkkitehtijärjestöjen samoin kuin Trondheimin ylioppilaskunnan edustajain puolesta puhui rehtori *Harald Dahl*. Hollannista esittivät tervehdyksen professorit *O. Bottema* ja *Vening Meinesz*. Ruotsin 12-henkisen valtuuskunnan puolesta puhui teknillisten korkeakoulujen kuninkaallisen ylihallituksen edustaja, prof. *H. Kreüger*, joka ojensi adressin lisäksi prof. Levónille Ruotsin kuninkaan hänelle suoman Kunink. Pohjantähden 1. luokan komentajamerkin. Sveitsin valtion teknillisen korkeakoulun ja aineenkoetus- sekä tutkimuslaitoksen puolesta onnitteli professori *Mirko Roš*.

Lopuksi Teknillisen tuonnin keskusliiton valtuuskunta esitti insinööri

Schroderuksen johdolla onnittelut ja ilmoitti lahjoittavansa 1,100,000 markkaa keskusliiton nimeä kantavan rahaston peruspääomaksi, jonka korot käytetään korkeakoulun rehtorin harkinnan mukaan teknillisen opetuksen hyväksi.

Viimeisenä ohjelmanumerona Polyteknikkojen Kuoro säveltäjä *Ossi Elokkaan* johdolla esitti Sibeliuksen Isänmaalle sekä Kajanuksen Polyteknikkojen marssin.

Juhla päättyi yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Yliopistolta siirryttiin H. O. K.:n suurravintolaan 100-vuotisjuhlien *juhlapäivällisille*, joihin kutsuvieraita osallistui yli 600 henkeä. Vieraat lausui tervetulleiksi korkeakoulun rehtori. Tukholman Kuninkaallisen Teknillisen Korkeakoulun rehtori, prof. *Ragnar Woxén* puhui pohjoismaisten korkeakoulujen yhteistyöstä toivoen rehtorien konferenssien laajentamista niin, että yhteiset konferenssit käsittäisivät muutakin opettajakuntaa. Hän esitti samalla kaikkien edustettuina olevien ulkomaisten korkeakoulujen tervehdyksen ja onnittelut. Suomen insinöörikunnan edustajana puhui dipl. ins. *Runar Hernberg* ja teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunnan edustajana tekn. ylioppilas *Aimo Paavola*. Sen jälkeen puhui puolustusvoimien komentaja, kenraali *Aarne Sihvo*, joka puheessaan kosketteli teknillisen korkeakoulun ja erityisesti sotakorkeakoulun välistä yhteistyötä. Kutsuvieraiden kiitoksen esitti eduskunnan puhemies *Urho Kekkonen*. Korkeakoulun 100-vuotisjuhlien muistoksi annettiin juhlapäivällisten osanottajille korkeakoulun lyöttämä, kuvanveistäjä *Gunnar Finnen* suunnittelema mitali.

Promotiojuhlallisuudet.

Korkeakoulun 100-vuotisjuhlallisuuksiin liittyvä tohtoripromotio pidettiin korkeakoulun juhlasalissa keskiviikkona, syyskuun 14 päivänä klo 14. Promotiotilaisuutta kunnioitti läsnäolollaan Tasavallan Presidentti puolisoineen, valtiovallan, henkisen ja taloudellisen kulttuurin huomattavimmat edustajat sekä useat ulkovaltojen lähettiläät. Promotion juhlakulkueessa, jota rehtori johti, saapuivat paikoilleen ensin ulkomaiset, sitten kotimaiset kunniatohtoreiksi promovoitavat, sen jälkeen tekniikan tohtoreiksi promovoitavat ja lopuksi professorikunta.

Promotiotilaisuuden ohjelman aloitti Sibeliuksen „Romanssi e-duuri”, jonka esitti Polyteknikkojen Orkesteri kapellimestari *Heikki Aaltoilan* johtamana. Tämän jälkeen rehtori *Levón* piti promotiopusheen, missä hän viitensi korkeakoulun tehtävään korkeimman teknillisen opetuksen antajana sekä tieteellisen tutkimuksen edistäjänä. Hän korosti puheessaan tieteellisen tutkimuksen merkitystä kaiken teknillisen ja taloudellisen kehityksen perustana. Osoituksena tieteellisen tutkimuksen edistymisestä korkeakoulun piirissä rehtori mainitsi tohtorinväitöskirjojen lisääntymisen. Tähän men-

nessä on kaikkiaan hyväksytty 57 väitöskirjaa ja tässä tilaisuudessa tulee 17 dipl. insinööriä vihittäväksi tekniikan tohtoreiksi.

Rehtori viittasi sitten korkeakoulun oikeuteen kutsua kunniatohtoreita ja huomautti, että tähän mennessä korkeakoululla on heitä neljä. V. 1934 kutsuttiin kunniatohtoreiksi arkkitehti, prof. *Eliel Saarinen* sekä vuorineuvos *Karl Evert Palmén*. Viime tammikuussa, korkeakouluopetuksen alkamisen varsinaisena satavuotispäivänä, kutsuttiin korkeakoulun nykyinen rehtori, professori *Martti Levón* kunniatohtoriksi, ja viime vuoden joulukuussa sai kunniatohtorin arvon kansleri *Gust. Komppa*, jonka oli määrä näissä juhlissa olla promovoitavien kunniatohtorien joukossa. „Valitamme, ettei kansleri Komppa ole enää keskuudessamme arvomerkkejään saamassa”, lausui prof. Levón.

Rehtori ilmoitti sitten, että Teknillisen korkeakoulun opettajaneuvosto on kutsunut kunniatohtoreiksi seuraavat henkilöt ulkomailta:

Tri *Karl Taylor Comptonin* Yhdysvalloista, prof. *Anker Engelundin* Tanskasta, *M. Auguste Perretin* Ranskasta, *Sir Alfred Egertonin* Englannista, prof. *Fredrik Vogtin* Norjasta, prof. *Felix Andries Vening Meineszin* Hollannista, prof. *Henrik Kreügerin* ja prof. *Ragnar Woxénin* Ruotsista sekä professori *Mirko Rošin* Sveitsistä.

Kunniatohtoreiksi vihittävät suomalaiset olivat: Suomen Akatemian esimies, prof. *Artturi Ilmari Virtanen*, prof. *Alexander Leonard Hjelmmann*, prof. *Pekka Juhana Myrberg*, prof. *Axel Henrik Hjalmar Tallqvist*, prof. *Jarl Axel Wasastjerna*, prof. *Kustaa Bernhard Wuolle*, vuorineuvos *Karl Erik Ekholm*, vuorineuvos *Walter Sune Gräsbeck*, vuorineuvos *Lauri Sakari Helenius*, vuorineuvos *Eero Mäkinen*, vuorineuvos *Arno Henrik Solin*, vuorineuvos *Wilhelm Wahlforss*, prof. *Hugo Alvar Henrik Aalto*, dipl. ins. *Johannes Waldemar Aldén* ja dipl. ins. *Voitto Valdemar Kolho*.

Kukin promovoitava astui sitten vuorollaan kateederille saaden uuden arvonsa merkit promoottorilta, jota korkeakoulun sihteeri, varatuomari *Pirkko Valliniemi* avusti. Kaikki muut vihittävät olivat läsnä henkilökohtaisesti, ainoastaan tri *K. T. Compton* USA:sta promovoiitiin poissaolevana.

Kunniatohtoreiden promotion jälkeen vihittiin seuraavat 17 asianomaiset opinnäytteet suorittanutta dipl. insinööriä tekniikan tohtoreiksi: *Eino Ossian Ilmonen*, *Taneli Kustaa Juusela*, *Sven Arnold Karlsson*, *Onni Antero Koistinen*, *Arvo Olavi Pukkila*, *Tauno Olavi Pyökäri*, *Karl Johan Henrik Ryti*, *Eero Gustaf Saraoja*, *Knut Jacobus Sundman*, *Väinö Edvard Suomaa*, *Matti Haakon August Tikkanen*, *Martin Tuomas Vainio*, *Arvid Konstantin Wüala*, *Jaakko Robert Wuolijoki*, *Risto Veikko Vuori*, *Matti Aarre Uolevi Wäre* ja *Svante Gustav Adolf von Zweybergk*.

Koko promotion ajan Polyteknikkojen Orkesteri oli parvekkeelta hiljaa soittanut Bach'in ja Corell'in sävellyksiä. Loppunumerona kuultiin Sibeliuksen „Andante festivo”.

Promotiotilaisuuden jälkeen klo 14 alkoivat valtioneuvoston juhlahuoneistossa kauppa- ja teollisuusministeri *Takin* korkeakoulun 100-vuotisjuhlan johdosta järjestämät *iltapäiväteekutsut*. Tilaisuudessa oli läsnä hallituksen jäseniä, korkeakoulun rehtori ja opettajakunta, juhlille saapuneet ulkolaiset vieraat sekä talous- ja kulttuurielämämme edustajia.

Promotiopäivälliset alkoivat ravintola Adlonissa klo 20.30. Niillä oli läsnä promovoitujen kunniatohtorien ja tekniikan tohtoreiden lisäksi korkeakoulun opettajakunta, entisiä ja nykyisiä oppilaita sekä ulkomaisia ja kotimaisia kutsuvieraita. Rehtori toivotti vieraat tervetulleiksi. Ulkomaisten kunniatohtoreiden puolesta puhui *prof. A. Engelund* Kööpenhaminasta ja kotimaisten kunniatohtoreiden puolesta *prof. A. L. Hjelmman*. Puheen isänmaalle piti tekniikan tohtori *E. O. Ilmonen* ja puheen naiselle tekniikan tohtori *M. T. Vainio*. Lisäksi vuorineuvos, tri *W. Wahlforss* kohdisti sanansa rehtorille, samoin dipl. ins. *K. Korhonen*, joka nykyisen opiskelijapolven nimessä piti latinankielisen puheen. Vapaan sanan aikana puhuivat vielä Hollannin ministeri *van der Vlugt*, tri *V. V. Kolho* sekä *prof. Hj. Tallqvist*.

100-vuotisjuhlien kolmantena päivänä 15. 9. 1949 oli aamupäivällä käynti Arabian tehtaalla, jonka esittelyn suoritti toimitusjohtaja *Gunnar Stähle*. Retkeilyn jälkeen Suomalaisten Teknikkojen Seura ja Tekniska Föreningen i Finland tarjosivat ulkomaisille kutsuvieraille ja juhlatoimikunnan jäsenille lounaan, joiden aikana isäntien puolesta puhui toimitusjohtaja *Ilmari Voionmaa*. Vieraiden kiitokset esittivät *prof. R. Woxén* sekä *Sir Alfred Egerton*.

Samana päivänä klo 16 juhlien ulkomaiset vieraat sekä korkeakoulun hallintokollegin ja juhlatoimikunnan jäsenet olivat tasavallan presidentin teekutsuilla linnassa.

Iltaohjelmaan kuului käynti Ruotsalaisessa teatterissa, jonka jälkeen teknilliset seurat tarjosivat teatteri-illallisen Tekniska Föreningen i Finland'in huoneistossa.

Teknillisen korkeakoulun 100-vuotisjuhlien johdosta toimitettiin seuraavat julkaisut:

„*Suomen teknillinen korkeakouluopetus 1849—1949*”, jonka kirjoitti *prof. Bernhard Wuolle* apunaan toimikunta, johon kuuluivat puheenjohtajana rehtori *Levón* ja jäsenenä professorit *Brotherus* ja *Niini*.

„*Finland's Institute of Technology*”, korkeakoulua esittelevä julkaisu, jonka laati rehtori.

„*Tieteellisiä tutkimuksia*” sarjan ensimmäinen numero sisältäen 10 tieteellistä kirjoitusta. Sen toimikunnan muodostivat puheenjohtajana *prof. Brotherus* ja jäsenenä professorit *Nyström* ja *Ylinen*.

Lisäksi lyötettiin kuvanveistäjä *Gunnar Finnen* suunnittelema muisto-

mitali sekä julkaistiin juhlapostimerkki, jonka suunnitteli taiteilija *Signe Hammarsten-Jansson*.

Pääjuhlassa esitettiin runoilija *Yrjö Jylhän* kirjoittama ja säveltäjä *Kalervo Tuukkasen* säveltämä juhlakantaatti „Ihminen ja elementit”, jonka osat ovat I. Taivaasta tulta, II. Soi vetten pauhu, III. Aarteet maan, IV. Ilmojen Hyminä ja V. Ihmisen kuoro.

100-vuotisjuhlien järjestelyn hoiti juhlatoimikunta, jonka muodostivat puheenjohtajana rehtori ja jäseninä professorit *Paavola*, *Palmén*, *Sirén* ja *Laurila*. Sihteerinä toimi tri *Kantola*. Juhlien yliairueena toimi prof. *Ylinen*.

Korkeakoulun hallinto.

Neuvottelukunta.

Syyskuun 1 päivänä 1949 kauppa- ja teollisuusministeriö uudelleen kutsui korkeakoulun neuvottelukunnan puheenjohtajaksi vuorineuvos *Lauri Sakari Heleniuksen*, varapuheenjohtajaksi vuorineuvos *Eero Mäkisen* sekä jäseniksi professori *Hugo Alvar Henrik Aallon*, yli-insinööri *Voitto Valdemar Kolhon*, ylijohtaja *Frans Ludvig Lehtisen*, apulaispääjohtaja *Lauri Paavolaisen*, vuorineuvos *Yrjö Valdemar Vesan* ja toimitusjohtaja *Väinö Ilmari Voionmaan* 1 päivänä syyskuuta 1949 alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi. Neuvottelukunta on pitänyt kaksi kokousta.

Neuvottelukunnan aloitteesta asetettiin valtion komitea selvityksen saamiseksi maan insinööritilanteesta sekä tulevasta todennäköisestä insinööritarpeesta viiden ja, mikäli mahdollista, myös kymmenen vuoden kuluttua. Komitean puheenjohtajaksi kutsuttiin professori *Eino M. Niini* sekä jäseniksi yli-insinööri *Viljo Bernhard Suvanto*, diplomi-insinööri *Thorolf Lasenius* ja diplomi-insinööri *Pekka Mannio*.

Opettajaneuvosto ja hallintokollegi.

Lukuvuoden 1949—1950 aikana on opettajaneuvosto, jossa rehtori teknillisestä korkeakoulusta syyskuun 12 päivänä 1941 annetun asetuksen mukaisesti toimii puheenjohtajana ja johon korkeakoulun kaikki professorit kuuluvat, kokoontunut 18 kertaa. Hallintokollegi, jonka muodostavat rehtori, vararehtori ja osastonjohtajat, on kokoontunut 31 kertaa. Rehtorina on ollut professori *Martti Levón* ja vararehtorina professori *Martti Paavola*.

Lukuvuoden kuluessa on asetettu useita erikoisvaliokuntia, joista eräät edellytetään teknillisestä korkeakoulusta annetussa asetuksessa ja toiset taas on asetettu opettajaneuvostossa tai hallintokollegissa käsiteltävään asiain valmistelua varten. Valiokuntain tehtävistä ja kokoonpanosta sekä muista

opettajaneuvoston tai hallintokollegin jäsenilleen antamista tehtävistä mainittakoon seuraavaa:

Joulukuun 13 päivänä 1949 valittiin korkeakoulun edustajiksi ammatitiedettä ja teknistä hallintoneuvostoon kolmivuotiskaudeksi 1950—52 varsinaiseksi jäseneksi vararehtori *Paavola* ja varajäseneksi professori *Serlachius*, ylioppilaiden opintolainarahaston neuvottelukuntaan vuodeksi 1950 edelleen varsinaiseksi jäseneksi professori *Hannelius* sekä varajäseneksi professori *Stenij*, korkeakoulun opintolainlautakuntaan vuodeksi 1950 puheenjohtajaksi professori *Tikka* ja hänen henkilökohtaiseksi varamieheksensä professori *Roschier* sekä varapuheenjohtajaksi professori *Stenij* ja hänen henkilökohtaiseksi varamieheksensä professori *Nyström*.

Tammikuun 18 päivänä 1950 valittiin korkeakoulun edustajaksi Kansainvälisen Ylioppilasavun Suomen Toimikuntaan vuodeksi 1950 professori *Hukki*.

Tammikuun 31 päivänä 1950 valittiin korkeakoulun edustajaksi Teekkari-
kylän rahaston johtokuntaan professori *Rahola* ja edustajaksi Suomen Standardisoimisliitto r. y:n hallitukseen eli Suomen Standardisoimislautakuntaan kolmivuotiskaudeksi 1950—52 professori *J. O. Serlachius*.

Huhtikuun 29 päivänä 1950 valittiin rehtorin varamieheksi Otaniemen Urheilusäätiön valtuuskuntaan, johon rehtori itse oikeutettuna jäsenenä kuuluu, kolmivuotiskaudeksi 1950—52 vararehtori, professori *M. Paavola* sekä korkeakoulun edustajaksi sanottuun valtuuskuntaan professori *J. Rahola* ja hänen henkilökohtaiseksi varamieheksensä professori *P. Kaitera*.

Toukokuun 23 päivänä 1950 valittiin korkeakoulun edustajaksi Teknillisen korkeakoulun Ylioppilaskunnan Teekkarirahaston stipendilautakuntaan professori *Brotherus*.

Osastokollegit.

Osastokollegit, jotka ensi sijassa ovat käsitelleet opetusta ja tutkintoja koskevia asioita, ovat lukuvuoden kuluessa kokoontuneet:

rakennusinsinööri-osaston	osastokollegi	.....	17	kertaa
koneenrakennusinsinööri-osaston	„	.....	10	„
sähkötekniillisen osaston	„	.....	23	„
puunjalostusosaston	„	.....	19	„
kemian osaston	„	.....	13	„
vuoriteollisuusosaston	„	.....	8	„
maanmittausosaston	„	.....	20	„
arkkitehtiosaston	„	.....	15	„
yleisten tieteiden osaston	„	.....	17	„

Osastonjohtajina ovat toimineet: rakennusinsinööri-osaston professori *Hannelius*, koneenrakennusosaston professori *Rahola*, sähköteknillisen osaston professori *Jauhiainen*, puunjalostusosaston professori *Roschier*, kemian osaston professori *Kirjakka*, vuoriteollisuusosaston professori *Hukki*, maanmittausosaston professori *Kokkonen*, arkkitehtiosaston 1. 10. 1949 saakka professori *Sirén* ja sen jälkeen professori *Meurman* ja yleisten tieteiden osaston professori *Brotherus*.

Koska se kolmivuotiskausi, joksi korkeakoulun osastonjohtajat on valittu, päättyi 30 päivänä kesäkuuta 1950, suoritettiin opettajaneuvoston kokouksessa 23 päivänä toukokuuta 1950 osastonjohtajien vaali heinäkuun 1 päivänä 1950 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi. Osastonjohtajiksi valittiin suljetuin lipuin toimitetun äänestyksen jälkeen edelleen rakennusinsinööri-osastolle professori *Hannelius*, koneenrakennusosastolle professori *Rahola*, sähköteknilliselle osastolle professori *Jauhiainen*, puunjalostusosastolle professori *Roschier*, kemian osastolle professori *Kirjakka*, vuoriteollisuusosastolle professori *Hukki*, maanmittausosastolle professori *Kokkonen*, arkkitehtiosastolle professori *Meurman* ja yleisten tieteiden osastolle professori *Brotherus*.

Kanslia.

Korkeakoulun sihteerin virkaa on kauppa- ja teollisuusministeriön suositumuksella edelleen hoitanut varatuomari *Pirkko Sisko Valliniemi*.

Opetustoiminta.

Professorien ja lehtorien virkojen täyttäminen.

Tekstiiliteknologian professorinviran, joka vuoden 1949 alusta lukien oli muutettu *kutomisteknologian ja sidosopin* professorinviraksi, oltua avoimeksi julistettuna hakivat sitä maaliskuun 19 päivänä 1949 päättyneen hakuajan kuluessa tekstiilitaiteilijatar *Kreetta Pohjanheimo* ja diplomi-insinööri *Johannes William Sulo Saarinen*. Taiteilijatar Pohjanheimo ei kuitenkaan voinut tulla kysymykseen virkaa täytettäessä, koska hän ei ollut liittännyt hakemukseensa teknillisestä korkeakoulusta 12 päivänä syyskuuta 1941 annetun asetuksen 24 §:ssä tarkoitettua kielitodistusta suomenkielen taidostaan. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa diplomi-insinööri Saarisensa pätevydestä virkaan opettajaneuvosto kutsui professori *Axel Werner Gardbergin* sekä diplomi-insinöörit *Väinö Donnerin* ja *Kaarlo Raution*. Asiantuntijalausunnoissaan professori Gardberg ja diplomi-insinööri Donner katsoivat hakijan päteväksi, diplomi-insinööri Raution pitäessä häntä epäpäteväenä. Diplomi-insinööri Saarisensa pidettyä näyteluennon opettaja-

neuvosto käsitellessään k. o. virkanimitysasiaa kokouksessaan lokakuun 4 päivänä 1949 yksimielisesti julisti hänet epäpäteväksi k. o. professorinvirkaan, minkä johdosta virkaehdotusta viran täyttämiseksi ei voitu tehdä.

Kutomisteknologian ja sidosopin professorinviran oltua uudelleen haettavaksi julistettuna sitä hakivat huhtikuun 29 päivänä 1950 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Tauno Erkki Häyrinen* ja tekstiilitaiteilijatar *Kreeta Pohjanheimo*. Taiteilijatar Pohjanheimo ei kuitenkaan voinut tulla kysymykseen virkaa täytettäessä, koska hänen hakemuksestaan puuttui vaadittava kielitodistus. Opettajaneuvosto päätti pyytää asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa diplomi-insinööri Häyrisen pätevyydestä professori *Emil Simolan*, diplomi-insinööri *Kaarlo Raution* ja diplomi-insinööri *Erik Solinin*.

Sähkötekniikan professorinviran oltua avoimeksi julistettuna olivat sitä huhtikuun 12 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet diplomi-insinöörit *Svante Gustaf Adolf von Zwegbergk* ja *Tauno Olavi Pyökäri*, joille opettajaneuvosto oli myöntänyt yhden vuoden respiittiajan pätevyytensä täydentämiseksi. Tämän ajan mentyä umpeen opettajaneuvosto päätti pyytää tekniikantohtori *Eero Kustaa Saraojaa* ja professori *Viljo Viktor Ylöstaloa* antamaan lausunnot hakijoiden pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä. Asiantuntijalausunnossaan tekniikantohtori Saraoja piti molempia hakijoita, joille huhtikuun 5 päivänä 1949 oli myönnetty tekniikantohtorin arvo, pätevinä asettaen tekniikantohtori von Zwegbergkin ensimmäiselle ja tekniikantohtori Pyökärin toiselle ehdokassijalle. Professori Ylöstalo piti samoin molempia hakijoita pätevinä asettaen kuitenkin tekniikantohtori Pyökärin ensimmäiselle ja tekniikantohtori von Zwegbergkin toiselle ehdokassijalle. Hakijoiden pidettyä näyteluentonsa opettajaneuvosto kokouksessaan lokakuun 4 päivänä 1949 yksimielisesti julisti molemmat hakijat päteviksi sekä päätti äänestyksen jälkeen asettaa tekniikantohtori Pyökärin ensimmäiselle ja tekniikantohtori von Zwegbergkin toiselle ehdokassijalle. Marraskuun 11 päivänä 1949 Tasavallan Presidentti nimitti sähkötekniikan professoriksi marraskuun 16 päivästä lukien tekniikantohtori Tauno Olavi Pyökärin.

Vuoden 1949 alusta lukien perustetun *asuinrakennusten* professorinviran oltua säädettyssä järjestyksessä haettavana sitä olivat maaliskuun 14 päivänä 1949 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet arkkitehdit *Georg Hilding Ekelund*, *Hugo Edvard Harmia* ja *Aulis Kalma*. Koska arkkitehti Kalma ei ollut liittänyt hakemukseensa teknillisestä korkeakoulusta 12 päivänä syyskuuta 1941 annetun asetuksen 24 §:ssä mainittua kielitodistusta ruotsinkielen taidosta, opettajaneuvosto yksimielisesti katsoi hänet epäpäteväksi virkaan. Asiantuntijoiksi opettajaneuvosto päätti kutsua professori *Kay Fisker'in* Tanskasta ja professori *Sigurd Frosteruksen*. Asiantuntijalausunnoissaan professorit Fisker ja Frosterus asettivat arkkitehti Ekelundin en-

simmäiselle ehdokassijalle. Käsitellessään k. o. virkanimitysasiaa kokouksissaan joulukuun 13 ja 20 päivinä 1949 opettajaneuvosto vapautti hakijat näyteluennon pitämisestä sekä päätti yksimielisesti julistaa arkkitehti Ekelundin päteväksi ja samoin yksimielisesti arkkitehti Harmian epäpäteväksi hakemaansa virkaan sekä tehdessään virkaehdotuksen asettaa arkkitehti Ekelundin ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle. Helmikuun 3 päivänä 1950 Tasavallan Presidentti nimitti asuinrakennusten professorinvirkaan arkkitehti Ekelundin.

Sitten kun korkeakouluun vuonna 1947 oli perustettu kaksi vaihtuvaa ruotsinkielistä professorinvirkaa, opettajaneuvosto kokouksessaan 15 päivänä marraskuuta 1949 tekemänsä päätöksen mukaisesti teki valtioneuvostolle esityksen, että toisen vaihtuvan ruotsinkielisen professorinviran opetusalanana olisi oleva perustavat sähköteknilliset aineet, lähinnä yleinen ja teoreettinen sähkötekniikka, sekä valitut kohdat sähkökoneopista, minkä esityksen valtioneuvosto 24 päivänä marraskuuta 1949 hyväksyi. Tämän vaihtuvan ruotsinkielisen sähkötekniikan professorinviran oltua sitten avoimeksi julistettuna haki sitä joulukuun 27 päivänä 1949 päättyneen hakuajan kuluessa ainoastaan tekniikantohtori *Svante Gustaf Adolf von Zwegbergk*. Opettajaneuvosto päätti pyytää professori *Viljo Viktor Ylöstaloa* sekä tekniikantohtori *Eero Kustaa Saraojaa* antamaan lausuntonsa hakijan pätevydestä mainittuun virkaan. Asiantuntijalausunnoissa professori Ylöstalo ja tekniikantohtori Saraoja pitivät kumpikin hakijaa pätevinä. Käsiteltyään k. o. virkanimitysasiaa kokouksessaan tammikuun 18 päivänä 1950 opettajaneuvosto päätti yksimielisesti vapauttaa hakijan näyteluennon pitämisestä ja samoin yksimielisesti julistaa hänet päteväksi k. o. virkaan. Helmikuun 10 päivänä 1950 Tasavallan Presidentti nimitti tekniikantohtori von Zwegbergkin vaihtuvaan ruotsinkieliseen sähkötekniikan professorinvirkaan.

Metalliopin professorinviran oltua avoimeksi julistettuna sitä haki joulukuun 7 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa ainoastaan Ruotsin alamainen, tohtori-insinööri *Herman August Unckel*, jolle Tasavallan Presidentti helmikuun 4 päivänä 1949 myönsi erivapauden valtion virkamiehiltä vaadittavasta suomenkielen taidosta. Asiantuntijoiksi opettajaneuvosto kutsui professori *Otto Barthin* Ruotsista ja tekniikantohtori *Åke Bergströmin*, jotka molemmat pitivät hakijaa pätevinä p. o. virkaan. Elokuun 2 päivänä 1949 pitämässään kokouksessa opettajaneuvosto päätti vapauttaa hakijan koelunnon pitämisestä ja syyskuun 6 päivänä 1949 pitämässään kokouksessa esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että hakija nimitettäisiin sanottuun virkaan. Lokakuun 28 päivänä 1949 Tasavallan Presidentti nimitti tohtori-insinööri Herman August Unckelin teknillisen korkeakoulun metalliopin professorinvirkaan. Helmikuun 28 päivänä 1950 Tasavallan Presidentti myönsi professori Unckelille hakemuksesta eron tästä virasta. Opettajaneuvosto määräsi professori Unckelin hoitamaan virkaatekevänä sanottua professorinvirkaa heinäkuun 31 päivään 1950 saakka.

Geodesian professorinviran oltua avoimeksi julistettuna sitä olivat kesäkuun 4 päivänä 1949 päättyneen hakuaajan kuluessa hakeneet filosofiantohtorit *Reino Antero Hirvonen*, *Pentti Kaarlo Johannes Kalaja*, *Tauno Johannes Kukkamäki* sekä tekniikantohtori *Eero August Salonen*. Opettajaneuvosto päätti pyytää professori *Toivo Ilmari Bonsdorffia*, professori *Veikko Aleksanteri Heiskasta* ja lisäksi professori *A. Berroth'ia* Saksasta antamaan asiantuntijalausuntonsa hakijoiden pätevydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä virkaan. Asiantuntijalausunnoissa professori Bonsdorff piti tohtoreita Kukkamäki, Hirvonen ja Kalaja pätevinä, mutta ei katsonut voivansa arvostella tohtori Salosen töitä. Hän asetti ensimmäiselle ehdokassijalle tohtori Kukkamäen, toiselle tohtori Hirvosen ja kolmannelle tohtori Kalajan. Professori Heiskanen puolestaan piti kaikkia hakijoita pätevinä virkaan asettaen heidät keskinäisen etevämmyyden perusteella seuraavaan järjestykseen: Hirvonen, Kukkamäki, Kalaja ja Salonen. Professori Berroth kosketteli asiantuntijalausunnossaan ainoastaan Hirvosen ja Kukkamäen töitä, pitäen heitä molempia pätevinä. Käsiteltyään k. o. virkanimitysasiaa kokouksissaan marraskuun 15 ja 29 sekä joulukuun 20 päivinä 1949 ja hakijoiden pidettyä koeluentonsa opettajaneuvosto päätti yksimielisesti julistaa viran hakijat, filosofiantohtorit Hirvosen, Kalajan ja Kukkamäen sekä tekniikantohtori Salosen päteviksi virkaan ja äänestyksen jälkeen asetti tohtori Hirvosen ensimmäiselle ja tohtori Kukkamäen toiselle ehdokassijalle. Kolmannelle ehdokassijalle opettajaneuvosto yksimielisesti asetti tohtori Kalajan.

Tekniikantohtori Salosen valitettua opettajaneuvoston ehdollepanosta geodesian professorinviran täyttämistä koskevassa asiassa ja kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvoston selitystä tämän valituksen johdosta, opettajaneuvosto käsiteltyään asiaa kokouksissaan tammikuun 31, helmikuun 14 ja 28, maaliskuun 28 ja huhtikuun 17 päivinä yksimielisesti asettui sille kannalle, ettei tekniikantohtori Salonen ollut esittänyt valituksessaan mitään sellaista, mikä aiheuttaisi muutoksen ehdollepanoon ensimmäistä ehdokassijaa koskevalta osalta. Muiden ehdokassijojen suhteen opettajaneuvosto äänestyksen jälkeen katsoi, ettei tohtori Salonen ollut esittänyt syytä päätöksen muuttamiseen toista ehdokassijaa koskevalta osalta, mutta päätti opettajaneuvosto selityksessään esittää katsovansa, että kolmannelle ehdokassijalle olisi asetettava tekniikantohtori Salonen. Opettajaneuvoston päätöstä muuttaen valtioneuvosto asetti kolmannelle ehdokassijalle tekniikantohtori Salosen, minkä jälkeen Tasavallan Presidentti toukokuun 26 päivänä 1950 nimitti k. o. professorinvirkaan filosofiantohtori *Reino Antero Hirvosen*.

Huoneenrakennusopin professorinviran oltua avoimeksi julistettuna sitä olivat 19 päivänä huhtikuuta 1949 päättyneen hakuaajan kuluessa hakeneet diplomiarkkitehdit *Eljas Tapani Aspiala*, *Aarne Adrian Ervi*, *Veli Antero*

Pernaja ja *Ragnar Amandus Ypyä*. Hakijoille myönnetyn respiittiajan päätyttyä huhtikuun 19 päivänä 1950 opettajaneuvosto päätti pyytää asiantuntijoiksi professori *Jussi Paatelan* ja professori *Eskil Sundahlin* sekä arkkitehti *Moje Bergströmin*, viimeksi mainitut Tukholmasta.

Koneenrakennusopin professorinviran oltua avoimeksi julistettuna sitä haki lokakuun 7 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa ainoastaan tekniikantohtori *Jaakko Robert Wuolijoki*. Opettajaneuvosto päätti pyytää professori *Gustav Boestadin* Tukholman teknillisestä korkeakoulusta ja professori *K. G. Karlsonin* Chalmersin teknillisestä korkeakoulusta Göteborgista antamaan lausuntonsa hakijan pätevyydestä virkaan. Asiantuntijalausunnoissa sekä professori Boestad että professori Karlson pitivät hakijaa epäpätevänä. Tekniikantohtori Wuolijoen pidettyä koelunnon ja teknillisen korkeakoulun hankittua asiaan vielä lisäselvitystä Valtion lentokoneetehtaalta opettajaneuvosto yksimielisesti julisti tekniikantohtori Wuolijoen epäpäteväksi koneenrakennusopin professorinvirkaan, joten ehdotusta sanotun viran täyttämiseksi ei voitu tehdä.

Polttomootoritekniikan professorinviran oltua avoimeksi julistettuna haki sitä lokakuun 7 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa ainoastaan diplomi-insinööri *Karl Johan Henrik Ryti*, jolle marraskuun 2 päivänä 1948 hakemuksesta myönnettiin 1 vuoden aika pätevyyden täydentämistä varten. Tämän ajan mentyä umpeen opettajaneuvosto päätti pyytää professori *Harald Kyrklundia* ja diplomi-insinööri *Georg Museliusta* antamaan lausuntonsa hakijan pätevyydestä k. o. virkaan. Asiantuntijalausunnossaan professori Kyrklund piti hakijaa epäpätevänä, diplomi-insinööri Muselius taas pätevänä. Käsiteltyään k. o. virkanimitysasiaa kokouksissaan maaliskuun 28 ja toukokuun 23 päivinä opettajaneuvosto yksimielisesti päätti julistaa tekniikantohtori Rytin epäpäteväksi polttomootoritekniikan professorinvirkaan.

Fysikaalisen ja sähkökemian professorinviran oltua avoimeksi julistettuna virkaa hakivat 19 päivänä toukokuuta 1949 päättyneen hakuajan kuluessa filosofianmaisteri *Tor Erik Brehmer*, diplomi-insinööri *Olavi Johannes Harva* ja filosofiantohtori *Reino Olavi Näsänen*. Hakijoille myönnetyn vuoden respiittiajan mentyä umpeen huhtikuun 19 päivänä 1950 ja diplomi-insinööri Harvan peruutettua hakemuksensa opettajaneuvosto päätti pyytää asiantuntijoiksi professori *Per Ekwallin* Turusta ja professori *Ole Lammin* Tukholmasta.

Korkeakouluun vuoden 1950 alusta perustettua *työn psykologian ja työnjohto-opin* professorinvirkaa olivat maaliskuun 3 päivänä 1950 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet opetusneuvos, filosofianmaisteri *Ohto Antero Kaarle Oksala*, pastori, filosofiankandidaatti *Yrjö Albert Raivio* ja dosentti, filosofiantohtori *Aarre Armas Aatos Tuompo*. Hakijoille myönnettiin vuoden respiittiaika maaliskuun 3 päivästä 1950 lukien.

Kehruuteknologian ja ainesopin professorinviran oltua säädettyssä järjestyksessä haettavana virkaa olivat maaliskuun 14 päivänä 1949 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet diplomi-insinöörit *Esko Kai Brax*, *Tauno Erkki Häyrinen* ja *Osmo Heikki Vuorio*. Viran hakijoille myönnetyn respiittiajan mentyä umpeen maaliskuun 14 päivänä opettajaneuvosto päätti pyytää professori *Emil Simolaa*, diplomi-insinööri *Kaarlo Rautiota* ja diplomi-insinööri *Erik Solinia* antamaan asiantuntijalausuntonsa hakijoiden pätevydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä tähän virkaan.

Matematiikan lehtorinviran oltua avoimeksi julistettuna olivat sitä helmikuun 23 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet filosofiantohtori *Pentti Veikko Johannes Laasonen*, filosofianlisensiaatti *Olli Kristian Lokki*, filosofiantohtori *Lauri Pimiä* ja filosofiankandidaatti *Kaarlo Ilmari Virtanen*, joille opettajaneuvosto oli sittemmin myöntänyt pätevyytensä täydentämiseksi yhden vuoden respiittiajan edellä mainitusta päivästä lukien. Hakijoista filosofiantohtori Laasonen ja filosofiankandidaatti Virtanen myöhemmin peruuttivat hakemuksensa. Respiittiajan päätyttyä opettajaneuvosto päätti pyytää professori *Pekka Juhana Myrbergiä* ja professori *Rolf Nevanlinnaa* antamaan asiantuntijalausunnon hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä tähän virkaan. Asiantuntijalausunnoissa professori Myrberg piti tohtori Lokkia päteväenä, mutta katsoi tohtori Pimiän pätevyuden kyseenalaiseksi. Professori Nevanlinna piti molempia hakijoita pätevinä ja asetti tohtori Lokin ensimmäiselle ja tohtori Pimiän toiselle ehdokassijalle. Käsiteltyään k. o. virkanimitysasiaa kokouksessaan syyskuun 6 päivänä 1949 opettajaneuvosto yksimielisesti katsoi viran hakijat, filosofianlisensiaatti Lokin ja filosofiantohtori Pimiän päteviksi tähän virkaan sekä tehdessään virkaehdotuksen asetti filosofianlisensiaatti Lokin ensimmäiselle ja filosofiantohtori Pimiän toiselle ehdokassijalle. Marraskuun 22 päivänä 1949 kauppa- ja teollisuusministeriö nimitti matematiikan lehtorinvirkaan filosofianlisensiaatti Olli Kristian Lokin.

Analyttisen kemian lehtorinviran oltua säädettyssä järjestyksessä avoimeksi julistettuna hakivat virkaa maaliskuun 7 päivänä 1949 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Niilo Auvo Mikael Lounamaa* ja tekniikantohtori *Aino Pekkarinen*. Opettajaneuvosto päätti asiantuntijoiksi kutsua professorit *Anders Ringbomin* ja *S. Kilven*. Asiantuntijalausunnonsa professori Kilpi piti tohtori Pekkarista päteväenä ja diplomi-insinööri Lounamaata epäpäteväenä. Professori Ringbomin pitäessä molempia hakijoita pätevinä ja asettaessa tekniikantohtori Pekkarisen ensimmäiselle ja diplomi-insinööri Lounamaan toiselle ehdokassijalle. Käsiteltyään k. o. virkanimitysasiaa kokouksissaan tammikuun 1 ja 31 sekä helmikuun 14 ja 28 päivinä opettajaneuvosto yksimielisesti julisti diplomi-insinööri Lounamaan epäpäteväksi ja äänestyksen tuloksena 12 äänellä 9 vastaan myöskin tohtori Pekkarisen epäpäteväksi. Kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opet-

tajaneuvoston selitystä sen valituksen johdosta, jonka tekniikantohtori Pekkarinen teki tästä opettajaneuvoston päätöksestä, opettajaneuvosto käsitellyään k. o. asiaa kokouksissaan huhtikuun 17 ja toukokuun 12 päivinä yksimielisesti katsoi, että tekniikantohtori Pekkarista oli pidettävä päteväenä ja päätti esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että hänet nimitettäisiin k. o. lehtorinvirkaan. Toukokuun 27 päivänä 1950 kauppa- ja teollisuusministeriö nimitti tekniikantohtori Pekkarisen analyttisen kemian lehtorinvirkaan.

Muita nimityksiä ja muutoksia opetustoiminnassa.

Rakennusinsinööri-osasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Syyskuun 6 päivänä 1949 määrättiin uittoteknologian erikoisopettajaksi 1. 9. 1949—31. 8. 1952 metsäneuvos *A. Kivelä* ja rautatien ratapihojen ja turvalaitteiden erikoisopettajaksi 1. 9. 1949—31. 8. 1952 diplomi-insinööri *K. L. Raunu*.

Joulukuun 20 päivänä 1949 järjestettiin avoinna olevan pohjarakennuksen ja maarakennusmekaniikan professorinviran hoito siten, että professori *H. P. O. Solitander* määrättiin hoitamaan pohjarakennuksen ja diplomi-insinööri *P. O. Alenius* maarakennusmekaniikan opetusta 1 päivästä tammiukuuta 1950 alkaen joulukuun 31 päivään 1950 saakka.

Helmikuun 27 päivänä 1950 määrättiin diplomi-insinööri *P. Arni* pitämään kevätlukukauden 1950 aikana 10 luentotuntia käsittävä ääneneristykseen ja akustiikan kurssi sekä insinööri *E. Pasell* pitämään 4 tuntia kestävä luentokurssi aiheesta „Laastit ja rappaustekniikka”.

Assistentit.

Syyskuun 19 päivänä 1949 määrättiin 1. 9. 1949—31. 5. 1950 väliseksi ajaksi assistenteiksi diplomi-insinöörit *A. I. Hannelius* ja *K. Larjamo*, sillanrakennuksen assistentiksi diplomi-insinööri *B. Kivisalo*, huoneenrakennustekniikan assistenteiksi diplomi-insinöörit *V. Hotinen* ja *K. Widbom*, tien- ja rautatienrakennuksen assistenteiksi diplomi-insinööri *R. Ruso* ja filosofianmaisteri *N. Oksala* sekä kirjastoassistentiksi tekniikan ylioppilas *E. I. Kantonen*.

Syyskuun 26 päivänä 1949 määrättiin 1. 9. 1949—31. 5. 1950 väliseksi ajaksi pohjarakennuksen ja vesirakennuksen assistentiksi diplomi-insinööri *H. A. Loikkanen*, huoneenrakennustekniikan assistentiksi diplomi-insinööri *P. Vähäkallio* ja maatalouden vesirakennuksen assistentiksi tekniikantohtori *M. Wäre*.

Marraskuun 7 päivänä 1949 peruutettiin diplomi-insinööri K. Larjamolle annettu määräys toimia rakennusstatiiikan assistenttina 1. 11. 1949 lukien ja toimeen määrättiin mainitusta ajankohdasta lukien diplomi-insinööri *H. Luhtinen* 31. 5. 1950 saakka.

Joulukuun 19 päivänä 1949 määrättiin professori Kaiteran tutkimus-assistentiksi vuodeksi 1950 diplomi-insinööri *A. Maasilta*.

Helmikuun 27 päivänä 1950 määrättiin asemakaavaopin assistentiksi ajaksi 20. 2.—31. 5. 1950 arkkitehti *V. Hirvelä*.

Koneenrakennusosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Elokuun 2 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinöörit *Esko Kai Brax* ja *Tauno Erkki Häyrinen* hoitamaan korkeakoulun avoinna olevaa kehruteknologian ja ainesopin professorinvirkaa syyskuun 1 päivästä lukien toistaiseksi kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin korkeintaan elokuun 31 päivään 1950 saakka. Toukokuun 16 päivänä 1950 k. o. virkamääräystä pidennettiin syyskuun 1 päivästä lähtien toistaiseksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin korkeintaan joulukuun 31 päivään 1950 saakka.

Elokuun 2 päivänä 1949 määrättiin korkeakoulun eläkkeellä oleva professori *Harald Kyrklund* edelleen hoitamaan avoinna olevaa polttomootoritekniikan professorinvirkaa heinäkuun 1 päivästä 1949 kesäkuun 30 päivään 1950. Samoin määrättiin korkeakoulun täysinpalvellut professori *Karl Axel Mauritz Ahlfors* edelleen hoitamaan höyrytekniikan avoinna olevaan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta syyskuun 1 päivästä 1949 toukokuun 31 päivään 1950.

Syyskuun 6 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *Kurt Olavi Salminen* suorittamaan kuulustelut koneenrakennusopin professorinvirkaan kuuluvissa aineissa syksyn 1949 tutkintokautena. Mainittua professorinvirkaa hoitamaan määrättiin marraskuun 15 päivänä 1949 tekniikantohtori *Jaakko Robert Wuolijoki* syyskuun 1 päivästä 1949 joulukuun 31 päivään 1950.

Joulukuun 20 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *Johannes Wilhelm Sulo Saarinen* hoitamaan avoinna olevaa kutomisteknologian ja sidosopin professorinvirkaa tammikuun 1 päivästä 1950 saman vuoden joulukuun 31 päivään saakka.

Toukokuun 16 päivänä 1950 määrättiin opetusneuvos *Ohto Antero Kaarle Oksala* hoitamaan korkeakouluun vuoden alusta lukien perustettua työn psykologian ja työnjohto-opin professorinvirkaa heinäkuun 1 päivästä 1950 toistaiseksi, kuitenkin korkeintaan kesäkuun 30 päivään 1951 saakka.

Toukokuun 23 päivänä 1950 järjestettiin avoinna olevan lämpötekniikan ja koneopin professorinviran hoito edelleen siten, että professori *Harald*

Kyrklund määrättiin antamaan höyrykattiloiden, professori *Hjalmar Brotherus* teknillisen lämpöopin ja diplomi-insinööri *Viljo Immonen* voimakoneiden ja -laitosten opetusta heinäkuun 1 päivästä 1950 toistaiseksi, kuitenkin korkeintaan kesäkuun 30 päivään 1951 saakka.

Joulukuun 20 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *Juho Saarto* hoitamaan korkeakoulun avoinna olevaa saniteettitekniikan lehtorinvirkaa tammikuun 1 päivästä 1950 alkaen toistaiseksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin korkeintaan joulukuun 31 päivään 1950 saakka.

Syyskuun 5 päivänä 1949 määrättiin tohtori-insinööri *Paavo Asanti* antamaan metalliraaka-aineoppi I:n opetusta heinäkuun 1 päivästä 1949 kesäkuun 30 päivään 1950. Toukokuun 23 päivänä 1950 pidennettiin mainittua määräystä kesäkuun 30 päivään 1951 saakka.

Marraskuun 29 päivänä 1949 määrättiin valkaisu- ja värjäysteknologian opetusta lukuvuonna 1949—1950 hoitamaan tekniikantohdori *Gösta Silén*. Toukokuun 23 päivänä 1950 jatkettiin mainittua määräystä joulukuun 31 päivään 1950 saakka.

Huhtikuun 24 päivänä 1950 määrättiin diplomi-insinööri *Pentti Airisto* antamaan kevätlukukaudella 1950 konepajatekniikka III:n (työnjärjestelytekniikka) ja diplomi-insinööri *Veikko Valorinta* konepajatekniikka IV:n (pajatekniikka) opetusta.

Assistentit.

Syyskuun 19 päivänä 1949 määrättiin ajaksi 1. 9. 1949—31. 5. 50 teollisuustalouden assistenteiksi diplomi-insinöörit *V. Kataja*, *P. Riikkala*, *E. Frankenhaeuser* ja *A. Haapio*, kauppat. kand. *H. Virkkunen* ja ekonomi *E. Uvanto*, voimakoneiden ja -laitosten suunnittelun assistenteiksi diplomi-insinöörit *V. Heinäsuo*, *U. Kilpinen*, *O. P. Manninen* ja *E. Toiviainen*, koneenrakennuksen assistenteiksi tekn. ylioppilas *N. Brenner* ja diplomi-insinööri *A. Holmström*, laivanrakennuksen assistenteiksi diplomi-insinöörit *E. A. Heino* ja *E. B. Holmström*, saniteettitekniikan assistentiksi filosofianmaisteri *O. M. Vuorelainen*, 1. 9. 1949—31. 12. 1949 teollisuustalouden assistenteiksi diplomi-insinöörit *E. Carlborg* ja *J. Hemmi*, 1. 9. 1949—30. 6. 1950 käsikirjastoassistentiksi rouva *Anna-Liisa Mustonen*, 1. 10. 1949—31. 5. 1950 lentokoneenrakennuksen assistentiksi *K. Temmes* sekä hitsaustekniikan assistenteiksi hitsaaja *A. Kokkonen* ja insinööri *V. V. Simola*.

Syyskuun 26 päivänä 1949 määrättiin 1. 9. 1949—31. 5. 1950 metalliraaka-aineoppi I:n assistenteiksi diplomi-insinööri *D. Granfelt* ja tekniikan ylioppilas *R. Kyrklund*, metalliraaka-aineoppi II:n assistentiksi diplomi-insinööri *E. O. Laitinen*, valimotekniikan assistentiksi tekniikan ylioppilas *V. Pehkonen*, konepajatekniikan assistenteiksi diplomi-insinöörit *J.*

Kilpi, J. V. E. Pöyry ja *V. I. Kataja* sekä 1. 9.—31. 12 1949 kuljetus-
tekniikan assistentiksi diplomi-insinööri *E. K. Poltto*.

Lokakuun 25 päivänä 1949 määrättiin ajaksi 15. 10. 1949—31. 5. 1950
koneenrakennuksen assistenteiksi diplomi-insinööri *A. O. Pere* ja tekniikan
ylioppilas *V. Y. Rautalahti* sekä 1. 1. 1949—31. 5. 1950 vesiturbiinien ope-
tuksen assistenteiksi tekniikantohtori *T. T. Tuomola* ja tekniikan ylioppi-
las *R. Keskinen*.

Marraskuun 14 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *U. Hilska*
teollisuustalouden tilapäiseksi assistentiksi kolmen kuukauden ajaksi.

Marraskuun 28 päivänä 1949 määrättiin valimotekniikan assistentiksi
1. 1. 1950—31. 12. 1950 valimomestari *J. Himmanen*.

Tammikuun 1 päivänä 1950 määrättiin teollisuustalouden assistenteiksi
1. 1.—31. 5. 1950 diplomi-insinöörit *E. Lampén* ja *J. Hemmi*.

Tammikuun 23 päivänä 1950 määrättiin höyrykattiloiden opetuksen as-
sistentiksi tekn. ylioppilas *K. B. Eriksson* 16. 1.—31. 5. 1950 ja voimakonei-
den ja -laitosten assistentiksi diplomi-insinööri *U. Kilpinen* 1. 1.—31. 5.
1950.

Helmikuun 6 päivänä 1950 määrättiin teollisuustalouden assistenteiksi
diplomi-insinöörit *P. Riikkala* ja *H. R. Salusjärvi* 1. 1.—31. 5. 1950 sekä
koneenrakennuksen assistentiksi tekniikan ylioppilas *K. B. Eriksson* 1. 2.—
31. 5. 1950.

Maaliskuun 13 päivänä 1950 määrättiin veistämötekniikan assistentiksi
insinööri *M. Ketola* 1. 3.—31. 5. 1950.

Sähköteknilinen osasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Syyskuun 6 päivänä 1949 korkeakoulun opettajaneuvosto myönsi pro-
fessori *Viljo Viktor Ylöstalolle* virkavapautta syyskuun ajaksi valtioneuvos-
ton määrättyä hänet osallistumaan Pariisissa pidettävään lyhytaaltoradio-
konferenssiin. Sähkötekniikan professorinviran hoito järjestettiin professori
Ylöstalon virkavapauden aikana siten, että tekniikantohtori *Jouko Jalo Poh-
janpalo* määrättiin hoitamaan teoreettisen sähkötekniikan, diplomi-insinööri
Ilmari Kareskoski radiotekniikan ja diplomi-insinööri *Pentti Alajoki* yleisen
sähkötekniikan opetusta. Opettajaneuvoston käsiteltäessä kokouksissaan loka-
kuun 18 ja 25 päivinä professori Ylöstalon anomusta saada jatkettua virka-
vapautta lokakuun 1 päivästä 1949 kesäkuun 30 päivään 1950 ja pää-
tettyä puoltaa sitä kauppa- ja teollisuusministeriö marraskuun 15 päivänä
myönsi professori Ylöstalolle hänen anomansa jatkettua virkavapauden. Pro-
fessori Ylöstalon virkavapauden aikana diplomi-insinööri *Jarl Tuulo Otto*
Salminen määrättiin hoitamaan teoreettisen sähkötekniikan ja diplomi-insi-

nööri *Ilmari Kareskoski* radiotekniikan opetusta lokakuun 1 päivästä 1949 kesäkuun 30 päivään 1950 saakka sekä diplomi-insinööri *Pentti Alajoki* yleisen sähkötekniikan opetusta lokakuun 1 päivästä 1949 saman vuoden loppuun saakka.

Helmikuun 14 päivänä 1950 määrättiin professori *Svante von Zweybergk* hoitamaan yleisen sähkötekniikan opetusta tammikuun 1 päivästä kesäkuun 30 päivään 1950 saakka, sekä samoin avoimena olevaa ruotsinkielistä sähkötekniikan professorinvirkaa tammikuun 1 päivästä helmikuun 9 päivään 1950 saakka.

Korkeakoulun avoimena olevan sähkötekniikan professorinvirkaa hoiti opettajaneuvoston määräyksestä syys- ja lokakuun ajan rautatiehallituksen I luokan koneinsinööri *Viljo Lehmus*.

Huhtikuun 17 päivänä 1950 myönnettiin professori *Martti Paavolalle* vapautus professorinvirkansa hoitamisesta Sveitsiin tehtävän opintomatkan johdosta huhtikuun 17 päivästä toukokuun 22 päivään.

Syyskuun 5 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *Oiva Laakso* antamaan sähkönkäytön opetusta syyskuun 15 päivästä 1949 kesäkuun 30 päivään 1950 saakka.

Toukokuun 23 päivänä 1950 määrättiin tekniikantohtori *Jouko Jalo Pohjanpalo* edelleen toukokuun 31 päivään 1951 saakka antamaan mikroaalto-tekniikan erikoisopetusta.

Joulukuun 20 päivänä 1949 valittiin sähkölaboratorion prefektiksi lokakuun 1 päivästä 1949 alkaen professori *Jauhiainen*.

Assistentit.

Osastolle on lukuvuoden kuluessa määrätty seuraavat assistentit:

Syyskuun 19 päivänä 1949 sähkölaitosten opetuksen assistenteiksi ajaksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinöörit *A. Hiekko* ja *V. M. Salenius*, 16. 9. 1949—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilas *P. Valkeila* ja 16. 9.—31. 12. 1949 tekniikan ylioppilas *V. Palva*, sähkökoneiden assistenteiksi 1. 9.—31. 12. 1949 diplomi-insinöörit *K. Kajas*, *V. V. Heinäsuo*, *P. Siltamaa*, *O. H. Karjalainen*, *T. K. I. Leskinen* ja 16. 9. 1949—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilas *U. Laurila*, heikkovirtatekniikan assistenteiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinöörit *A. Aromaa*, *S. Poulsen*, *P. Hellner*, 1. 10. 1949—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilas *M. Tiuri*, radiotekniikan assistenteiksi 16. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinööri *O. Ristaniemi* ja 1. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinööri *T. G. Kytöniemi*, sähkömittaustekniikan assistenteiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinöörit *P. Alajoki*, *O. Riiipinen*, *E. O. Yrjölä*, *J. T. O. Salminen* ja *O. Kivikoski*, yleisen sähkötekniikan assistenteiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinöörit *J. K. Valle* ja *M. E. Kur-*

kinen sekä osaston sihteeriksi 1. 10. 1949—30. 6. 1950 rouva *Saima Sylvia Heikkilä*,

lokakuun 10 päivänä 1949 piirtämis- y. m. teknillisiin tehtäviin osastolle 1. 10.—31. 12. 1949 ylioppilas *Mailis Ahlgren*,

lokakuun 25 päivänä 1949 sähkömittaustekniikan assistentiksi 15. 10. 1949—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilas *T. Argillander*,

marraskuun 14 päivänä 1949 sähkökoneiden assistentiksi 16. 11.—31. 12. 1949 diplomi-insinööri *V. V. Lehmus*,

joulukuun 19 päivänä 1949 professori *Jauhiaisen* tutkimusassistentiksi vuodeksi 1950 diplomi-insinööri *G. Lundström*,

tammikuun 23 päivänä 1950 sähkömittaustekniikan ja sähkölaitokset II:n assistenteiksi tekniikan ylioppilas *T. Argillander* 1. 1.—31. 5. 1950 sekä diplomi-insinööri *H. W. Halme* 1. 1.—31. 5. 1950 ja radiotekniikan assistentiksi tekniikan ylioppilas *P. Tenhunen*,

helmikuun 6 päivänä 1950 sähkökoneiden assistenteiksi 1. 1.—31. 5. 1950 diplomi-insinöörit *T. K. Leskinen*, *O. H. Karjalainen*, *P. Siltamaa* ja *V. V. Heinäsuu*,

huhtikuun 17 päivänä 1950 sähkölaitosten assistentiksi 17. 4.—16. 5. 1950 diplomi-insinööri *R. Saari*,

maaliskuun 28 päivänä 1950 yleisen sähkötekniikan assistentiksi ylioppilas *E. J. Päivärinne* 1. 2.—31. 5. 1950,

huhtikuun 12 päivänä 1950 jatkettiin ruova *Saima Sylvia Heikkilälle* kirjastoassistentiksi annettua määräystä elokuun 31 päivään saakka,

toukokuun 8 päivänä 1950 määrättiin sähkökoneopin assistentiksi tekniikan ylioppilas *A. Niemelä* 1. 5.—30. 6. 1950.

Puunjalostusosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Joulukuun 27 päivänä 1949 kauppa- ja teollisuusministeriö myönsi teknillisestä korkeakoulusta 12 päivänä syyskuuta 1941 annetun asetuksen 10 §:n nojalla korkeakoulun rehtorille, puun mekaanisen teknologian professorille *Martti Albert Levón'ille* täydellisen vapautuksen sanottuun professorinvirkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta vuoden 1950 ajaksi sekä oikeutti opettajaneuvoston määräämään diplomi-insinööri *Erkki Kinnusen* hoitamaan mainittuna aikana k. o. professorinvirkaa.

Helmikuun 27 päivänä 1950 määrättiin diplomi-insinööri *Risto Enarvi* pitämään faneriopin luentosarja kevätlukukauden 1950 aikana.

Huhtikuun 17 päivänä määrättiin diplomi-insinööri *Tarkkonen* pitämään 2—4 luentoa käsittävä luentosarja uusimmista lämpötaloutta parantavista menetelmistä ja diplomi-insinööri *Björkman* samoin massan pesusta sulfaattiselluloosatehtaassa.

Kevätlukukaudella 1950 järjestettiin puun mekaanisen teknologian IV:n kurssin opiskelijoille täydennyskurssit, joilla luennoitsijoina ja harjoitustöiden ohjaajina toimivat diplomi-insinööri *Bror Sorsa*, aiheenaan „Puun liimaus”, filosofianmaisteri *Onni Suolahti* aiheenaan „Puun lahosuojaus” ja diplomi-insinööri *Erkki Kivimaa* aiheenaan „Puun työstö”.

Assistentit.

Syyskuun 19 päivänä 1949 määrättiin puun kemiallisen teknologian assistentiksi ajaksi 1. 9. 1949—31. 8. 1950 diplomi-insinööri *R. von Konow*, 1. 9. 1949—31. 5. 1950 puun mekaanisen teknologian assistentiksi diplomi-insinööri *O. Liiri*, paperiteknologian assistentiksi diplomi-insinööri *A. U. Laakso* sekä puun raaka-aineopin assistentiksi tekniikan ylioppilas *V. Komulainen*.

Joulukuun 12 päivänä 1949 määrättiin kirjastoassistentiksi ajaksi 1. 1.—30. 6. 1950 rouva *Irmeli Perilä* sekä puun mekaanisen teknologian assistentiksi diplomi-insinööri *E. Ollila* 1. 12.—31. 12. 1949, professori Roschierin tutkimusassistentiksi vuodeksi 1950 diplomi-insinööri *O. Perilä*, jota määräystä kuitenkin tammikuun 24 päivänä 1950 muutettiin siten, että insinööri *Perilä* vapautettiin tästä tehtävästä ja määrättiin puunjalostusosastolle kokopäivän assistentiksi 1. 1.—31. 12. 1950 ja professori Roschierin tutkimusassistentiksi määrättiin diplomi-insinööri *E. A. Aaltio*.

Tammikuun 23 päivänä 1950 diplomi-insinööri *E. Ollila* määrättiin puun mekaanisen teollisuuden assistentiksi 1. 1.—31. 5. 1950.

Kemian osasto.

Professorien, lehtorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Joulukuun 20 päivänä 1949 määrättiin tekniikantohtori *Aino Pekkarinen* hoitamaan korkeakoulun avoimna olevaa analyttisen kemian lehtorinvirkaa tammikuun 1 päivästä 1950 alkaen toistaiseksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin korkeintaan joulukuun 31 päivään 1950 saakka.

Syyskuun 5 päivänä 1949 määrättiin filosofianmaisteri *Eero Raviniemi* hoitamaan epäorgaaninen kemia I:n opetusta syyskuun 1 päivästä 1949 toukokuun 31 päivään 1950 saakka sekä tekniikantohtori *Jarl Gripenberg* pitämään epäorgaanisen kemian peruskurssia syyskuun 1 päivästä joulukuun 31 päivään 1949 ja diplomi-insinööri *Svante Strömberg* hoitamaan viimeksi mainitun kurssin rinnakkaisopetusta syyskuun 1 päivästä joulukuun 31 päivään 1949.

Toukokuun 23 päivänä diplomi-insinööri *Jaakko Hukki* määrättiin pitämään orgaanisen kemian rinnakkaiskurssi.

Assistentit.

Lukuvuoden kuluessa on assistenteiksi määrätty:

Syyskuun 5 päivänä 1949 fysikokemian sovellutusten assistentiksi ajaksi 1. 8. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinööri *V.-J. Hölsö*,

syyskuun 26 päivänä 1949 1. 9.—31. 12. 1949 epäorgaaninen kemia I:n assistentiksi diplomi-insinööri *O. Paloheimo*, 1. 10.—31. 12. 1949 epäorgaanisen kemian peruskurssin kertaussistenteiksi diplomi-insinöörit *B. Sorsa* ja *Irja Vuotilainen*, 1. 9. 1949—31. 8. 1950 analyyttinen kemia I:n assistentiksi filosofianmaisteri *Aira Hietaluoma* ja epäorgaanisen kemian teknologian assistentiksi diplomi-insinööri *S. Wilska*, 1. 9. 1949—31. 5. 1950 analyyttinen kemia I:n assistenteiksi diplomi-insinööri *H. von Schantz* ja tekniikan ylioppilas *U. Kostamaa*, epäorgaaninen kemia I:n assistenteiksi filosofianmaisterit *V. E. Krogerus*, *P. Hakala* ja *Riitta Timonen*, epäorgaaninen kemia II:n assistentiksi tekniikan ylioppilas *L. Lund*, fysikokemia I:n ja II:n assistenteiksi diplomi-insinööri *R. Ugglä* ja tekniikan ylioppilas *E. Kojonen*, orgaanisen kemian teknologian assistentin tehtäviä hoitamaan diplomi-insinööri *P. Kajanteen* sijasta syys—lokakuun ajaksi diplomi-insinööri *V. Veijola*,

joulukuun 19 päivänä 1949 professori Palménin tutkimusassistentiksi vuodeksi 1950 diplomi-insinööri *H. Nyberg* ja professori Kirjakan tutkimusassistentiksi diplomi-insinööri *Irja Vuotilainen*,

tammikuun 23 päivänä 1950 vuoden 1950 ajaksi epäorgaaninen kemia I:n assistentiksi diplomi-insinöörit *Inkeri Tolvanen* ja *Marja-Terttu Lehtinen*, epäorgaaninen kemia II:n assistentiksi diplomi-insinööri *N. Lounamaa*, orgaaninen kemia I—III:n assistenteiksi diplomi-insinöörit *R. Lindahl*, *A. Mahnala* ja *J. Hukki*, analyyttinen kemia I:n assistentiksi diplomi-insinööri *Hilkka Lavikainen*, fysikokemian assistentiksi diplomi-insinööri *Kaarina Juntumaa*, biokemian assistentiksi filosofianmaisteri *S. Heinonen*, epäorgaanisen kemian teknologian assistenteiksi filosofianmaisteri *Ulla Sahlberg* ja diplomi-insinööri *Hilkka Väyrynen*, orgaanisen kemian teknologian assistenteiksi diplomi-insinöörit *P. Kajanne* ja *V. Veijola* ja osaston notariiksi diplomi-insinööri *Doris Weckman*, fysikokemian assistentiksi 1. 1.—31. 3. 1950 filosofianmaisteri *Y. Välikkilä* ja 1. 4.—31. 12. 1950 diplomi-insinööri *T. Nortia*, 1. 2.—31. 5. 1950 orgaanisen kemian peruskurssin kertaussistenteiksi diplomi-insinöörit *B. Sorsa* ja *Irja Vuotilainen*, epäorgaaninen kemia I:n assistentiksi diplomi-insinööri *O. Paloheimo*,

maaliskuun 13 päivänä 15. 3.—31. 5. 1950 epäorgaaninen kemia I:n assistenteiksi diplomi-insinööri *O. Kaustinen* ja filosofianmaisteri *Riitta Timonen*, jolle annettu määräys toimia epäorgaaninen kemia I:n tunti-assistenttina peruutettiin 15. 3. 1950 alkaen.

Vuoriteollisuusosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Joulukuun 13 päivänä 1949 opettajaneuvosto hyväksyi professori *Matti Tikkasen* anomuksen saada virkavapautta helmikuun 19 päivästä maaliskuun 31 päivään 1950 Pohjois-Amerikan Yhdysvaltoihin tehtävän opintomatkan tähden.

Toukokuun 16 päivänä 1950 määrättiin filosofiantohtori *Heikki Miekko-oja* hoitamaan korkeakoulun avoinna olevaa metalliopin professorinvirkaa elokuun 1 päivästä 1950 lukien toistaiseksi, kuitenkin korkeintaan 31 päivään heinäkuuta 1951 saakka.

Huhtikuun 17 päivänä 1950 myönnettiin vuorikemian erikoisopettajalle filosofianmaisteri *T. E. Savolaiselle* virkavapautta sanotusta erikoisopettajan toimesta huhtikuun 12 ja 27 päivien väliseksi ajaksi.

Assistentit.

Lukuvuoden kuluessa on assistenteiksi määrätty:

Syyskuun 19 päivänä 1949 ajaksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 mineralogian ja geologian assistenteiksi filosofianmaisteri *K. Lehijärvi* ja tekniikan ylioppilas *K. Hytönen*, mineraalien rikastustekniikan assistentiksi diplomi-insinööri *U. Runolinna*, kaivostekniikan assistentiksi 1. 9.—15. 10. 1949 diplomi-insinööri *C. E. Carlson* ja 15. 10. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinööri *P. Pesola*, metallurgian assistentiksi 1. 9.—31. 12. 1949 diplomi-insinööri *M. Merenmies*, metalliopin assistentiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinööri *E. Lähteenkorva* ja 1. 9.—31. 12. 1949 tekniikan ylioppilas *A. Autio*, lokakuun 25 päivänä 1949 erikoisassistentiksi diplomi-insinööri *H. Falck* ja järjestelyassistentiksi 1. 10.—31. 12. 1949 tekniikan ylioppilas *M. Vanninen*,

joulukuun 19 päivänä 1949 mineralogisen laitoksen assistenteiksi ylioppilaat *O. Laiti* 1. 12. 1949—31. 5. 1950 ja *M. Vanninen* 1. 1.—31. 1. 1950,

tammikuun 30 päivänä 1950 metalliopin laitoksen assistenteiksi tekniikan ylioppilaat *A. Autio* 1. 1.—30. 4. 1950 ja *V. Hulmi* 1. 2.—31. 5. 1950 sekä metallurgianassistentiksi diplomi-insinööri *D. Granfelt* 1. 1.—31. 5. 1950 ja maisteri *J. Salokangas*,

maaliskuun 13 päivänä 1950 metalliopin assistentiksi diplomi-insinööri *M. G. Snellman*,

toukokuun 8 päivänä professori Tikkasen tutkimusassistentiksi heinäkuun 1 päivästä 1950 lukien vuoden loppuun diplomi-insinööri *K. Kiukkola*, metalliopin laitoksen assistentiksi 1. 5.—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilas *A. Autio*,

kesäkuun 6 päivänä 1950 metalliopin assistentiksi 1. 6.—31. 7. 1950 diplomi-insinööri *E. Lähteenkorva*.

Maanmittausosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Professori *P. A. Kokkoselle* myönnettiin sairauden takia virkavapautta marraskuun 14 päivästä joulukuun 24 päivään 1949 sekä määrättiin tekniikkatohtori *A. Wiiala* tänä aikana hoitamaan professori Kokkosen virkaa.

Maanviljelysopin erikoisopettajalle, professori *J. O. Saulille* myönnettiin hakemuksesta ero sanotusta erikoisopettajantoimesta 1 päivästä syyskuuta 1949 lukien.

Diplomi-insinööri *R. S. Halonen* määrättiin ilmakuvakartoituksen erikoisopettajantoimeen 1 päivästä lokakuuta 1949 lukien 30 päivään syyskuuta 1952 saakka.

Tekniikkatohtorit *V. Suomaa* ja *A. K. Wiiala* määrättiin edelleen hoitamaan käytännöllisen maanjakotekniikan erikoisopettajan tointa 1 päivästä syyskuuta 1949 elokuun 31 päivään 1950 saakka.

Diplomi-insinööri *S. Laurila* määrättiin pitämään kevätlukukaudella 1950 kaksi viikkotuntia käsittävä luentokurssi radioteknisistä kartoitusmenetelmistä.

Tammikuun 18 päivänä 1950 määrättiin maatalous- ja metsätieteiden tohtori *J. E. Paatela* maanviljelysopin erikoisopettajan toimeen tammikuun 1 päivästä 1950 toistaiseksi kuitenkin korkeintaan joulukuun 31 päivään 1952 saakka.

Toukokuun 16 päivänä 1950 myönnettiin kasviopin ja suontuntemuksen erikoisopettajalle professori *M. Kotilaiselle* ero tästä erikoisopettajantoimesta syyskuun 1 päivästä 1950 lukien. Toimen hoito päätettiin järjestää siten, että dosentti *H. I. A. Hiltunen* määrätään kasvitieteen ja agronomi *A. I. Kotiaho* suontuntemuksen erikoisopettajaksi syyskuun 1 päivästä 1950 alkaen toistaiseksi kuitenkin korkeintaan elokuun 31 päivään 1952 saakka.

Assistentit.

Lukuvuoden kuluessa on osaston assistenteiksi määrätty:

Elokuun 2 päivänä 1949 diplomi-insinööri *V. H. Eronen* vanhemmaksi assistentiksi ajaksi 1. 1. 1949—31. 8. 1950,

syyskuun 19 päivänä 1949 määrättiin jakotekniikan assistenteiksi 1. 9. 1949—31. 8. 1950 diplomi-insinöörit *S. Korte* ja *B. Schildt*, maaperäopin assistentiksi maisteri *A. Tuhkanen* 1. 9. 1949—31. 5. 1950, geodesian assistenteiksi 1. 8. 1949—31. 7. 1950 diplomi-insinööri *I. S. Härmälä*, 1. 9. 1949—31. 5. 1950 filosofianmaisteri *T. Honkasalo* ja diplomi-insinööri *Y. Nissinen*, 1. 10. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinöörit *J. Laurikainen* ja *J. Saastamoinen* sekä filosofianmaisteri *J. Korhonen*, tähtitieteen assistentiksi 1. 10. 1949—31. 5. 1950 filosofianmaisteri *E. Kääriäinen*, maanviljelys-

talouden assistentiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 maat. ja metsät. kandidaatti *V. Havo*, metsätalouden assistentiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 filosofianmaisteri *L. Miettinen*, suontuntemuksen assistentiksi 1. 9. 1949—1. 5. 1950 *A. J. Toivanen*, kartanpiirustuksen assistentiksi 1. 10.—31. 12. 1949 litografi *H. Pantzar*,

joulukuun 5 päivänä 1949 määrättiin talousoikeuden ja lainopin assistentiksi 1. 1.—31. 12. 1950 diplomi-insinööri *E. A. K. Korhonen*,

joulukuun 19 päivänä 1949 karttaopin assistentiksi 1. 1.—31. 5. 1950 mittausteknikko *O. Ihalainen* ja professori Kokkosen tutkimusassistentiksi vuodeksi 1950 diplomi-insinööri *R. S. Halonen*,

tammikuun 30 päivänä 1950 määrättiin ilmakuvakartoituksen assistentiksi 1. 1.—31. 5. 1950 diplomi-insinööri *H. Lyytikäinen*,

helmikuun 6 päivänä 1950 maanjako-opin assistentiksi diplomi-insinööri *J. Lagus*,

maaliskuun 13 päivänä 1950 asemakaavaopin assistentiksi arkkitehti *O. Terho* 15. 3.—31. 5. 1950,

toukokuun 23 päivänä *A. Toivonen* edelleen suontuntemuksen assistentiksi toukokuun ajaksi.

Arkkitehtiosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Professori *Lindbergille* myönnettiin hänen toimiessaan arkkitehtiosaston oppilaiden Italiaan tekemän opintoretkeilyn johtajana virkavapautta syyskuun 20 päivästä marraskuun 3 päivään 1949 saakka sekä määrättiin diplomiarkkitehti *N.-E. Wickberg* tänä aikana hoitamaan professori *Lindbergin* virkaa.

Mallipiirustuksen ja vesivärimaalauksen erikoisopettajalle, taiteilija *S. Sipilälle* myönnettiin sairauden johdosta virkavapautta 23 päivästä loka-kuuta alkaen vuoden loppuun sekä määrättiin taiteilija *Erkki Koponen* tänä aikana suostumuksensa mukaisesti hoitamaan kysymyksessäolevaa tointa.

Taiteilija *S. Vanni* määrättiin antamaan mallipiirustuksen ja vesivärimaalauksen rinnakkaisopetusta 1 päivästä syyskuuta 1949 vuoden loppuun.

Joulukuun 20 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *Paavo Simula* hoitamaan korkeakoulun avoinna olevaa rakennetekniikan ja insinöörیتietien lehtorinvirkaa tammikuun 1 päivästä 1950 alkaen toistaiseksi kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin korkeintaan joulukuun 31 päivään 1950 saakka.

Tammikuun 30 päivänä 1950 määrättiin taiteilija *E. Koponen* edelleen tammikuun 1 päivästä 1950 vuoden loppuun saakka antamaan mallipiirustuksen ja vesivärimaalauksen rinnakkaisopetusta.

Tammikuun 31 päivänä 1950 myönnettiin taidehistorian erikoisopettajalle, arkkitehti *Nils-Erik Wickbergille* lääkärin todistaman sairauden perusteella virkavapautta helmikuun 1 päivästä toukokuun 31 päivään 1950 ja määrättiin filosofianmaisteri *Lars Pettersson* tänä aikana hoitamaan mainittua tointa.

Huhtikuun 29 päivänä 1950 määrättiin arkkitehti *Kurt Simberg* antamaan maatalousrakennusten erikoisopetusta toukokuun 1 päivästä kesäkuun loppuun 1950.

Assistentit.

Lukuvuoden aikana on osaston assistenteiksi määrätty:

Syyskuun 26 päivänä 1949 asemakaavaopin assistentiksi ajaksi 26. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomiarkkitehdit *J. S. Paatela* ja *Irma Mikkola*, 15. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomiarkkitehti *O. Kivinen*, arkkitehtuuri III assistenteiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomiarkkitehdit *E. A. Kajava* ja *E. Muoniovaara* sekä diplomi-insinööri *V. Rahikainen* sekä rakennetekniikan assistentiksi 1. 9.—31. 12. 1949 diplomi-insinööri *V. Rahikainen*,

lokakuun 10 päivänä 1949 rakennusopin assistentiksi 1. 9. 1949—31. 12. 1949 diplomiarkkitehti *A. T. Nironen*,

lokakuun 18 päivänä määrättiin nykyaikainen rakennustaide II:n assistentiksi 15. 10.—31. 12. 1949 diplomiarkkitehti *O. Hansson* ja lokakuun 25 päivänä rakennusopin assistentiksi 15. 10. 1949—31. 5. 1950 diplomiarkkitehti *J. V. Ylihannu*, marraskuun 14 päivänä rakennustaiteen historian ja tyyliopin assistentiksi 15. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomiarkkitehti *N.-E. Wickberg* ja marraskuun 28 päivänä asemakaavaopin assistentiksi 1. 11.—31. 12. 1949 diplomiarkkitehti *Eva Paatela*, jolloin diplomiarkkitehti *Irma Mikkolalle* tähän tehtävään annettu määräys peruutettiin sanotuksi ajaksi,

tammikuun 23 päivänä 1950 diplomi-insinööri *V. U. Rahikainen* rakennetekniikan assistentiksi 1. 1.—31. 5. 1950,

tammikuun 30 päivänä 1. 1.—31. 5. 1950 asemakaavaopin assistenteiksi arkkitehdit *A. Korhonen* ja *Eva Paatela*, nykyaikainen rakennustaide I:n assistentiksi arkkitehti *O. Hansson* ja huoneenrakennusopin assistentiksi arkkitehti *E. Teräsvirta*,

helmikuun 13 päivänä asemakaavaopin assistentiksi arkkitehti *H. Sysimetsä* arkkitehti *J. Ylihannulle* helmikuun 20 päivästä maaliskuun 16 päivään myönnetyn virkavapauden ajaksi,

maaliskuun 13 päivänä kirjastoassistentteiksi 1. 9. 1949—31. 12. 1950 filosofianmaisteri *Aune Turunen* ja neiti *Toini Tietäväinen*.

Yleisten tieteiden osasto.

Erikoisopettajien opetustoiminta.

Syyskuun 6 päivänä myönnettiin saksankielen erikoisopettajalle, filosofiantohtori *E. Vallille* hakemuksesta ero tästä toimesta syyskuun 1 päivästä 1949 lukien.

Lokakuun 4 päivänä 1949 myönnettiin hakemuksesta ranskankielen erikoisopettajalle, filosofiantohtori *T. Nurmelle*, joka toukokuussa 1949 oli nimitetty Turun yliopiston romaanisten kielten professorin virkaan, ero sanotusta erikoisopettajan toimesta lokakuun 1 päivästä 1949 alkaen ja määrättiin filosofianmaisteri *Kaisu Puuska* hoitamaan ranskankielen erikoisopettajan tointa edellämainitusta päivästä lukien kunnes toimi vakinaisesti täytetään.

Saksan ja ranskankielen erikoisopettajan toimien oltua avoimeksi julistettuina ja professori *Emil Öhmannin* annettua lausuntonsa hakijoiden pätevydestä näihin virkoihin, opettajaneuvosto kokouksessaan marraskuun 15 päivänä 1949 yksimielisesti määräsi saksankielen erikoisopettajan toimeen filosofianmaisteri *Eero Tapani Alanteen* ja ranskankielen erikoisopettajan toimeen filosofiantohtori *Onni Urban Gabriel Nyströmin* tammikuun 1 päivästä 1950 lukien toistaiseksi, kuitenkin korkeintaan joulukuun 31 päivään 1952 saakka.

Marraskuun 28 päivänä 1949 määrättiin korkeakoulun englanninkielen erikoisopettaja filosofianmaisteri *Helvi Hakulinen-Sipilä* suuren oppilasmäärän takia hoitamaan sanotun aineen rinnakkaisopetusta syyskuun 1 päivästä syyskuun 31 päivään 1950.

Tammikuun 31 päivänä 1950 määrättiin mekaniikka I:n erikoisopettajan toimeen tammikuun 1 päivästä 1950 alkaen toistaiseksi kuitenkin korkeintaan joulukuun 31 päivään 1950 filosofianmaisteri, diplomi-insinööri *E. Wikström*.

Toukokuun 23 päivänä 1950 määrättiin professori *P. Pero* antamaan konepiirustuksen rinnakkaisopetusta kesäkuun 1 päivästä 1950 toukokuun 31 päivään 1951 saakka.

Kesäkuun 6 päivänä 1950 myönnettiin korkeakoulun venäjänkielen erikoisopettajalle, maisteri *C. Gyllenbögelle* hakemuksesta virkavapautta sanotusta toimesta syyslukukauden 1950 ajaksi.

Assistentit.

Lukuvuoden kuluessa on osaston assistenteiksi määrätty:

Syyskuun 5 päivänä 1949 kansantalouden assistentiksi ajaksi 6. 9.—26. 9. 1949 filosofiankandidaatti *E. Haikala* ja lujuusopin assistentiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinööri *H. Parland*,

syyskuun 19 päivänä 1949 deskriptiivisen geometrian assistenteiksi 1. 9. 1949—28. 2. 1950 tekniikan ylioppilaat *H. F. A. Raaste*, *O. I. Jalovaara* ja *T. Bertula* sekä 15. 9. 1949—28. 2. 1950 tekniikan ylioppilas *R. P. Keskinen*, koneenpiirustuksen assistenteiksi 15. 9. 1949—30. 4. 1950 tekniikan ylioppilaat *T. Alhos* ja *P. O. Okkonen* ja 15. 9. 1949—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilas *P. Stenij*, sovelletun matematiikan assistentiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilas *H. F. A. Raaste*, fotogrammetrian assistentiksi 1. 9.—31. 12. 1949 diplomi-insinööri *Aino Peltonen*, deskriptiivisen geometrian assistentiksi 1. 9. 1949—28. 2. 1950 filosofianmaisteri *Vilma Lavikainen*, fysiikan assistenteiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilaat *L. I. Saari*, *E. Vesa* ja *O. Ranta*,

syyskuun 26 päivänä 1949 matematiikka I:n assistenteiksi 1. 9.—31. 12. 1949 ylioppilas *R. Wuolijoki*, filosofianmaisterit *V. Liukko*, *R. Koivisto* ja *L. Myrberg* sekä filosofianlisensiaatti *O. Lehto*, matematiikka I:n oppilas-assistenteiksi 15. 9.—15. 12. 1949 tekniikan ylioppilaat *E. J. Lehtonen*, *B. S. Biese*, *L. P. Hyvärinen*, *J. A. Åberg*, *H. O. Ollila* ja *A. A. Falck*, lujuusoppi II:n assistentiksi 15. 9. 1949—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilas *A. Niemi*, lujuusoppi II, III:n assistentiksi 1. 9.—15. 9. 1949 diplomi-insinööri *I. Sala*, lujuusoppi III:n assistentiksi 15. 9. 1949—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilas *P. J. Riihola*, matematiikka III:n oppilas-assistenteiksi 15. 9.—15. 12. 1949 tekniikan ylioppilaat *H. Outinen*, *P. Voutilainen*, *E. Rissanen* ja *R. Soini*, matematiikka III—V ja Ia assistenteiksi filosofianmaisterit *Y. Juve* ja *S. Mattila*, kone-elimien assistenteiksi diplomi-insinööri *E. O. Kiuru* 1. 9. 1949—31. 5. 1950 ja diplomi-insinööri *A. Norilo* 16. 10. 1949—31. 5. 1950, kone-elimien apuassistenteiksi 16. 10.—15. 12. 1949 tekniikan ylioppilaat *P. Backlund*, *N. H. Heinonen*, *O. Heinonen*, *R. Kekkonen*, *R. Keskinen*, *A. Pere* ja *M. Rinta*,

lokakuun 3 päivänä 1950 mekaniikka I:n assistentiksi 1. 9. 1949—31. 5. 1950 filosofianmaisteri *U. K. Korhonen*, mekaniikan assistenteiksi 15. 9. 1949—31. 5. 1950 diplomi-insinööri *E. Wikström* ja filosofiankandidaatti *S. T. Sinivaara*, deskriptiivisen geometrian assistenteiksi tekniikan ylioppilas *P. V. Mäkinen* 15. 9. 1949—28. 2. 1950, tekniikan ylioppilaat *V. Hämäläinen* ja *P. Stenij* 1. 9. 1949—28. 2. 1950, teknillisen fysiikan assistentiksi 1. 9.—31. 12. 1949 filosofiankandidaatti *M. Arkonsuo*, elektroniikan assistentiksi tekniikan ylioppilas *L. Saari* 1. 9.—31. 12. 1949, koneenpiirustuksen assistenteiksi 1. 10. 1949—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilaat *J. Kiviaho*, *E. Väinölä*, *S. Nummelin* ja *R. Keskinen*, deskriptiivisen geometrian ja perspektiiviopin assistentiksi ylioppilas *E. Ekelund* 16. 11. 1949—31. 5. 1950, samalla *O. Jalovaaralle* tähän tehtävään annettu määräys peruutettu,

marraskuun 28 päivänä 1949 kansantalouden assistentiksi filosofiankandidaatti *E. Haikala* 1. 12.—22. 12. 1949 avustamaan sanotun aineen kuulus-

teluissa ja tammikuun 30 päivänä 1950 edelleen kansantalouden assistentiksi 16. 1.—31. 1. 1950,

tammikuun 23 päivänä 1950 sovelletun matematiikan assistenteiksi 15. 1.—31. 5. 1950 insinööri *P. Okkonen*, filosofiankandidaatti *Vilma Lavikainen* ja tekniikan ylioppilaat *T. Bertula* ja *H. Raaste*, teknillisen fysiikan assistentiksi 1. 1.—31. 5. 1950 diplomi-insinööri *J. Salminen*, kone-elimien assistenteiksi 16. 1.—31. 5. 1950 diplomi-insinööri *A. Pere* ja tekniikan ylioppilaat *B. Trygge*, *N. Heinonen*, *O. Heinonen*, *R. Kekkonen*, *R. Keskinen* ja *M. Rinta*,

helmikuun 6 päivänä 1950 mekaniikka II:n (statiikan) assistentiksi diplomi-insinöörit *U. H. Kuningas* ja *K. A. Saario* 1. 2.—31. 5. 1950, matematiikka I—II:n assistenteiksi 1. 2.—31. 5. 1950 filosofianliseniaatti *K. Virtanen*, 1. 1.—31. 5. 1950 filosofianmaisterit *V. Liukko*, *R. Koivisto*, *L. Myrberg* ja filosofiankandidaatti *R. Wuolijoki*, matematiikka I:n oppilas-assistenteiksi 1. 2.—30. 4. 1950 tekniikan ylioppilaat *A. A. Falck*, *H. O. Ollila*, *L. P. Hyvärinen*, *S. Biese* ja *J. Lehtonen*, matematiikka II:n oppilas-assistenteiksi 1. 2.—30. 4. 1950 tekniikan ylioppilaat *P. Haapanen*, *M. Mäyrä*, *P. T. Kivenheimo* ja *K. E. A. Lönnroth*,

helmikuun 27 päivänä 1950 lujuusopin assistentiksi 15. 2.—31. 5. 1950 tekniikan ylioppilas *H. Outinen*,

maaliskuun 13 päivänä 1950 teknillisen fysiikan assistentiksi 1. 1.—31. 5. 1950 filosofiankandidaatti *M. V. Arkonsuo* ja elektroniikan assistentiksi diplomi-insinööri *L. Saari* 1. 1.—31. 5. 1950,

maaliskuun 28 päivänä 1950 matematiikka I:n oppilasassistentiksi tekniikan ylioppilas *A. Åberg* 1. 2.—30. 4. 1950,

huhtikuun 17 päivänä matematiikka I:n assistentiksi filosofianmaisteri *O. Tammi* 1. 4.—31. 5. 1950 (samalla peruutettiin filosofianliseniaatti *K. Virtaselle* annettu määräys huhtikuun 1 päivästä 1950 alkaen),

kesäkuun 6 päivänä 1950 kansantalouden assistentiksi avustamaan kansantalouden tentin arvostelussa 15. 5.—31. 5. 1950 filosofianmaisteri *E. Haikala* sekä fysiikan assistentiksi edelleen kesäkuun 1950 ajaksi tekniikan ylioppilas *O. Ranta*.

Ulkomaiset luennoitsijat.

Marraskuun 7 päivänä 1949 päätettiin kutsua korkeakouluun syysluku-kauden 1949 kuluessa luennoimaan professori *S. Ekelöf* Chalmersin teknillisestä korkeakoulusta ja professori *T. Laurent* Tukholman kuninkaallista teknillisestä korkeakoulusta sekä professori *T. Sällfors*.

Vuoden 1950 kuluessa päätettiin kutsua korkeakouluun luennoimaan professori *A. Lindblad* Chalmersin teknillisestä korkeakoulusta, professori

A. Andersen Trondheimin teknillisestä korkeakoulusta sekä professori B. Hallert Tukholman kuninkaallisesta teknillisestä korkeakoulusta.

Marraskuun 28 päivänä 1949 päätettiin kutsua korkeakouluun luennoimaan ranskalainen arkkitehti Roux-Spiez helmikuussa 1950 sekä maaliskuussa 1950 järjestettävälle diplomi-insinöörien jatkokoulutuskursseille luennoitsijaksi professori H. Hallendorf Ruotsista.

Huhtikuun 17 päivänä 1950 päätettiin kutsua professori G. R. von Salis Sveitsistä syksyllä 1950 pitämään 10—12 luentoa käsittävä luentosarja.

Insinöörien jatkokoulutus.

Lukuvuoden kuluessa on Teknillisessä korkeakoulussa järjestetty yhteistoiminnassa Suomalaisten teknikkojen seuran kanssa insinöörien jatkokoulutusta varten seuraavat kurssit:

Matematiikan kertaus- ja jatkokoulutuskurssi. Professori K. Väisälä luennoi aikana 1. 1. 1949—2. 5. 1950 yhteensä 39 luentotuntia. Luentoihin sisältyi kompleksimuuttujan funktioiden teoriaa ja sovellutuksia 22 t., operaattorilaskentaa 12 t. ja Besselin funktioita 5 t. Lisäksi pidettiin luentojen yhteydessä laskuharjoituksia, joita johtivat diplomi-insinöörit P. Mattila ja G. Lundström. Luennoilla oli kuulijoita keskimäärin 100, joista noin puolet jo käytännössä toimivia insinöörejä. Kurssi oli tarkoitettu ensi sijassa sähköteknillisillä aloilla työskenteleville.

Fotogrammetrian erikoiskurssit aikana 23. 1.—22. 2. 1950. Luennoitsijoina toimivat professori E. J. Nyström, diplomi-insinööri R. S. Halonen, ins. ev. luutnantti K. Löfström, diplomi-insinööri T. Suortti, yli-insinööri A. Rainesalo ja tekniikantohtori V. Erola. Kursseilla oli noin 100 osanottajaa, joista n. 30 eri ammattialojen diplomi-insinöörejä, loput metsänhoitajia, agronomeja ja näiden alojen opiskelijoita.

Ilmakuvakartoituksen erikoiskurssi maanmittausinsinööreille aikana 27. 3.—30. 3. 1950. Luennoitsijoina toimivat diplomi-insinööri R. S. Halonen, diplomi-insinööri H. Lyytikäinen, ins. ev. luutnantti K. Löfström, tekniikantohtori V. Erola, sekä professori B. Hallert Tukholman Teknillisestä korkeakoulusta, assistentteina diplomi-insinöörit P. Helava, S. Laurila, H. Lyytikäinen, V. Nurmimaa, Aino Savolainen ja T. Suortti. Osanottajia kursseilla oli n. 100.

Kurssien ajaksi Suomen Fotogrammetrinen Seura oli järjestänyt Teknilliselle korkeakoululle fotogrammetrisen näyttelyn. Lisäksi seura piti kurssien aikana korkeakoululla kokouksen, jossa professori Hallert luennoi.

Konepajateollisuuden „ajan tasalla” pysymisen luentokurssi aikana 27. 3.—30. 3. 1950. Luennoitsijoina toimivat filosofiantohtori J. Heuberger Tukholmasta, professorit E. Laurila, J. O. Serlachius ja O. Eiro,

diplomi-insinöörit *O. Simola, J. Kilpi, H. Franck, A. Saraste, K. Pajanen* ja *H. Herlin*, kauppätieteen kandidaatti *H. Virkkunen* ja maisteri *E. Mielonen*, pitäen yhteensä 12 luentoa. Kunkin esitelmän jälkeen oli varattu aikaa keskustelua varten. Kurssit oli tarkoitettu insinööreille, joilla opintojen jälkeen on ollut käytännöllistä konepaja- ja piirustuskonttorikokemusta. Kurssien johtajana toimi diplomi-insinööri *J. Kilpi* Valtion teknillisestä tutkimuslaitoksesta.

Kielitutkintolautakunta.

Kielitutkintolautakuntaan ovat lukuvuoden aikana kuuluneet professorit *Brotherus, Hannelius* ja *Nyström*, professori *Hanneliuksen* toimiessa puheenjohtajana.

Suoritettut tutkinnot.

Tekniikantohtorintutkinnot ja väitöstilaisuudet.

Tekniikantohtorin arvo on myönnetty seuraaville henkilöille heidän suoritettuaan asetuksen mukaiset tutkinnot ja väitöskirjatyön:

Syyskuun 6 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Sven Arnold Karlssonille*; väitöskirja „Konstgjord telefontrafik som hjälpmiddel vid behandling av telefontrafikproblem” tarkastettiin kesäkuun 9 päivänä 1945,

syyskuun 6 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Onni Antero Koistiselle*; väitöskirja „Über die Gärung der nativen Kohlehydrate des Holzes durch Einwirkung von mesophilen Bakterien aus dem Verdauungskanal des Schafes” tarkastettiin toukokuun 27 päivänä 1948,

syyskuun 6 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Karl Johan Henrik Ryttille*; väitöskirja „Über den Einfluss der exzentrischen Anlenkung der Pleuelstangen in Verbrunnungsmotoren” tarkastettiin huhtikuun 28 päivänä 1948,

syyskuun 6 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Knut Jacobus Sundmanille*; väitöskirja „Sockerbisulfiternas egenskaper och kvantitativ bestämning av olika sockerslag, särskilt i sulfitalvut, med tillhjälp av Na-bisulfit” tarkastettiin toukokuun 31 päivänä 1949,

syyskuun 6 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Matti Aarre Uolevi Wäreelle*; väitöskirja „Maan vesisuhteista ja viljelyskasvien sadoista Maasojan vesitaloudellisella koekentällä vv. 1939—1944” tarkastettiin maaliskuun 31 päivänä 1948,

helmikuun 14 päivänä 1950 diplomi-insinööri *Vilho Johan Tapio Kiu-rulle*; väitöskirja „Über die Propionsäuregärung in Bezug auf Emmentaler Käse” tarkastettiin toukokuun 31 päivänä 1949,

toukokuun 23 päivänä 1950 diplomi-insinööri *Kyösti Ragnar Angervolle*; väitöskirja „Maantiesiltojen ristiinlankutetuista kansirakenteista, vertaileva staattinen tutkimus” tarkastettiin helmikuun 3 päivänä 1950, sekä

diplomi-insinööri *Paavo Henrik Lapille*; väitöskirja „Pelto- ja metsätilusten arvosuhteesta maanjaossa” tarkastettiin huhtikuun 29 päivänä 1948.

Toukokuun 31 päivänä 1950 tarkastettiin lisäksi julkisesti diplomi-insinööri *Pekka Kontion* väitöskirja „Tutkimuksia pektiinientsyymien muodostumisesta *Aspergillus niger* von Tieghemillä”.

Diplomi-insinööri- ja diplomiarkkitehtitutkinnot.

Lukuvuonna 1949—1950 ovat korkeakoulun loppututkinnon suorittaneet:

Rakennusinsinööri-osastossa:

a) *Rakennustekniikan sekä tien- ja vesirakennuksen diplomi-insinööri-tutkinnon:* Esko *Arhippainen* (26. 5. 50), Martti Henrik Samuli *Artukka* (18. 11. 49), Björn Erik *Björnström* (14. 4. 50), Bror Fritiof *Cavonius* (14. 4. 50), Erik Josef Ensio *Durchman* (17. 3. 50), Gösta *Fogelström* (12. 5. 50), Viljo Paavali *Halonen* (12. 5. 50), Jaakko Leevi Ensio *Holm* (31. 3. 50), Pentti Esko Olavi *Husso* (9. 12. 49), Simo Tuomas Johannes *Jaatinen* (7. 10. 49), Jakob Allan *Kallis* (7. 10. 49), Henrik Karl Fredrik *Kaila* (23. 9. 49), Matti Auvo Kalevi *Kallio* (9. 12. 49), Erkki Kullervo *Käenmäki* (21. 12. 49), Unto Arvi *Laitinen* (26. 5. 50), Verner Karl *Langhoff* (26. 5. 50), Matti Wilhelm *Leppänen* (12. 5. 50), Jouko Tapio *Marjasalo* (2. 2. 50), Lauri August Mikael *Mehto* (26. 5. 50), Kauko *Mäkelä* (9. 12. 49), Veikko *Mäkinen* (14. 4. 50), Holger Teodor *Ollberg* (21. 12. 49), Erkki Juhani *Palmu* (25. 4. 50), Pentti Antero *Pürainen* (23. 9. 49), Kuno Bernhard *von Plato* (21. 12. 49), Yrjö Viljo Juhani *Punnonen* (14. 4. 50), Aarre Ilmari *Putkonen* („oivallisesti”) (28. 3. 50), Teuvo Ossian *Rajala* (26. 5. 50), Martti Olavi *Revola* (4. 11. 49), Helge Matias *Roos* (21. 12. 49), Kauko Kalervo *Saari* (26. 5. 50), Gustav Arvid Samuel *Sanmark* (17. 3. 50), Mikko Antero *Sillanpää* (26. 5. 50), Veijo Juhani *Sohlo* (14. 4. 50), Tola Taito Rudolf *Toivinen* (17. 2. 50), Pentti Ilmari *Tikkanen* (26. 5. 50), Paavo Artturi *Tupamäki* (9. 12. 49), Kalle Paavo Mikko *Vahanen* (9. 12. 49), Lauri Petter *Vesterinen* (9. 12. 49).

b) *Maatalouden vesirakennuksen diplomi-insinööritutkinnon:* Urpo Olavi *Aura* (7. 10. 49), Jorma Eero *Laukkanen* (7. 10. 49), Simo Mikko *Muotiala* (23. 9. 49), Arvi Olavi Anton *Peräkylä* (4. 11. 49), Eero *Soini* (7. 10. 49).

Koneenrakennusosastossa:

a) *Koneenrakennuksen diplomi-insinööritutkinnon:* Risto Aarne *Aarnio* (20. 12. 49), Eero Emil *Aho* (25. 5. 50), Rolf Börje *Andersson* (9. 12. 49),

Sven Eugen *Andersson* (16. 2. 50), Per Gustaf *Backlund* („oivallisesti”) (28. 3. 50), Sointu Verner *Ekman* (5. 5. 50), Karl Birger *Eriksson* (25. 5. 50), Harry Carl Johan *Franck* (25. 5. 50), Erik Paul Oskar *Gillberg* (31. 3. 50), Carl-Olof Edward *Granfelt* (5. 5. 50), Alfred Erik August *Granroth* (9. 6. 50), Eino Arvo *Haatanen* (25. 5. 50), Anssi Sakari *Hartiala* (2. 2. 50), Väinö Lauri *Haukilahti* (25. 5. 50), Eino Juhani *Heimonen* (9. 6. 50), Niilo Heikki *Heinonen* (9. 6. 50), Berndt Helge *Henriksson* (5. 5. 50), Göran Hjalmar *Henriksson* (9. 6. 50), Kalle Juhani *Hirvi* (9. 6. 50), Pekka Juhani *Hongisto* (9. 6. 50), Yrjö Ilmari *Huuskonen* (20. 10. 49), Björn Harald *Högström* (2. 3. 50), Kalevi Tuure *Jousimaa* (20. 4. 50), Lasse Einar *Kahrola* (20. 4. 50), Lauri Olavi *Kaira* (2. 2. 50), Pentti Eemeli *Kallio* (20. 4. 50), Osmo Emil *Karhunen* (9. 6. 50), Risto Pellervo *Keskinen* (9. 6. 50), Paavo Eino *Kovala* (9. 6. 50), Jaakko Olavi *Kivalo* (20. 10. 49), Klaus Alarik *Kivinen* (20. 4. 50), Ahti Arvo *Kosonen* (25. 5. 50), Olli Antero *Kosonen* (5. 5. 50), Valerian *Kotiranta* (3. 4. 50), Alpo Bernhard *Laine* (9. 6. 50), Tuure Johannes *Lehto* (16. 2. 50), Heikki Ilmari *Leppänen* (20. 4. 50), Viljo Gunnar *Leskinen* (16. 3. 50), Kaarlo Johannes *Lindborg* (25. 5. 50), Sigward Herman *Lindholm* (9. 6. 49), Arno Valdemar *Lönnroth* (9. 6. 50), Veikko Yrjö *Marola* (16. 2. 50), Veikko Oskar *Mattlar* (24. 11. 49), Jorma Veikko Mikael *Nieminen* (25. 5. 50), Kauko Matti *Niironen* (2. 2. 50), Karl Ole *Ohls* (9. 12. 49), Viljo *Ojala* (3. 11. 49), Eero Antero *Olanterä* (9. 6. 50), Tauno Toivo *Olkkonen* (5. 5. 50), Aimo Valfrid *Paavola* (25. 5. 50), Veikko Olavi *Pehkonen* (20. 12. 49), Osmo Väinö *Piispanen* („oivallisesti”) (14. 2. 50), Matti Ilmari *Poussa* (20. 12. 49), Atso Juhani *Puronen* (25. 5. 50), Heikki August *Ranki* (31. 3. 50), Aarno Johannes *Ranta* (9. 9. 49), Jorma Kalervo *Rantama* (20. 10. 49), Veikko Yrjö *Rautalahti* (9. 12. 49), Pentti Jussi *Riipola* (16. 3. 50), Heikki Johannes *Ruohonen* (22. 9. 49), Vilho Olavi Heikki *Räsänen* (9. 6. 50), Lauri Niilo Johannes *Santasalo* (25. 5. 50), Pentti Olavi *Savolainen* (25. 5. 50), Unto Ossian *Seppä* (9. 6. 50), Martti Sakari *Sivonen* (9. 12. 49), Esko Heikki *Suominen* (16. 3. 50), Jaakko Uljas *Toivanen* (16. 2. 50), Veikko Olavi *Tuohinen* (24. 11. 49), Rolf Erik *Tuuha* (5. 5. 50), Mauri *Valmari* (20. 4. 50), Bror Fredrik Valdemar *Westberg* (17. 1. 50), Aatos Oiva *Vuokko* (3. 4. 50), Esko Olavi *Väätäinen* (20. 12. 49).

b) *Laivanrakennuksen diplomi-insinööritutkinnon*: Nils Brenner (5. 5. 50), Klaus Olli Johannes *Eloranta* (25. 5. 50), Nils Einar *Forssell* (2. 3. 50), Aarno Evert *Färkkilä* (9. 6. 50), Väinö Kalervo *Kinnunen* (20. 4. 50), Ragnar Eric *Möller* (9. 6. 50), Stig Teodor *Nyman* (20. 5. 50), Seppo Kristian *Soratie* (24. 11. 49), Unto Samuli *Vuola* (16. 3. 50), Berndt Håkan Jarl *Österberg* (9. 6. 50).

c) *Lentokoneenrakennuksen diplomi-insinööritutkinnon*: Kaarlo Heikki Johannes *Brotherus* (20. 12. 49), Brynolf *Palmgren* (20. 4. 50), Leo Lennart

Piippo (17. 1. 50), *Oiva Oskari Reku* (2. 3. 50), *Carl Erik August Stude* (5. 5. 50).

d) *Tekstiiliteollisuuden diplomi-insinööritutkinnon*: *Valmu Annikki Harju* (24. 11. 49), *Karin Loa Maria Karjalainen* (o. s. Brax) (20. 10. 49), *Kuisma Einari Laine* (5. 5. 50), *Pertti Jouko Kalervo Lehtinen* (25. 5. 50), *Henrik August Kasimir Lilius* (25. 5. 50), *Birgitta Helena Mikkola* (9. 6. 50), *Ilmi Helena Mäenpää* (9. 12. 49), *Carl-Erik Nyström* (25. 5. 50), *Aune Aallotar Sivenius* (5. 5. 50), *Carl Örn-Ulf Westman* (22. 9. 49).

Sähköteknillisessä osastossa:

Sähkötekniikan diplomi-insinööritutkinnon: *Bertil August Ahlman* (17. 5. 50), *Antti Pekka Ahonen* (21. 10. 49), *Antti Evert Ekman* (3. 12. 49), *Jarl Ingmar Eriksson* (19. 12. 49), *Osmo Samuel Hassi* (2. 8. 49), *Lars Ulrik Heideman* (21. 10. 49), *Kai-Edvin Holmlund* (22. 2. 50), *Sten Oskar Johannes Husgafvel* (18. 1. 50), *Hans Sigurd Häggblom* (21. 10. 49), *Sauli Häkkinen* (22. 3. 50), *Veikko Härkönen* (21. 10. 49), *Erkki Ikonen* (31. 5. 50), *Valo Olli-Ville Ikonen* (31. 5. 50), *Bror Einar Johansson* (8. 2. 50), *Veikko Aksel Johannes Johansson* (31. 5. 50), *Martti Matias Jussila* (26. 11. 49), *Tuomas Kerttunen* (14. 4. 50), *Aarre Unto Olavi Kälpinen* (2. 8. 49), *Jaakko Jouko Kiviaho* (17. 5. 50), *Erkki Armas Korvenranta* (19. 12. 49), *Matti Juhani Koskinen* (21. 10. 49), *Matti Olavi Koskinen* (17. 5. 50), *Paavo Koskinen* (20. 4. 50), *Paavo Matti Kotilainen* (26. 11. 49), *Wladimir Kurtze* (1. 10. 49), *Eero Esa Johannes Lampio* (31. 5. 50), *Esko Magnus Anshelm Lindström* (26. 4. 50), *Ensio Ilmari Lundmark* (19. 12. 49), *Bengt Erik Teodor Magnusson* (19. 12. 49), *Otto Erik Meurman* (16. 9. 49), *Timo Heikki Mikonmäki* (14. 1. 50), *Eino Edvard Nevanlinna* (17. 5. 50), *Lasse Otto Vilhelm Nevanlinna* (19. 12. 49), *Matti Antero Nuutila* (8. 3. 50), *Lauri Tapani Olkinuora* (2. 8. 49), *Kauko Otto Sylvester Paalanen* (3. 5. 50), *Torsti Tapio Paatero* (8. 3. 50), *Veikko Akseli Palva* (1. 10. 49), *Esko Juhani Päivärinne* (14. 4. 50), *Pekka Ilmari Rainio* (8. 3. 50), *Heikki Taneli Rautavirta* (8. 2. 50), *Helge Aleksander Renlund* (28. 6. 50), *Veli Vihtori Repo* (22. 2. 50), *Olli Sakari Ristaniemi* (16. 9. 49), *Heikki Julius Rokka* (14. 4. 50), *Pentti Oiva Aatos Saarnio* (21. 10. 49), *Eero Sakari Salonen* (2. 8. 49), *Erkki Sointu Santalahti* (8. 2. 50), *Reino Ilmari Sarvanne* (8. 3. 50), *Yrjö Kaarlo Saunamäki* (31. 5. 50), *Johan Erik Söderling* (1. 9. 49), *Vilko Antero Virkkala* („oivallisesti”) (28. 3. 50), *Erkki Olavi Yrjölä* („oivallisesti”) (30. 5. 49).

Puunjalostusosastossa:

a) *Puun mekaanisen teollisuuden diplomi-insinööritutkinnon*: *Lauri Eino Salama Henttu* (14. 11. 49), *Arvo Ilmari Everett Kautola* (4. 11. 49),

Pentti Kalervo *Koivumäki* (21. 12. 49), Viljo Simo *Komulainen* (4. 11. 49), Raimo Paavo *Lappalainen* (8. 2. 50), Esko Juhani *Oksa* (21. 12. 49), Olli Lorenz *Pinomaa* (4. 11. 49), Unto Kalervo *Sütönen* (14. 11. 49), Jouko Olavi *Suomalainen* (14. 1. 1.49), Matti Juha *Uimonen* (8. 2. 50), Gustaf Erik Mathias *Wasastjerna* (31. 5. 50).

b) *Puun kemiallisen teollisuuden diplomi-insinööritutkinnon*: Erkki Aulis *Aaltio* (21. 12. 49), Paavo Antero *Alava* (21. 12. 49), Arvo Kalervo *Karhola* (27. 3. 50), Lauri Jaakko *Kerkola* (7. 9. 49), Kauko Elias *Lautamo* (27. 3. 50), Matti Mikael *Louhivuori* (20. 10. 49), Olavi Nieminen (6. 3. 50), Olavi *Perilä* (29. 9. 49), Erkki Antero *Pursiainen* (7. 9. 49), Veijo Kalervo *Rahkonen* (31. 5. 50), Kauko Ilmari *Seppälä* (27. 3. 50), Jukka Arvo Nikolai *Sorri* (7. 9. 49), Otto Henry *Tuderman* (31. 5. 50), Pentti Antero *Väisälä* (4. 11. 49).

c) *Paperiteollisuuden diplomi-insinööritutkinnon*: Kaarlo *Kauhanen* (31. 5. 50), Jorma Johannes *Keino* (4. 11. 49), Tor-Björn *Källström* (14. 11. 49), Pentti Olavi *Rautalahti* (4. 10. 49), Pentti Vilho *Savolainen* (12. 5. 50), Jaakko Jalmari *Simola* (20. 10. 49), Mauri Kalevi *Venho* (12. 5. 50), Arvo Olavi *Yrjölä* (27. 5. 50).

Kemian osastossa:

a) *Kemian diplomi-insinööritutkinnon*: Saima Johanna *Ahokanta* (11. 10. 49), Eeva Hannele *Alameri* (1. 8. 49), Pekka Volter *Alonen* (15. 12. 49), Aarno Raimo *Arina* (15. 12. 49), Birger Rüdiger *Biese* (18. 2. 50), Wilhelm *Båsk* (11. 5. 50), Nils Henrik *Fagerström* (1. 4. 50), Kaarlo Eero Juhani *Heikinheimo* (23. 9. 49), Kaarlo Mauno Yrjänä *Heikinheimo* (11. 10. 49), Viljo Evald *Hiltunen* (6. 6. 50), Riitta Marianna *Hirvimies* (6. 6. 50), Bo Torstensson *Idström* (17. 11. 49), Mirja-Leena *Jämes* (2. 2. 50), Heli Mirjam *Korpi* (2. 2. 50), Arto Esko Juho *Kyöstilä* (23. 9. 49), Lars Gunnar *Lund* (11. 5. 50), Yrjö *Mälkki* (11. 5. 50), Lauri Aapeli *Pietiläinen* (6. 6. 50), Kustaa Päiviö *Piha* (6. 6. 50), Esko Taneli *Repo* (11. 5. 50), Kauko Olavi *Salminen* („oivallisesti”) (20. 12. 49), Allan Alarik *Soiniemi* (6. 6. 50), Jaakko Mikko *Suomalainen* (15. 12. 49), Esko Jukka *Talanterä* (17. 11. 49), Impi Anna-Liisa *Tamminen*, (18. 2. 50), Orvo Kalevi *Tanskanen* (15. 12. 49), Marjatta Hilikka-Liisa *Toivanen* (1. 4. 50), Elin Maria *Törnudd* (1. 4. 50). Aarno Pekka *Wäänänen* (15. 12. 49), Marjatta *Wäänänen* (23. 9. 49).

b) *Fysikokemian diplomi-insinööritutkinnon*: Nils Oswald *Alm* (16. 1. 50), Ritva-Maija *Koskivaara* (27. 10. 49), Rolf Åke Magnus *Ugglä* (1. 8. 49).

Vuoriteollisuusosastossa:

a) *Kaivostekniikan diplomi-insinööritutkinnon*: Anto Kalevi *Eskola* (17. 9. 49), Lauri Olavi *Haapala* (29. 9. 49), Jaakko Juha *Helske* (17. 9.

49), Krister Ingo (29. 9. 49), Lauri Veli Juhani Jokela (29. 9. 49), Erkki Koskela (17. 9. 49), Pekka Lehto (29. 4. 49), Esko Antero Lehtonen (27. 1. 50), Paavo Tapio Marttinen (25. 5. 49), Risto Mikael Myyryläinen (29. 9. 49), Georg Carl Gustaf Nordensvan (26. 5. 50), Esko Väinö Tapio Pihko (29. 4. 49), Lauri Erkki Juhani Siirama (17. 9. 49), Per Martin Ensio Westerlund (25. 5. 49), Yrjö Veikko Koivulehto (6. 5. 50).

b) *Metallurgian diplomi-insinööritutkinnon*: Antti Ilmari Autio (26. 5. 50), Jussi Jaakko Käyhkö (29. 9. 49), Aarno Ilmari Leskinen (10. 3. 50), Timo Jorma Juhani Lohikoski (26. 5. 50), Veli Martti Johannes Merenmies (17. 9. 49), Aaro Olavi Peltonen (10. 3. 50), Risto Veikko Arne Rintala (29. 9. 49), Juho Jaakko Tuomikoski (21. 10. 49), Erkki Antero Valtavaara (27. 1. 50).

Maanmittausosastossa:

Maanmittauksen diplomi-insinööritutkinnon: Kalevi Rikhard Eranti (2. 6. 50), Karl Johan Granqvist (20. 1. 50), Aimo Mauno Aleksanteri Haka (9. 12. 49), Arvi Risto Gabriel Kaarlehto (13. 5. 50), Lauri Henrik Kantee (25. 11. 49), Mikko Sakari Karvinen (28. 10. 49), Paavo Laitila (28. 10. 49), Heikki Ilmari Leino (16. 12. 49), Veikko Jaakko Uolevi Pihlajamäki (16. 12. 49), Erkki Vilhelm Priha (25. 11. 49), Toivo Paavo Kalervo Riekkola (8. 11. 49), Seppo Kalevi Routala (20. 5. 50), Esko Kalervo Salmela (16. 12. 49), Sakari Veikko Sarsa (2. 6. 50), Aarre Olavi Toivonen (11. 4. 50), Aino Sirkka Liisa Toivonen (20. 5. 50), Pentti Kalervo Tursas (20. 5. 50), Elias Tuuri (13. 5. 50), Jorma Vilhelm Wikman (16. 12. 49).

Yleisten tieteiden osastossa:

Teknillisen fysiikan diplomi-insinööritutkinnon: Timo Jaakko Pesonen (4. 4. 50), Eero Vesa (13. 12. 49), Eyvind Hugo Wichmann („oivallisesti”) (16. 5. 50), Olavi Mathias Vuorelainen (15. 11. 49).

Arkkitehtiosastossa:

Diplomiarkkitehtitutkinnon: Gustav Ernst Herbert Biese (17. 1. 50), Karin Birgitta Frenckell (15. 9. 49), Aarno Voitto Hakanen (15. 12. 49), Bey Rudolf Leopold Heng (23. 2. 50), Leo Ville Huttunen (23. 12. 49), Sisko Ellen Annikki Hyötyniemi (23. 12. 49), Toimi Veli Hämäläinen (13. 4. 50), Hely Elviira Ijäs (3. 6. 50), Mauri Aarne Ensio Karkulahti (23. 3. 50), Ethel Elisabeth Karlsson (3. 6. 50), Teuvo Ilmari Lindfors (3. 6. 50), Eino Sakari Nironen (15. 12. 49), Erkki Antero Pasanen (3. 6. 50), Lars Alfred Rejström (23. 12. 49), Lauri Matti Silvennoinen (20. 6. 49), Marja Helena Petäjä (o. s. Koskelo) (10. 9. 49), Matti Arvo Into Pyykkö (3. 6. 50), Pentti Esko Vilhelmi Tala (11. 5. 50).

Tutkinnon *ensimmäinen* eli *yleisen osan* ovat lukuvuoden 1949—1950 aikana suorittaneet:

a) *rakennusinsinööri-osastossa*: A. J. Alho, L. M. Backman, R. I. Carling, K. G. R. Fagerholm, Sirkka L. Hanhiova, L. S. Hiekka, H. T. Hiirla, J. O. Hyppänen, E. Häyhä, E. H. Isoksela, M. U. O. Järvinen, P. L. J. Kankanpää, K. Kettunen, L. K. Kivekäs, A. S. Koivula, V. K. Koli, M. Kolppo, M. Kontio, A. E. Koskinen, E. T. Kujala, M. O. Kummala, M. O. Kuosmanen, K. V. Leinonen, L. H. Lindblom, S. L. J. Lönnqvist, T. A. Mäkinen, M. J. Mänty, A. E. Natukka, K. E. Nuorkivi, R. H. Puolanne, L. G. Riska, G. K. Riskula, M. A. Ruoslahti, E. J. Saarelma, O. A. J. Salo, M. L. J. Sipinen, R. U. Soini, V. K. Suonio, O. H. Teline, E. U. A. Tornivaara, A. A. K. Virrankoski, P. A. Virtanen, E. T. Väätäinen.

b) *koneenrakennusosastossa*: M. S. Aho, O. J. Aho, T. I. Alhos, P. J. S. Arovaara, H. H. Branders, C. Fr. K. Castrén, N. M. Dahlberg, E. A. Ekman, K. Y. Ekström, K. B. af Enehielm, C. Hj. Hagelstam, H. H. Hallaneva, A. T. Hallila, Hilja A. Hannula, U. J. Heikkinen, P. K. Helpiö, H. V. Heikkanen, M. V. Hilska, S. A. Hirvonen, G. B. Holmström, G. R. Chr. Huber, Y. J. Ignatius, U. K. O. Isokallio, R. O. Jumppanen, L. J. Järvinen, L. T. Järvinen, P. O. Kaisla, N. E. S. Kalliala, H. Kalm, A. I. Kangas, E. A. Kankainen, T. T. Kareoja, E. J. Kasurinen, A. A. Kauppinen, V. K. Kekäläinen, M. A. Keränen, J. Ketola, P. E. A. Kiilholma, J. J. Koivula, K. K. Kokkola, O. A. Kolho, E. I. Kukkonen, E. I. J. Kurki-Suonio, E. A. Kuronen, H. A. Kuvaja, R. K. Kyrki, I. Lahtinen, E. I. Laitinen, J. J. Lampén, R. M. O. Lehesmaa, M. J. Lehmuskoski, V. A. Leivo, V. O. Leppä, E. O. Leskinen, V. K. Linna, K. U. Lundmark, R. K. Lähtinen, T. V. Matala, M. V. J. Matinpalo, E. O. Mustonen, V. E. Nokelainen, A. I. Nokso-Koivisto, H. J. Numminen, L. E. Nurmi, P. T. Nyysönen, M. R. Nystén, K. V. Oinonen, E. A. Oravainen, E. Paakkunainen, M. U. O. Parjo, E. Partanen, P. K. I. Partanen, Aino T. M. Pehu-Lehtonen, O. A. Pennanen, I. U. Penttilä, K. J. Pesonen, O. U. Pietarinen, R. O. Piispanen, H. F. A. Raaste, M. S. Raevaara, U. J. Rannikko, L.—M. R. Rosenbröijer, J. J. Rudbäck, K. M. O. Ryti, Y. K. Räsänen, P. E. Salmenkivi, Leena M. Salmi, J. F. R. Savijoki, S. P. I. Seppola, J. E. M. Sere, P. J. Sihvonen, A. V. Similä, O. U. Simola, L. E. Sirén, P. J. O. Suokivi, K. P. Suoranta, E. O. Söderqvist, E. H. Tammissalo, Sisko K. Terho, K. N. E. Tiusanen, S. E. Toivianen, O. A. S. Toni, V. E. Tuloisela, G. N. K. Utriainen, K. E. Viljanen, C. K. H. Wrede, E. R. Öhrling.

c) *sähkötekniillisessä osastossa*: P. S. Aalto-Setälä, K. A. Bergholm, A. O. Fenander, B. T. A. Frilund, A. J. Itkonen, J. P. Kaljala, M. A. Karttunen, P. J. Karttunen, P. Kettukangas, T. Kohonen, M. A. V. Kopo-

nen, A. A. O. Mikkonen, L. G. A. Neuvo, T. A. Nieminen, P. O. Parre, O. K. Pekkala, A. N. V. Puromäki, K. H. Ranta, A. J. Rantanen, E. I. Rautiainen, M. K. K. Rosenlöf, S. S. Salonen, E. W. Schalin, R. Tolonen, V. O. Vapaavuori, S. W. Wartiovaara, U. H. Vesala, V. J. Virolainen, L. J. R. Witting, P. T. J. Voutilainen, E. Ylikoski.

d) *puunjalostusosastossa*: E. J. Aakenus, H. I. J. Aaltio, T. A. Ahola, K-E. Berg, C-J. Ganszaug, N. H. Hakkarainen, M. V. T. Harjama, R. R. Heikel, R. S. Helavaara, I. Hellén, T. D. Hietikko, H. S. U. Holopainen, H. J. I. Huuhtanen, K. J. Jalkanen, E. K. Jalonen, J. O. Kariniemi, M. E. Kauppi, J. N. K. Kujala, P. O. Larvio, V. I. Lassila, K. J. Leino, G.R. Lindfors, P. I. Liuttu, P. S. Luopa, P. L. Manner, J. A. Matilainen, M. R. Mirvo, E. Mykkänen, N. H. Olander, P-E. J. Panellius, E. I. Perälä, K. S. Pietiläinen, K. K. Ranta, A. A. Reipas, H. Saarnilinna, J. L. J. Salminen, M. Soininen, J. T. Soratie, A. S. Suoninen, V. E. I. Tulppala, J. Vaaraniemi, E. A. Volmari, E. I. Yrjölä.

e) *kemian osastossa*: R. J. Arasjärvi, J. A. Aro, C-F. von Christierson, J. Heinistö, E. G. von Hertzen, Helvi E. A. Huhtala, M. J. Isoniemi, Sylvi K. Järvinen, E.J. Kallio, Ritva H. Kivistö, M. E. Knuuttila, Terttu L. T. Koljonen, T. A. J. Lehtinen, Majlis A. Linnamo, L. E. Neimo, Anna M. Nieminen, P. S. Nirkko, K. M. Nyblom, O. T. A. Patoharju, Lyyli H. M. Rantakallio, M. Särksalo, H. E. S. Timonen, E. V. Uusitalo, Marja H. Viikamo, Raili K. Vilppula.

f) *vuoriteollisuusosastossa*: N. E. Arppe, N. H. Hakulinen, Y. M. Häyrynen, H. S. Konkola, T. A. Nygrén, A. J. Palomäki, M. J. Saari, K. A. K. Torsti, E. I. Vuoristo.

g) *maanmittausosastossa*: C-G. Ekholm, R. O. Eskola, E. E. O. Hiekkänen, E. A. Hiirsalmi, K. H. Holmlund, E. K. Jokinen, O. J. Kankare, G. R. Karlsson, V. Kimanen, A. Kärkkäinen, V. J. Leskinen, P. J. Linkojoki, N. A. Lönnfeldt, P. Mustonen, N. E. Nevalainen, O. L. A. Niemelä, P. K. Niemelä, E. E. Nikkanen, M. J. Nikkanen, H. J. Numminen, K. S. Palmu, A. S. Pollari, P. K. Putkinen, I. J. K. Pätäri, E. A. Rintala, K. J. Salosensaari, J. O. Serenius, J. V. J. Sotavalta, J. A. P. Topp, E. E. J. Uusitalo, T. A. Vainio, P. V. Virtanen, H. V. Vähätalo.

h) *yleisten tieteiden osastossa*: A. T. Aaltonen, T. E. Bertula, P. Lehtinen, A. E. Levanto, B. A. C. Regnell, E. J. Suominen, L. K. Tossavainen, A. I. Vartia.

Arkkitehtitutkinnon ensimmäisen osan: K. V. Andersin, J. S. Eklund, M. Y. Enkovaara, J. S. Gardberg, Margareta E. Granfelt, K. E. I. Hagner, E. R. Hakman, L. O. G. Hedman, M. A. Heliövaara, Mirja M. Holmström, Irja A. Hänninen, Anna M. Jaatinen, R. O. Joukamo, T. E. Järvinen, E. A. Kantanen, T. S. Korhonen, B. Kr. Korpela, H. I. Koskelo, J. O. Lahtinen, J. H. Lehikoinen, P. P. Lehtiluoto, K. K. Leppä-

nen, A. H. Nuortila, P. K. Pernaja, Liisa M. Poso, P. T. Riihelä, O. A. Rissanen, Eeva Roos, T. O. I. Saari, Hildur H. M. Schildt, J. A. Similä, T. S. Suomalainen, Anja M. Suomi, I. I. Suominen, Irja-Maija Suurla, Irja A. Tykkä, P. V. Viljanen, E. P. A. Wirta.

Opiskelijat.

Opiskelijain lukumäärä.

Hakuajan kuluessa pyrki korkeakouluun 705 uutta oppilasta, joista hyväksyttiin 363, nimittäin rakennusinsinööriosastoon 50, koneenrakennusosastoon 99, sähköteknilliseen osastoon 44, puunjalostusosastoon 43, kemianosastoon 36, vuoriteollisuusosastoon 6, maanmittausosaston 38, arkkitehtiosastoon 36 ja yleisten tieteiden osastoon 11.

Korkeakoulussa opintoja harjoittaneiden lukumäärä oli syyslukukaudella 2,185 ja kevätlukukaudella 2,057. Kertomuksen loppuun on liitetty taulukko, joka osoittaa, miten kokonaismäärät jakautuvat eri osastoille.

Ylioppilasyhdistykset.

Korkeakoulun ylioppilaskunnan jäsenluku on syyslukukaudella ollut 2,172, josta määrästä on kuulunut suomenkieliseen osakuntaan 1,897 ja ruotsinkieliseen 275. Kevätlukukaudella on kunnan jäsenlukumäärä ollut 2,046 ja osakuntain 1,789 ja 257. Syyslukukaudella opiskeli 178 naisylioppilasta ja kevätlukukaudella 173. Ylioppilaskunnan puheenjohtajana on toiminut yli-insinööri *Ilmari Harki* ja varapuheenjohtajina syyslukukaudella diplomi-insinöörit *Nils Björklund* ja *Eric Holmström* ja kevätlukukaudella diplomi-insinöörit *Sakari Salmio* ja *Olof Moring*. Ylioppilaskunnan hallituksen puheenjohtajana on ollut syyslukukaudella tekniikan ylioppilas *Aimo Paavola* ja kevätlukukaudella tekniikan ylioppilas *Paavo Koponen*.

Suomenkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Rahola*. Osakunnan puheenjohtajana oli syyslukukaudella diplomi-insinööri *Pentti Riihkala* ja kevätlukukaudella diplomi-insinööri *Eero Heikinheimo* sekä varapuheenjohtajana syyslukukaudella tekniikan ylioppilas *Ylermi Salmi* ja kevätlukukaudella tekniikan ylioppilas *Eero Koljonen*.

Ruotsinkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Palmén*, kuraattorina diplomi-insinööri *Bjarne Huldén* ja puheenjohtajana tekniikan ylioppilas *Jarl Wilkman*.

Erikoisharrastusten ylläpitämiseksi on ylioppilaskunnan keskuudessa toiminut useita vapaita yhdistyksiä ja seuroja, nimittäin: Arkkitehtikilta, Rakennusinsinöörilikilta, Kemistikilta, Koneinsinöörilikilta, Puunjalostajakilta, Sähköinsinöörilikilta, Fyysikkokilta, Maanmittarikilta, Vuorimiehet, Naisten

Klubi, Polyteknikkojen Orkesteri, Polyteknikkojen Kuoro, Polyteknikkojen ilmailukerho, Teekkarityöt, Polyteknikkojen Urheiluseura, Maatalouden Vesirakentajat, Polytechnic English Club, Ristin Kilta, Yhteiskuntakerho, Puhekerho, Pikakirjoituskerho, Radiokerho, näytelmäkerho „Ramppi”, Tekstiilikerho ja Laivanrakentajakerho.

Opintoretkeilyt.

Puunjalostusosaston oppilaat tekivät 23—26. 10. 1949 retken Kymenlaakson puunjalostustehtaille. Retken johtajina toimivat professorit Roschier ja Pellinen. Keväällä 1950 tekivät kemian ja puunjalostusosaston oppilaat yhteisen retken Tampere: Epilän Nahkatehdas, Sarvis Oy, Tampereen verkatehdas—Mänttä: Oy Serlachius—Jyväskylä—Vaajakoski: Valtion rikkihappotehtaat, SOK:n tehtaat—Kymintehdas: Kymi Oy. Retken johtajana toimi prof. Erämetsä.

Vuorimieskilta teki retkeilyn keski-Ruotsin kaivosalueille 19. 11.—30. 11. 1950. Retken johtajana oli prof. M. H. Tikkanen.

Arkkitehtiosaston oppilaat tekivät prof. C. Lindbergin johdolla opintomatkan Italiaan 20. 9.—3. 11. 1949.

Stipendit ja apurahat.

Teknillisen korkeakoulun rehtorin vuonna 1948 jakamia valtion varttu-neille tieteenharjoittajille tarkoitettuja apurahoja ovat vuoden 1950 aikana edelleen nauttineet:

<i>Erämetsä, Kurt Heikki Olavi,</i>	professori
<i>Heiskanen, Veikko Aleksanteri,</i>	„
<i>Kaitera, Pentti Veikko,</i>	„
<i>Kauko, Yrjö,</i>	„
<i>Kukkamäki, Tauno Johannes,</i>	filosofiantohtori
<i>Kyrklund, Harald,</i>	professori
<i>Laurila, Erkki Aukusti,</i>	„
<i>Lehto, Eino Johannes,</i>	„
<i>Paavola, Martti Johannes,</i>	„
<i>Rahtu, Heimo Vilho,</i>	„
<i>Roschier, Rolf Helmer,</i>	„
<i>Siimes, Feliks Einar,</i>	„
<i>Stenij, Sten Einar,</i>	„
<i>Sundgren, Albert,</i>	tekniikantohtori
<i>Tikka, Urpo Jyry Kullervo,</i>	professori
<i>Virtala, Voitto,</i>	„

Opetusministeriön myönnettyä Teknilliselle korkeakoululle ja valtion teknilliselle tutkimuslaitokselle 10 Suomen Akatemiasta ja valtion apurahoista annetussa laissa tarkoitettua nuorten tieteenharjoittajien apurahaa, korkeakoulun rehtori on vuonna 1950 jakanut ne seuraaville apurahaa hakeneille tieteenharjoittajille:

Jarle, Per-Olof, diplomiarkkitehti,
Kivimaa, Eero Mikael, diplomi-insinööri,
Lindberg, Nils Johan, diplomi-insinööri,
Mattila, Pentti, diplomi-insinööri,
Niinivaara, Kauko, diplomi-insinööri,
Niskanen, Erkki, filosofiantohtori,
Parland, Herman, diplomi-insinööri,
Rautala, Pekka, diplomi-insinööri,
Ruso, Risto, diplomi-insinööri,
Suolahti, Osmo, filosofianmaisteri.

Joulukuun 19 päivänä 1949 myönnettiin tekniikantohtori *J. Sundmanille* 46,360 markkaa ja diplomi-insinööri *V. Kiurulle* 48,020 markkaa väitöskirjan painatuskustannusten peittämiseksi.

Helmikuun 4 päivänä 1950 kauppa- ja teollisuusministeriö hyväksyi korkeakoulun menoarvioon vuonna 1950 varatun 350,000 markan suuruisen määrärahan korkeakoulun opettajien matka-apurahoja varten jaettavaksi seuraavasti:

Rehtori <i>Levón</i>	70,000 mk
Vararehtori <i>Paavola</i>	50,000 „
Professori <i>Brotherus</i>	30,000 „
Professori <i>Roschier</i>	25,000 „
Professori <i>Meurman</i>	75,000 „
Professori <i>Jauhiainen</i>	45,000 „
Professori <i>Laurila</i>	30,000 „

Jäljelle jäänyt 25,000 markan erä myönnettiin helmikuun 20 päivänä professori *Kaiteralle*.

Helmikuun 13 päivänä 1950 jaettiin korkeakoulun opettajiksi aikovien stipendit seuraaville henkilöille:

<i>Hukki, Jaakko</i> , diplomi-insinööri	50,000 mk
<i>Härmälä, Seppo</i> „ „	60,000 „
<i>Jansson, Jan-Erik</i> „ „	200,000 „
<i>Kajanne, Paavo</i> „ „	50,000 „
<i>Kinnunen, Erkki</i> „ „	80,000 „
<i>Lappi, Paavo</i> „ „	90,000 „

<i>Laurila, Simo</i> diplomi-insinööri	100,000	mk
<i>Lindahl, Ralf</i> „ „	50,000	„
<i>Lounamaa, Niilo</i> „ „	50,000	„
<i>Miekk-oja, Heikki</i> , filosofiantohtori	200,000	„
<i>Ristaniemi, Olli</i> , diplomi-insinööri	100,000	„
<i>Salmensaari, Lemmitty</i> „ „	100,000	„
<i>Salminen, Jarl</i> „ „	140,000	„
<i>Veijola, Väinö</i> „ „	90,000	„
<i>Voipio, Erkki</i> „ „	100,000	„

Huhtikuun 29 päivänä 1950 myönnettiin professori H. *Ekelundille*, jonka arkkitehtiosasto oli määrännyt johtamaan kolmannen kurssin oppilaiden Ruotsiin tehtävää retkeilyä, 31,500 markan suuruinen matka-apuraha sekä diplomi-insinööri L. *Kärkkäiselle* 75,000 markan suuruinen apuraha kartanpiirustusoppaan toimittamista varten.

Toukokuun 8 päivänä 1950 myönnettiin diplomiarkkitehti N.-E. *Wickbergille* 50,000 markan suuruinen matka-apuraha Italiaan tehtävää matkaa varten, jolla matkalla hän toimi arkkitehtiosaston oppilaiden retkeilyn johtajana, sekä toukokuun 23 päivänä lehtori R. A. *Hirvoselle* 10,000 markan suuruinen matka-apuraha hänen toimiessaan maanmittarikillan Tanskaan tehtävän retken johtajana.

Toukokuun 23 päivänä myönnettiin lisäksi professori *Yliselle* 106,050 markan suuruinen apuraha „Kimmo- ja lujuusoppi“-nimisen teoksen julkaisemiseksi.

Joulukuun 5 päivänä 1949 myönnettiin kirjastonhoitaja Marjatta *Havulle*, joka oli tehnyt matkan Sveitsiin kerätäkseen kirjastosta puuttuvia saksalaisia aikakaus- ja sarjajulkaisuja, 30,000 markan suuruinen matka-apuraha.

Suomen Ylioppilaskuntien Liitto r.y:lle myönnettiin tammikuun 12 päivänä 1950 avustuksena 50,000 markkaa käytettäväksi yleisestä ylioppilaiden asuntotutkimuksesta aiheutuvien menojen peittämiseen.

Atlas Diesel'in lahjoitettua 2,000,000 markkaa käytettäväksi kahden varattoman, etevän opiskelijan ylläpitämiseen, päätettiin helmikuun 2 päivänä 1950 julistaa nämä 2 stipendiä haettavaksi vuodeksi 1950. Stipendejä, jotka oli tarkoitettu rakennus- ja koneenrakennusosaston oppilaille, haki 10 rakennus- ja 19 koneenrakennusosaston oppilasta. Hankittuaan haki-joista asianomaisten osastojen ja lahjoittajayhtiön edustajan lausunnon korkeakoulu myönsi stipendit v. 1950 tekniikan ylioppilaille M. *Kankaanpälle* ja V. *Kotille*.

Maaliskuun 13 päivänä vararehtori myönsi Oy. Kopus Ab:n lahjoittaman 50,000 markan suuruisen apurahan ylioppilas E. *Wichmannille*.

Maaliskuun 28 päivänä myönnettiin *Polyteknikkojen kuorolle* 20,000

markkaa käytettäväksi Suomessa vieraillevan Teknologikörens'in konsertin järjestelyistä aiheutuvien kulujen peittämiseen.

Huhtikuun 24 päivänä myönnettiin arkkitehtiosaston oppilaille 100,000 markan suuruinen apuraha Italiaan vuoden 1950 syksyllä tehtävää opintomatkaa varten sekä huhtikuun 29 päivänä *Maanmittarikillalle* 25,000 markkaa Tanskaan tehtävää retkeilyä varten.

Kesäkuun 6 päivänä 1950 myönnettiin *Fyysikkokillalle* 60,000 markan suuruinen apuraha Saksaan tehtävää opintomatkaa varten.

Korkeakouluopintoja varten annettavista stipendeistä ja avustuksista 13 päivänä heinäkuuta 1948 annetussa laissa lahjakkaille ja vähävaraisille opiskelijoille myönnettäviksi tarkoitetut, opetusministeriön korkeakoulun käytettäväksi antamat stipendit on korkeakoulun stipendilautakunta, jonka puheenjohtaja on ollut professori *E. M. Niini* ja varapuheenjohtajana professori *O.-I. Meurman* sekä jäsenenä professori *E. Laurila* sekä tekniikan ylioppilaat *M. Kankaanpää* ja *K. Skogberg*, kokouksessaan toukokuun 27 päivänä 1950 jakanut seuraavasti:

Rakennusinsinööri-osasto:

Kokostipendit

Backman, Lars
Järvinen, Matti
Natukka, Antti
Kohonen, Aaro

Puolistipendit

Kontio, Matti
Mäkinen, Tauno
Riskula, Gunnar
Ruskola, Arvi
Sipinen, Mikko
Hyppönen, Ilmari
Östenson, Holger

Opiskeluvälinestipendit

Ikonen, Pentti
Nevalainen, Tapio
Nirsilä, Pentti
Päällysaho, Erkki
Hytönen, Ilkka
Ettala, Hannes
Kokko, Martti
Kajosaari, Eero.

Koneenrakennusosasto:

Kokostipendit

Hirvensalo, Erkki
Raaste, Harry
Heikkinen, Urho
Leppä, Olavi
Hilskä, Martti
Koivunen, Erkki
Paakkunainen, Eero
Kokkola, Kalevi
Pietarinen, Oiva
Linna, Veikko
Ryti, Matti

Puolistipendit

Raevaara, Sakari
Hytönen, Pentti
Eloranta, Allan
Seppänen, Lauri
Lindroos, Semmi
Pesonen, Juhani
Leivo, Veikko
Kuronen, Alvar
Helosuo, Reino
Savijoki, Jaakko

Opiskeluvälinestipendit

Pakkala, Erkki
Suokivi, Jaakko
Lundmark, Keijo
Halme, Reino
Lönnroth, Kaarlo
Jumppanen, Reino
Kiilholma, Pentti
Aho, Martti.

Sähköteknillinen osasto:

Kokostipendit

Koponen, Martti
Frilund, Bjarne
Vuorilehto, Mikko
Salonen, Simo
Roth, Aimo

Puolistipendit

Neuvo, Leo
Karttunen, Pauli
Pouttu, Pentti
Voutilainen, Pertti

Opiskeluvälinestipendit

Pesonen, Antti
Siikonen, Lauri
Korpikoski, Kauno
Marander, Kurt
Alatalo, Pentti
Kohonen, Tauno.

Puunjalostusosasto:

Kokostipendit

Lassila, Väinö
Paronen, Jaakko
Reipas, Arvo
Volmari, Erik
Suoninen, Antti
Mykkänen, Esko

Puolistipendit

Hyvärinen, Simo
Marttala, Lauri
Yrjölä, Esko
Saarnilinna, Helge

Opiskeluvälinestipendit

Söderlund, Nils
Jalkanen, Kusti
Snellman, Erik
Lehtonen, Eero.

Kemianosasto:

Kokostipendit

Nousiainen, Helena
Laitinen, Keijo
Järnefelt, Hely

Puolistipendit

Bredenberg, Johan
Hulmi, Väinö
Moilanen, Pentti
Nieminen, Marita

Opiskeluvälinestipendit

Lehtinen, Tauno
Ponsi, Jorma
Vuorinen, Pirkko
Koljonen, Terttu.

Vuoriteollisuusosasto:

Kokostipendit

Saari, Kaarlo
Seppänen, Simo

Puolistipendit

Vartiainen, Osmo.

Maanmittausosasto:

Kokostipendit

Virtanen, Pekka
Salosensaari, Kaarlo
Mäki-Hakola, Pentti

Puolistipendit

Hartikainen, Onni
Kaasila, Pentti
Niemelä, Osmo
Jokinen, Eino

Opiskeluvälinestipendit

Mäkipää, Erkki
Taskula, Pertti.

Arkkitehtiosasto:

Kokostipendit

Reima, Paavo
Mykkänen, Yrjänä
Martikainen, Veijo
Riihelä, Pentti
Vahtera, Martti

Puolistipendit

Wallenius, Mona
Lehtonen, Osmo
Kantonen, Erkki
Holmström, Mirja
Holmberg, Olof

Opiskeluvälinestipendit

Hirvonen, Matti
Wallenius, Mona
Lehtonen, Osmo
Reima, Kauko
Suominen, Into
Suomalainen, Timo
Koskelin, Osmo.

Yleisten tieteiden osasto:

Kokostipendit

Niemi, Antti
Tossavainen, Leo

Puolistipendit

Hyvärinen, Lassi
Aaltonen, Aarre
Mäyrä, Matti

Opiskeluvälinestipendit

Lehtinen, Pentti.

Korkeakoulun kirjasto lukuvuonna 1949—1950.

Teknillisen korkeakoulun kirjaston kirjavarasto on lukuvuoden aikana huomattavasti kasvanut. Kartunta on edelleen tapahtunut sekä ostojen että lahjoitusten kautta. Koko kirjavarasto on lukuvuoden lopussa 1,825 hyllymetriä, josta n. 500 hyllymetriä on käsikirjastoissa. Luetteloitujen niteitten luku on 33,713.

Lukuvuoden lopussa kirjasto on saanut Kemian osaston uudesta rakennuksesta 2 huonetta, joissa on tilaa yhteensä 320 hyllymetriä.

Kirjastoon on hankittu amerikkalainen Recordac-merkkinen mikrofilmien lukulaite, joka on osoittautunut hyvin tarkoituksenmukaiseksi.

Lukuvuoden aikana on sidotettu 1,157 aikakauslehtivuosikertaa ja 491 erillistä teosta, yht. 1,648 nidettä.

V. 1950 kirjastoon tulee 150 kotimaista aikakauslehteä, joista ilmaiseksi 73, ja 517 ulkomaista aikakauslehteä, joista ilmaiseksi 85. Yhteensä saadaan 667 aikakauslehteä, ilmaisia 158.

Lahjoituksina on saatu 829 erillistä teosta, 2,457 aikakauslehtivuosi-
kerta ja 3,200 irtonumeroa. Huomattavimmat lahjoittajat ovat seuraavat:
Ins. rva Alftan (8 vuosik.), Arkkite. Brita Andersson (138 teosta, 8 vuosik.,
120 irton.), Mr. Drake P. Dale, Detroit, Mich. (9 teosta), Maist. Laura
Harmaja (250 irton.), Maist. Laaksovirta (42 teosta, 15 vuosik., 20 irton.),
Trin rva Else Lindström (273 teosta, 10 vuosik., 21 irton.), Ins. Hugo Lun-
din, Hagfors, Sverige (61 teosta), Lakit.yliopp. Makkonen (2 teosta, 17
vuosik.), Mr. Morgan'n keräys, USA (20 teosta, 76 vuosik., 27 irton.),
Ekon. J. Paloheimo (10 teosta, 41 vuosik.), Dipl. ins. Veli Paloheimo (28
teosta), Ing. Edvin Persson (51 teosta), Mr. Rodger Simons, New York
(225 irton.), Maist. Sigurd Stenius (12 vuosik., 223 irton.), Aktieselskabet
Titan, Kjøbenhavn (5 teosta, 28 vuosik., 14 irton.), Bibliothek der
Eidgenössischen Technischen Hochschule, Zürich (280 vuosik.), Campus
Chest Associations, University of Illinois, Urbana, Ill. (31 teosta), Hel-
singin yliopiston kirjasto (250 irton.), Kulkulaitosten ja yleisten töiden
ministeriön ilmailutoimisto (5 vuosik., 356 irton.), Kungl. tekniska hög-
skolans bibliotek, Stockholm (650 vuosik., 70 irton.), Ranskan lähetystö,
Helsinki (14 teosta), Suomalainen osakeyhtiö Philips (31 vuosik.), Suomen
metalliteollisuusyhdistys (23 vuosik., 80 irton.), Svenska teknologföreningen,
Stockholm (1,079 vuosik., 925 irton.), Sveriges industriförbund, Stockholm
(8 vuosik.), Teekkarikylän rakennustoimikunta (62 teosta), Tekniska före-
ningen i Finland (100 vuosik., 176 irton.), Die Vereinigten Österreichischen
Eisen- und Stahlwerken, Linz (30 teosta).

Kaksoiskappalevarastosta on luovutettu yhteensä 227 aikakauslehtivuo-
sikertaa ja 11 irtonumeroa m. m. seuraaville laitoksille: Kemian keskusliitto,
Turun yliopiston kirjasto, Åbo akademis bibliotek.

Kirjasto on ollut julkaisujen vaihdossa 42 ulkomaisen laitoksen kanssa,
joilta on saatu 1,394 ja joille on lähetetty 367 julkaisua.

Kirjaston uutuustiedoituksia on lähetetty n. 250:lle yksityiselle henki-
lölle ja laitokselle.

Merkittynä käyntejä kirjastossa on ollut syyslukukaudella 6,151, kevät-
lukukaudella 5,758, yht. 11,909.

Syyslukukaudella lainaksi annettujen niteitten lukumäärä on 6,584,
uudistuksia 3,261, yht. 9,845. Kevätlukukaudella lainoja on 7,845, uudis-
tuksia 3,926, yht. 11,771. Lukuvuoden aikana kirjainoja on annettu
14,429 nidettä, uudistettu 7,187 nidettä, yht. 21,616 nidettä.

Kirjalainoista on lähetetty maaseudulle syyslukukaudella 367 nidettä,
kevätlukukaudella 364 nidettä, yht. 731 nidettä.

Muista kirjastoista on saatu lainaksi syyslukukaudella 48 nidettä, kevät-
lukukaudella 27 nidettä, yht. 75 nidettä. Lainat on saatu seuraavista kir-
jastoista ja laitoksista: Chalmers tekniska högskolans bibliotek (Göteborg),
Geologisen tutkimuslaitoksen kirjasto, Helsingin yliopiston fysiikan laitos,

Helsingin yliopiston kirjasto, Helsingin yliopiston odontologinen laitos, Kungl. svenska vetenskapsakademiens bibliotek (Stockholm), Kungl. tekniska högskolans bibliotek (Stockholm), Patenti- ja rekisterihallituksen kirjasto, G. A. Serlachius Oy. (Mänttä), Oy. Strömberg Ab., Svenska handelshögskolans bibliotek, Teollisuuden työteholiitto, Turun yliopiston kirjasto, Turun yliopiston lääketieteellinen kirjasto, VMT-Lentokonetehtaat (Tampere), Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen kirjasto, Oy. Vuoksenniska Ab. Imatra järnverk, Yleisradion työpaja, Åbo akademis bibliotek.

Valokopioita ja mikrofilmejä on hankittu syyslukukaudella 1,687 sivua, kevätlukukaudella 1,021 sivua, yht. 2,708 sivua. Lisäksi on saatu mikrofilminä 18 aikakauslehtivuosikertaa ja 4 erillistä teosta.

Kotimaisia postilähetyksiä on syyslukukaudella ollut 3,490, joista 225 pakettia, kevätlukukaudella 3,303, joista 188 pakettia. Yhteensä on lähetetty 6,793 kotimaista postilähetystä. Ulkomaisia postilähetyksiä on ollut syyslukukaudella 382, joista 100 pakettia, kevätlukukaudella 179, joista 9 pakettia. Ulkomaisia postilähetyksiä on ollut 561. Kaikkien postilähetysten lukumäärä on yht. 7,354.

Kirjaston saatua U. S. Public Law 265 dollareista \$ 12,700 käytettäväksi amerikkalaisen tieteellisen kirjallisuuden hankkimista varten hallintokollegi päätti helmikuun 27 päivänä 1950 käyttää nämä dollarit siten, että osastot saavat käyttää \$ 6,880 kirjojen hankkimiseen vuotuisia määrärahojaan vastaavassa suhteessa. Lisäksi päätettiin ryhtyä toimenpiteisiin mikrofilmauslaitteen hankkimiseksi mainituilla dollareilla, joista loput päätettiin käyttää aikakauslehtisarjojen täydentämiseen.

Virkailijat.

Kirjastoamanuessi Iris Seisen virkavapauden, elo—syyskuun, aikana määrättiin fil.maist. *Kerttu Rautaniemi* hoitamaan ylimääräistä kirjastoamanuessin tointa. Marraskuun 7 päivänä 1949 fil.maist. *Kerttu Rautaniemi* määrättiin hoitamaan kirjaston saamien lahjakirjojen luetteloimisia 1. 11.—31. 12. 1949.

Tammikuun 23 päivänä 1950 määrättiin kirjaston assistenteiksi fil.maist. *Marja Lähimaa* ja yliopp. *Paula Kononen* ajaksi 1. 1.—31. 5. 1950.

Helmikuun 27 päivänä 1950 määrättiin vuoden alusta perustettuun ylimääräiseen kirjastoamanuessin toimeen fil.maist. *A. Lehto* 1. 3. 1950 alkaen. Kirjastoassistentiksi eroa pyytäneen fil.maist. *Marja Lähimaan* tilalle määrättiin yliopp. *Karin Bergstad* 1. 3.—31. 12. 1950.

Karsintakurssit.

Kesällä 1949 toimeenpantiin korkeakouluun pyrkiviä varten karsintakurssit, jotka alkoivat kesäkuun 12 päivänä ja kestivät kuukauden. Korkeakouluun pyrkivistä 705:stä hakijasta hyväksyttiin todistusten perusteella ilman karsintakursseja 17 ja karsintakursseille 653 oppilasta. Kurssien johtajana toimi professori *E. J. Nyström*, apulaisjohtajana fil. tohtori *Martti Kantola*, opettajina fil. maist. *Y. Juve*, fil. kand. *U. Korhonen*, fil. maist. *R. Qvickström*, fil. maist. *Vilma Lavikainen*, fil. kand. *B. Qvist*, fil. tri *U. Nurmi*, dipl. arkk. *O. Pöyry*, dipl. arkk. *N. Pulkka* ja dipl. arkk. *A. Rankka*, yliassistenttina toimi fil. maist. *K. Honka*, assistenteina lehtori *L. Kotkatlahti*, fil. kand. *H. L. Levas*, dipl. ins. *T. Suortti*, fil. kand. *U. Korhonen*, fil. maist. *R. Qvickström*, fil. kand. *B. Qvist*, fil. kand. *T. Saxén* ja fil. kand. *S. Vihinen*. Kanslia-apulaisena toimi neiti *Kaija Melanen*.

Lahjoitusrahastoja ja lahjoituksia.

Korkeakoulun vanhojen lahjoitusrahastojen-tila joulukuun 31 päivänä 1949 oli seuraava:

J. Ph. Palménin	rahasto	173,879
C. G. Sanmarkin	„	160,684
Aug. Palmbergin	„	190,836
H. ja E. Hallonbladin	„	136,577
Joh. Sohlmanin	„	94,417
G. W. Sohlberg Oy:n	„	171,208
Teknillisten tieteiden	„	107,670
K. Lindahlin	„	168,887
F. Sjöströmin	„	101,820
W. Thomén	„	103,776
Töölön Sokeritehdas Oy:n	„	79,253
J. Brehmerin	„	61,311
A. Wreden	„	46,607
Polyteknillisen Opiston	„	45,506
G. L. Lundgrenin	„	32,938
E. Lekven	„	24,175
Aleksanteri II:n	„	22,361
Usko Nyströmin	„	87,779
J. E. Rynénin	„	68,142
Palovakuutus Pohjolan	„	317,939
G. Cygnaeusken	„	7,866
Leo Lindelöfin	„	7,253

Suomen Sotalaitoksen	rahasto	14,684
A. O. Saelanin	„	3,235
Jussi Paatelan	„	82,142
Kansallis-Osake-Pankin	„	632,340
Oy. Strömberg Ab:n	„	1,246,878
Arkkitehti Vähäkallion	„	3,879,608
Hahlin aviopuolisojen	„	226,425

Korkeakoulun 100-vuotisjuhlan järjestelyä varten ovat entisten lahjoitusten lisäksi seuraavat toiminimet tehneet lahjoituksia:

Ahjo Oy	25,000: — mk
Oy. Wilh. Schauman Ab.	100,000: — „
Wärtsilä-konsernen A/B	200,000: — „

Outokumpu Oy 64 kg kuparia 100-vuotisjuhlamitalia varten.

G. A. Serlachius Oy ja Enso Gutzzeit Oy pahvia arkkitehtiosaston juhlanäyttelyä varten.

Riihimäen Lautatavara puutavaraa.

Tässä yhteydessä on myös mainittava *Suomen Puunjalostusteollisuuden Keskusliiton* suuriarvoinen paperilahjoitus, joka teki mahdolliseksi korkeakoulun 100-vuotisjuhlaulkaisun „Suomen Teknillinen korkeakouluopetus” painattamisen ilmaisella paperilla.

100-vuotisjuhlien yhteydessä sai korkeakoulu seuraavat lahjoitukset:

Aktiebolaget Atlas Diesel ..... 2,000,000: — mk
 pääoma säilytettäväksi Atlas Diesel'in rahastona, jonka vuotuinen tuotto käytetään kahden varattoman, etevän opiskelijan ylläpitämiseen.

Teknillisen Tuonnin Keskusliitto ..... 1,100,000: — mk
 hoidettavaksi Teknillisen Tuonnin Keskusliiton nimeä kantavana rahastona, jonka korkovarot jätetään korkeakoulun rehtorin harkinnan mukaan käytettäväksi teknillisen korkeakoulun päämäärien ja pyrkimysten hyväksi.

Lukuvuoden kuluessa on korkeakoulu vielä saanut seuraavat lahjoitukset:

Tekniikan Edistämisseätiöltä koneenrakennusosastolle
 lämpö- ja vesijohtoalan kohottamiseen ..... 100,000: — mk

Tekstiiliosastolle, erikoisrahastosta puuvillateollisuuden kehittämistä varten, ammattikirjallisuuden ja tutkimusvälineiden hankkimiseksi ..... 285,000: — mk

Tekstiiliosastolle, villatehtailijain erikoisrahastosta, tekstiiliteknologian opetuksen kehittämiseen sekä tutkimusvälineiden ja kirjallisuuden hankkimiseen ..... 200,000: — mk

Tässä yhteydessä on mainittava myös Tekniikan Edistämissäätiön 1,000,000 markan lahjoitus Otaniemen hoitokunnalle Otaniemen valtionalueen asemakaavakilpailun ehdotusten palkitsemista varten.

Henry Ford Säätiöltä ..... 1,000,000: — mk
käytettäväksi autotekniikan opetukseen,

Outokumpu Oy:n Säätiöltä ..... 400,000: — mk
käytettäväksi epäorgaanisen kemian teknologian laboratorion kojeistamiseen,

Suomen Puulaivateollisuus r. y:ltä oikohöylän ja vanne-
sahan siihen kuuluvine terineen käytettäväksi opetus-
tarkoitukseen lähinnä koneenrakennusosaston laivan-
rakennuksen opintosuunnalla.

Korkeakoulun rakennusten laajennukset.

Uusi kemian laboratorio.

Viime sodan aikana joutui teknillisen korkeakoulun kemian laboratorio-
rakennus kaksi kertaa pommituksen alaiseksi saaden erittäin pahoja vau-
rioita ensi kerran vuonna 1939, jonka jälkeen rakennus heti korjattiin, sekä
toisen kerran vuonna 1944. Kun kemian osaston huomattavasti kasvanut
toiminta sekä opetusaineisiin että oppilaiden määrään nähden edellytti en-
tistä laajempia opetus- ja laboratoriotiloja, teki korkeakoulu valtioneuvos-
tolle ehdotuksen pommituksessa hävitetyn rakennuksen uudelleen rakenta-
miseksi entistä laajemmassa muodossa, kasvaneet vaatimukset huomioonot-
taen. Tämä ehdotus hyväksyttiin, mutta voitiin rakennustyöt aloittaa vasta
elokuussa 1947, jonka jälkeen niitä on jatkettu, vaikkakin osittain suurien
vaikeuksien alaisena rakennusmateriaalista silloin vallinneen puutteen ja
myöskin useiden lakkojen vuoksi. Rakennus valmistui korkeakoulun käyt-
töön v. 1949 syyslukukauden alkupuolella, vaikkakin tämän jälkeen on tehty
pienempiä täydennystöitä ja varsinkin kaluston ja kojeiston täydennys ja
asennustyöt jatkuivat koko talven.

Uudelleen rakennetun laboratoriorakennuksen tilavuus on n. 16,800 m³ ja sisältää se kolme luentosalia, kemian osaston kirjaston, osastokollegin huoneet ja kanslian, vahtimestarin asunnon sekä laboratorio- ja opetushuoneita fysikokemian, kemian koneopin, epäorgaanisen kemian teknologian, epäorgaanisen kemian, mineralogian ja kaivostekniikan opetusta varten.

Laboratoriorakennus on rakennettu kaikkia tällaiselle rakennukselle asetettavia nykyaikaisia vaatimuksia silmälläpitäen. Niinpä se on varustettu täydellisillä koneellisilla ilmanvaihtolaitteilla. Kaikki putki- y. m. johdot on asetettu kansilla varustettuihin lattia- ja seinäkanaviin, joten johtojen uusinta- ja korjaustyöt on helppo suorittaa. Kirjasto ja luentosalit on varustettu äänieristyksellä sekä luentosalit akustiikkalevyillä kaiun vaimentamiseksi. Kokonaisuudessaan uudisrakennus on tullut maksamaan n. 5,600 mk/m³.

Rakennustöitä on hoitanut ja valvonut rakennustoimikunta, jonka puheenjohtajana on ollut rehtori, professori *Martti Levón* sekä jäsenenä vararehtori, professori *Paavola* sekä professorit *Paatela*, *Palmén* ja *Kauko*.

Piirustukset ja suunnittelut laboratoriorakennusta varten on laatinut professori *J. S. Sirén*. Rakennusteknilliset lujuuslaskelmat on laatinut professori *T. R. Vähäkallio*.

Rakennustyöt on suorittanut rakennushallituksen Uudenmaan piirin piirikonttori apunaan useita alan urakoitsijoita.

Sähköteknillisen laboratorion laajennus.

Sähköteknillisen laboratorion tilojen käytyä liian ahtaiksi osaston opetus- ja tutkimustoiminnan laajenemisen vuoksi, pyysi osasto opettajaneuvostoa ryhtymään toimenpiteisiin sähkölaboratorion korottamiseksi 1:llä kerroksella, johon m. m. tulisi sijoitettavaksi radio- ja mikroaaltolaboratoriot. Opettajaneuvoston anomuksesta korkeakoulu saikin tähän tarkoitukseen v. 1949 valtion menoarviossa yhteensä 12,525,000 markkaa. Lopulliset suunnitelmat sähkölaboratorion korottamista varten saatiin kuitenkin valmiiksi vasta vuoden 1950 keväällä, jolloin myöskin rakennustöihin ryhdyttiin. Rakennustyöt hoitaa rakennushallituksen Uudenmaan piirin piirikonttori käyttäen apunaan urakoitsijoita.

Päärakennuksen kansliahuoneiston ja kellari-kerroksen laboratorioden uusiminen.

Päärakennuksessa sijainneen mineralogisen osaston siirryttyä uuteen kemian laboratoriorakennukseen, saatiin päärakennuksessa uusia tiloja liian pieneksi käyneen toimistohuoneiston laajentamiseksi. Samoin saatiin päärakennuksen kellarikerroksessa teknillisen fysiikan laboratorion yhteydessä

sijaitsevien laboratoriohuoneitten uudelleenjärjestelyn kautta lisätiloja teknillisen fysiikan laboratoriota varten sekä metallurgista laboratoriota varten. Rakennushallituksen myönnettyä määrärahoja edellämainittuja sekä eräitä kemian vanhassa laboratoriossa suoritettavia korjaus- ja uudistustyitä varten aloitettiin mainitut korjaus- ja uudistustyöt keväällä 1950.

Otaniemen alueen suunnittelu- ja rakennustyöt.

Otaniemen kartanosta valtiolle korkeimman teknillisen opetuksen ja tutkimuksen vastaiseksi sijoituspaikaksi ostetun alueen hoidosta ja suunnitelluista on huolehtinut Valtioneuvoston asettama Otaniemen hoitokunta johtajanaan Teknillisen korkeakoulun rehtori, professori Martti *Levón* ja jäsenenä Kauppa- ja teollisuusministeriön kansliapäällikkö Reino R. *Lehto*, professorit Pentti *Kaitera* ja Otto-I. *Meurman* sekä rakennusneuvos V. A. *Pernaja*.

Hoitokunnan toiminnasta mainittakoon mm., että se on vuokrannut alueen maanviljelystä varten toistaiseksi insinööri Heikki Herlinille, järjestänyt alueen vartioinnin kiinnittämällä palvelukseen vakinaisen vahdin J. Kortelaisen, järjestänyt ja korjauttanut vahdille asunnon, suorittanut alueella teiden perkaus- ja korjaustyitä, tehnyt Valtioneuvostolle ehdotuksia ja huolehtinut tarpeellisten alueiden varaamisesta Teekkarikylää varten ylioppilaskunnalle ja urheilukenttää varten Otaniemen Urheilusäätiölle, sekä ryhtynyt toimenpiteisiin ja huolehtinut alueiden käytännöllisiin asioihin liittyvien yleisten suunnitelmien valmistamiseksi.

Yleiset suunnitelmat.

Hoitokunnan keväällä 1949 julistaman Otaniemen alueen asemakaava-suunnitelman kilpailu aika päättyi elokuun 1 päivänä. Kilpailuun jätettiin kaikkiaan 10 ehdotusta.

I palkinnon sai arkkitehtuuritoimisto Aino ja Alvar Aalto, prof. Alvar Aalto, avustajinaan arkkitehdit J. Baruël, G. Boström, E. Mäkinieniemi ja K. Ström ehdotuksella „Ave Alma Mater, morituri te salutant”. II palkinto jaettiin tasan ehdotusten „Le cité polytechnique”, arkkitehdit Aarne Ervi, Tapani Nironen ja Olli Vikstedt ja „Tusculum”, arkkitehdit Kaija ja Heikki Sirén, kesken. Palkittujen ehdotusten lisäksi lunastettiin ehdotukset „Ora et labora”, arkkitehti Ahti Korhonen avustajinaan arkkit. ylioppilaat Aarno Hakanen ja Vilho Reinilä, sekä „Poikien luvattu maa”, arkkitehti Anders-Olof Bengts. Palkintolautakunnan muodostivat teknillisen korkeakoulun rehtori, prof. Martti *Levón*, puheenjohtajana, pääjohtaja Erkki Huttunen, professorit Otto-I. *Meurman* ja Edv. *Wegelius*, yli-ins. Ilmari Harki sekä arkkitehdit Olli Pöyry ja Esko Suhonen.

Ensimmäiselle sijalle asetettu prof. Alvar Aallon laatima ehdotus täytti palkintolautakunnan mielestä lähimain ihanteellisella tavalla kilpailuohjelman vaatimukset mitä eri rakennusryhmien käytännölliseen sijoitukseen ja rakennusten suunnitteluun tulee, jonka lisäksi alueen harvinainen luonnonkauneus on voitu säilyttää ja käyttää hyväksi rakennusten vaikutuksen korostamiseksi. Tulevaisuutta silmälläpitäen tärkeä jalankulkija- ja moottoriliikenteen erottaminen toisistaan on yksinkertaisin keinoin voitu johdonmukaisesti toteuttaa ja näin muodostaa alueelle luonteenomainen, pohjois—eteläsuunnassa kulkeva laakso niittyaukeineen, vanhoine lehtokujineen ja puuryhmineen rauhoitetuksi keskuspuistoksi, joka korostaa sen äärelle sijoitetun, mielenkiintoisesti muotoillun päärakennuksen arvoa. Alueen rannat on suurimmalta osalta voitu varata asuntoalueiden virkistystarkoituksiin. Asunnot on luonnollista jaotusta käyttäen muodostettu ryhmiksi, ja niiden rakennustyypeissä on pyritty yksikköihin, jotka takaavat joustavan käyttömahdollisuuden ja läheisen yhteyden luontoon.

Teekkarien oman toiminnan ansiosta tunnetuksi tullut Teekkarikylä on ehdotuksessa saanut erittäin mielenkiintoisen ratkaisun, jota luonnehtivat hyvät rakennustyyppit, läheinen yhteys urheilurakennuksiin ja sopivasti muista ryhmistä eristetty paikka hyvin kulkuyhteyksin korkeakoulu- ja laboratoriorakennuksiin.

Kilpailun tultua ratkaistuksi hoitokunta antoi kilpailun voittajalle, prof. Alvar Aallolle tehtäväksi lopullisen asemakaavasuunnitelman laatimisen. Tästä suunnitelmasta onkin jo Teekkarikylää ja urheilulaitosta koskeva osa valmis muun suunnitelman ollessa vielä työn alaisena.

Muista yleissuunnitelmista, joiden hankkimiseksi hoitokunta on ryhtynyt toimenpiteisiin ja osittain jo laadittanut suunnitelmat, mainittakoon suunnitelma alueen tieverkostosta, vesijohto- ja viemäriverkostosta ja sähköjohtoverkostoa varten, sekä suunnitelma alueen voima- ja lämmityskysymyksen järjestämiseksi. Myöskin on hoitokunta tehnyt aloitteen Otaniemen alueen käyttövesikysymyksen tutkimiseksi ja ratkaisemiseksi siten, että juomaveden ja muun käyttöveden saanti voitaisiin turvata Otaniemen alueella sen vastaista käyttöä silmälläpitäen. Tämä kysymys onkin jo ratkaistu siten, että kaupungin ja valtion yhteisesti kustantamana kaupungin vesijohtoverkostosta Munkkiniemestä vedetään haarajohto Otaniemeen.

Teekkarikylä.

Vuoden 1947 keväällä aloitettu toiminta Teekkarikylän luomiseksi korkeimman teknillisen tutkimuksen ja opetuksen uudistussuunnitelmien yhteydessä kehittyi kuluneen lukuvuoden aikana merkityksellisesti, sillä suunnitelmat saatiin vietyä niin pitkälle, että Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunta vuokrasi marraskuun 30 p:nä 1949 päivätyllä vuokravälikirjalla

valtiolta 12,370 m² käsittävän tonttialueen Otaniemen valtion alueesta prof. Alvar Aallon laatiman ja Otaniemen hoitokunnan hyväksymän asemakaavasuunnitelman mukaisesti.

Teekkarikylän luomiseksi perusti ylioppilaskunta teekkarirahastoonsa erikoisen teekkarikylärahaoston ja kutsui sille käytännöllisiä toimenpiteitä varten johtokunnan, jonka puheenjohtajana on toiminut TKY:n puheenjohtaja, yli-ins. Ilmari Harki ja varapuheenjohtajina apulaispääjoht., dipl. ins. Runar Hernberg ja toimitusjoht., dipl. ins. Olavi Rinkinen sekä muina jäseninä TKK:n edustaja, prof. Jaakko Rahola, vuorineuvos Yrjö Vesa, dipl. ins. K. Rautkari, tekn. yliopp. Paavo Koponen ja Juhani Uljas sekä toiminnanjohtajana TKY:n taloudenhoitaja, dipl. ins. Ilmari Koskiala.

Johtokunnan alaisena toimivat toimikunnat rakennussuunnittelua ja -toimintaa, taloudellista keräys- ja hankintatoimintaa sekä yleissuunnittelua teekkaritoimintaa varten, ja ovat nämä saaneet tukea lukuisilta asian tuntijoilta Teknillisen korkeakoulun, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen, Teekkarikylän kunniavaltuuskunnan ja maan insinööri- sekä arkkitehtikunnan keskuudesta.

Suuresti on teekkarien innostusta kohottanut neuvoa-antavana tukena toimiva teollisuus- ja talouselämää edustava Teekkarikylän kunniavaltuuskunta puheenjohtajanaan prof. Bernhard Wuolle. Yhteistoimintaa edistämään on kunniavaltuuskunta valinnut keskuudestaan puhemiehistön, jonka muodostavat vuorineuvos Walter Gräsbeck, vuorineuvos Lauri Helenius, prof. Martti Levón, vuorineuvos Wilhelm Wahlfors ja prof. Bernhard Wuolle, sekä käytännöllisiä ratkaisuja varten erityisen työvaliokunnan.

Koko lukuvuoden toimi ylioppilaskunta tarmokkaasti kootakseen varat ensimmäisiä oppilas-asuntoja varten. Marraskuussa raivasivat teekarit talkootöinä alueelle ensimmäiset tiet sekä aloittivat nykyisen korkeakoulun lähistöllä olleen, sodassa tuhoutuneen Neuvostoliiton entisen lähetystöalon raunioiden purkamisen hankkien näin n. 650,000 ehjää tiiltä Otaniemeen. Tämä antoi voimakkaan sysäyksen yleisen mielipiteen kehitykselle, niin että eri tavoin: järjestäen juhlia, konsertteja, tanssiaisia, arpajaisia ym., talkootöin, teollisuus- ja liikelaitosten sekä yksityisin lahjoituksin, kaupunkien ja kuntien lahjoituksin sekä ns. hyväntekeväisyyskauppaa harjoittaen onnistuttiin Teekkarikylärahaostoon keräämään n. 165 milj. markkaa.

Näiden varojen turvin rohjettiin ryhtyä rakennustoimintaan. Vuokratulle tonttialueelle laativat arkkitehdit Martti Melakari ja Heikki Sirén prof. Alvar Aallon asemakaavaan ja yleissuunnitteluun liittyen piirustukset ensimmäistä kolmen talon ryhmää varten. Rakennusten kuutiosisältö on n. 16,700 m³ ja on niissä varattu asunnot 240 oppilaille ynnä tarvittavat seurustelutilat. Rakennusten suunnittelussa noudatettiin ylioppilaskunnan sosiaalista näkemystä pienten itsenäisten oppilasperheyhmi-

luomiseksi. Varsinaiset rakennustyöt aloitettiin kukanpäivänä 13. 5., jolloin myös pidettiin kevätjuhla Otaniemessä tulevan Teekkarikylän alueella.

Näin on Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunta saanut alulle työt pahimman sosiaalisen pulmansa, asuntopulan ratkaisemiseksi ja tulee jatkamaan työtä edelleen.

Otaniemen Urheilusäätiö.

Teknillisen korkeakoulun piirissä tapahtuvan laajakantoisen liikuntakasvatustyön edellyttämien kunnollisten urheilutilojen ja nykyajan vaatimusten tasolla olevien urheilurakennelmien aikaansaamiseksi Otaniemeen syntyi jo syksyllä 1949 ajatus „Otaniemen Urheilusäätiö”-nimisen säätiön perustamisesta. Kun oli ilmeistä, ettei olisi ainakaan lähitulevaisuudessa mitään mahdollisuuksia valtion menoarvion yhteydessä määrärahojen saantiin Otaniemen urheilulaitoksien rakentamista varten, katsottiin säätiömuodolla olevan parhaat mahdollisuudet urheilulaitossuunnitelmien toteuttamiseen, mikä sitäpaitsi oli käynyt kiireelliseksi Teekkarikylä-rakennussuunnitelman kehitykseen nähden toteuttamisvaiheeseensa.

Helmikuun 9 p:nä 1950 saatiinkin oikeusministeriön myönteinen päätös hakemukseen, jossa Teknillisen korkeakoulun rehtori, professori Martti Levón oli saamansa valtuuden nojalla pyytännyt lupaa saada Teknillisen korkeakoulun, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen, Tekniikan edistämissäätiön ja Teknillisen korkeakoulun Ylioppilaskunnan allekirjoittaman säädekirjan mukaisesti perustaa „Otaniemen Urheilusäätiö”-nimisen säätiön. Toukokuun 24 p:nä 1950 kokoontuivatkin sitten säätiön sääntöjen määräämien virastojen ja järjestöjen edustajat perustavaan säätiökokoukseen, missä myös säätiön toimielimet so. valtuuskunta ja hallitus saivat kokoonpanonsa.

Ensi kolmivuotiskaudeksi nimetty valtuuskunta muodostui seuraavaksi: puheenjohtajana Teknillisen korkeakoulun rehtori, professori Martti Levón, varamiehenään vararehtori, professori Martti Paavola, sekä jäseninä Teknillisen korkeakoulun edustajana professori Jaakko Rahola, varamiehenään professori Pentti Kaitera, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen edustajana ylijohtaja, professori E. Wegelius, varamiehenään professori H. Rahtu, Geologisen tutkimuslaitoksen edustajana tohtori Martti Salmi, varamiehenään tohtori Ahti Simonen, Tekniikan edistämissäätiön edustajana diplomi-insinööri Ilmari Voionmaa, varamiehenään diplomi-insinööri Heikki Lehtonen, kauppa- ja teollisuusministeriön edustajana filosofiantohtori Aarno Niini, varamiehenään diplomi-insinööri H. Helvelahti, opetusministeriön edustajana hallitussihteeri Kaarle Rein, varamiehenään filosofianmaisteri L. Pautola sekä Teknillisen korkeakoulun Ylioppilaskunnan edustajana yli-insinööri Ilmari Harki, diplomi-insinööri Ilmari Koskiala

ja tekniikan ylioppilaat Tapani Nurmi ja Per-Olof Roos sekä heidän varamiehinnään tekniikan ylioppilaat Matti Kankaanpää, Pentti Larvio, Antti Nurmi ja Caj-Erik Gustafsson, maan urheilupiirien edustajana 15. Olympiakisojen urheilujohtaja, kenraalimajuri Yrjö Valkama, varamiehinään varatuomari Kallio Kotkas. Valtuuskunnan varapuheenjohtajiksi valittiin yli-insinööri Ilmari Harki ja diplomi-insinööri Ilmari Voionmaa.

Säätiön hallitus taasen sai seuraavan kokoonpanon: puheenjohtajana professori Jaakko Rahola, henkilökohtaisena varamiehinään professori Arvo I. Ylinen, sekä jäseninä professori Hilding Ekelund, varamiehinään professori Heimo Rahtu, diplomi-insinööri Jaakko Ollila, varamiehinään tekniikan ylioppilas Osmo Niemelä, diplomi-insinööri Reino Sakari Halonen, varamiehinään tekniikan ylioppilas Aino Tandefelt, tekniikan ylioppilas Paavo Koponen, varamiehinään tekniikan ylioppilas Mikko Tenhola. Hallituksen varapuheenjohtajaksi valittiin diplomi-insinööri Reino Sakari Halonen ja säätiön taloudenhoitajaksi otettiin diplomi-insinööri Ilmari Koskiala ja sihteeriksi voimistelunopettaja Ville Aronieni.

Säädökirjassa mainitaan säätiön tarkoituksena olevan rakentaa ja ylläpitää Otaniemen alueella urheilua ja liikuntakasvatusta varten tarpeellisia kenttiä, laitteita ja laitoksia sekä tukea kaikkea urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämistä tarkoittavaa koulutus- ja tutkimustoimintaa maassamme. Toiminnan alkutavoitteen muodostaakin prof. Alvar Aallon laatiman Otaniemen urheilualan kokonaissuunnitelman ensimmäisen rakennusvaiheen toteuttaminen so. urheilukentän sekä tarpeellisten pukusuojiin ja saunan rakentaminen. Näitä tarkoituksia varten on säätiö 29 p:nä kesäkuuta 1950 päivätyllä vuokratarkirjalla vuokrannut Otaniemen valtion alueesta n. 4,185 hehtaarin suuruisen alueen. Kuluneen kesän aikana onkin kenttä jo saatu tasatuksi ja vielä tänä syksynä alkavat työt hallien perusrakennelmien kohdalla pukusuojiin ja saunoineen. Näin on „Otaniemen Urheilusäätiön” pohjalla pian syntyvä ensimmäinen akateeminen omassa hallinnassa oleva ja myös kaikille muille kansalaispiireille uusia urheilutiloja ja -mahdollisuuksia tarjoava urheilukeskus.

Selvitys teknillisen korkeakoulun opettajien toiminnasta.

Brotherus, Hjalmar Viktor, fysiikan professori. Fysiikka II (laajempi peruskurssi), 4 luentotuntia + 1 harjoitustunti viikossa, fysiikka III (termodynamiikka), 2 luentotuntia viikossa, teknillinen lämpöoppi, 2 luentotuntia syyslukukaudella. Yleisten tieteiden osaston johtaja, korkeakoulun kielitutkintolautakunnan jäsen. Suomen kansallisen fysiikan komitean puheenjohtaja, valtion luonnontieteellisen toimikunnan jäsen, Kordelinin säätiön tieteen jaoston varapuheenjohtaja, tie- ja vesirakennushallituksen hydrografisen toimiston asiantuntija. Pyydetty asiantuntijaksi Turun yliopiston fysiikan professorinvirkaa täytettäessä. Suomalaisen tiedekatemian, Suomen tiedeseuran, Suo-

men maantieteellisen seuran, Suomen fyysikko-seuran, Ääniteknillisen yhdistyksen ja Suomalaisten Teknikkojen Seuran jäsen.

Castrén, Reino Jalmari, dosentti (liikennetalous). 2 luentotuntia viikossa kevätlukukaudella. Päätoimi: 1. 3. 49 alkaen Helsingin kaupungin liikennelaitoksen teknill. apulaisjohtaja ja liikennepäällikkö, Työtehovaltuuskunnan liikennejaoston jäsen ja sihteeri (alk. 1949), Helsingin keskustan asemakaavakilpailun palkintolautakunnan jäsen (1949), Helsingin kaupungin esikaupunkiliikennetoimikunnan jäsen (alk. 1949), Helsingin kaupungin liikennelaitoksen ohjesääntökomitean jäsen (alk. 1949), Olympia-järjestelykomitean paikallisliikennejaoston jäsen (alk. 1949). Työtehovaltuuskunnan apuraha kuljetusten rationalisoinnin tutkimista varten (1950). Kansainväl. paikallisliikennekongressi Tukholmassa 1949. Suunnitelma Helsingin keskustan eräiden osien katuliikenteen järjestämisestä (1950).

Erämetsä, Kurt Heikki Olavi, epäorgaanisen kemian professori. Ohjelman mukaisesti: epäorg. kem. II luentoja 4 t. kevätluk., epäorg. kem. III luentoja 2 t. syyslukukaudella. Anal. kem. II luentoja 2 t. syyslukukaudella. Suomalaisten kemistien seuran johtokunnan jäsen, Suomalaisen tiedeakatemian apujäsen, Suomalaisten Teknikkojen seuran, Suomen maantieteellisen seuran, Suomen geologisen seuran, Suomen mikrobiologisen seuran, Kameraseuran, Ursan y. m. jäsen. Teknillisen aikakauslehden sekä „Teollisuus ja tekniikka”-lehden toimitusvaliokunnan jäsen. Pitänyt esitelmää ja tiedonantoja Suomalaisten kemistien seurassa, Kemian keskusliitossa, Yleisradiossa y. m. Nauttinut Suomen Akatemian apurahaa. Julkaisut: O. Erämetsä and S. Wilska: „The occurrence of Vanadium in Finnish Minerals”. Teknillisen korkeakoulun tutkimuksia n:o 1 1949, s. 45—54. O. Erämetsä ja A. Harve: „Suomalaisten mineraalien fluorisenssista”. Vuorteollisuus 1950, 31—33. O. Erämetsä ja Y. Rasi: „Sulfiittiselluloosatehtaiden happotornien kalkkiliejun mineraalikoostumuksesta”, Suomen Kemistilehti 1950, s. 96—98. O. Erämetsä: „Piilevät metallit”. Teknillinen Aikakauslehti 1950, s. 97—102.”

Gripenberg, Jarl Mauritz Leonard, orgaanisen kemian lehtori. Orgaaninen kemia, 1,5 vt. kevätlukukaudella, orgaanisen kemian peruskurssi, 2 vt. kevätlukukaudella. Luennoin epäorgaanisen kemian peruskurssin, 4 vt. syyslukukaudella. Finska Kemistsamfundet—Suomen Kemistiseuran varapuheenjohtaja. Julkaisut: „Monosubstitution Derivatives of Cadalene II”, Acta Chem. Scand. 3 (1949), ss. 256—258 (yhdessä R. Lindahl'in kanssa), „Structure of Thujic Acid” (Dehydroperillic Acid), Nature 164 (1949), ss. 316—317 (Yhdessä H. Erdtman'in kanssa), „The Constituents of the Wood of Thuja occidentalis L”, Acta Chem. Scand. 3 (1949), s. 782, „Die Konfiguration des Phillygenol”, Acta Chem. Scand. 3 (1949), ss. 898—900, „The Structure of Thujic Acid” (Dehydroperillic Acid), Acta Chem. Scand. 3 (1949), ss. 1137—1146).

Hannelius, Herman Ossian, sillanrakennuksen ja rakennusmestariikan professori. Sillanrakennusoppi 131, 132, rakennusmestariikka 111, 112, 113. Rakennusinsinöörioston johtaja. V. T. T:n staattisen ja sillanrakennuslaboratorion v. t. johtaja. Suomalaisten teknikkojen seuran, Tekniska Föreningen i Finland, Betoniyhdistyksen ja Internationale Vereinigung für Brückenbau und Hochbau-nimisen yhdistyksen jäsen. Matka Ruotsiin ja Norjaan. Uskelanjoen silta Salossa, Tampereen autohalli.

Hirvonen, Reino Antero, geodesian lehtori, 26. 5. 50 alkaen geodesian professori. Syyslukukaudella tähtitiede, geodesia I (sekä mitt. että rak.ins.os.), kevätlukukaudella karttaprojektioharjoituksineen, geodesia I. Seminaariesitelmien johto. Yht. 10 + 10 viikkotuntia. Hoitanut 2/3 geodesian professorin virkaan kuuluvasta opetuksesta, maanmitt. osaston notaari, Helsingin yliopiston geodesian dosentti. Julkaisut: „Die Gauss-Krügersche Projektion für breite Meridianstreifen auf dem internationalen Ellipsoide”, Geodeett. laitoksen julkaisu N:o 36, Helsinki 1949, ss. 55—64 = 10, „Makrokosmos ja mikrokosmos”, Suomalainen Suomi, Forssa 1949, ss. 109—206 = 7, „On the Estab-

lishment of the Values of Gravity for the National Reference Stations”, Isostaattisen laitoksen julkaisu N:o 19, Helsinki 1949, 21 s., „Tähdenpeitot 1950”, Tähtitaitava 1949, Turku, 4 s.

Hukki, Risto Tapani, professori. Luennoinut mineraalien rikastustekniikasta. Vuoriteollisuusosaston johtaja. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen Vuoritekniillisen laboratorion johtaja, Otanmäki Oy:n neuvotteleva insinööri, Outokumpu Oy:n Säätöön hallituksen jäsen, SYL:n hallituksen varapuheenjohtaja. Vuorimiesyhdistys r.y:n hallituksen jäsen. Jäsen seuraavissa yhdistyksissä: American Institute of Mining and Metallurgical Engineers, Vuorimiesyhdistys, Suomalaisen tekniikkojen Seura, Suomen Geologinen Seura, Suom. Kem. seura. Opintomatka kesällä 1949 Yhdysvaltoihin ja Kanadaan. Julkaissut useita vuoriteollisuuden alaa koskevia kirjoituksia.

Jauhiainen, Jaarli Johannes, heikkovirtateknikan professori. Heikkovirtatekn. I, III vuosikursilla 2 luent., heikkovirtatekn. II, IV vuosikursilla 3 luent. ja 1 harj.t. viikossa. Laboratoriotöiden ohjausta molemmilla vuosikursseilla. Osastonjohtaja, laboratorion esimies. Luentoja Sotakorkeakoulussa syyslukuk. 1950. Luentoja Helsingin teknillisessä oppilaitoksessa. Jäsenenä Posti- ja lennätinlaitoksen rakennusmääräyksiä laativassa komiteassa. Puheenjohtajana sähkömerkinantolaitteiden varmuusmäär. laativassa komiteassa. Opintomatka Ruotsiin, Tanskaan, Sveitsiin, Englantiin, Belgiaan ja Hollantiin. Julkaissut luentomonisteen: Heikkovirtateknikka II, I. Asiantuntijalausuntoja, esitelmiä.

Järvinen, Kauko Nestor, kaivostekniikan professori. Luennoinut: III-kursilla paineilmateknikka ja louhintateknikka, IV-kursilla nostokoneet y.m. laitteet. 31/3 1950 asti Otanmäen toimiston johtajana ja 1/4 1950 alkaen Otanmäki Oy:n kaivosasiantuntijana. Asiantuntijana eräillä pienemmillä kaivoksilla. Suomalaisen Tekniikkojen Seuran, Suomalaisen Kemistien Seuran ja Suomen Geologisen Seuran jäsen. Vuorimiesyhdistyksen jäsen ja rahastonhoitaja. 2 viikon opintomatka Ruotsin kaivoksille ja metallurgisille laitoksille.

Kokkonen, Pekka, maanjako-opin professori. Pidetty ohjelmanmukaiset luentosarjat, paitsi virkavapauden ajalla, jolloin tohtori Wiiala hoiti opetusta.

Laasonen, Veikko Pentti Johannes, lujuusopin professori. Luennoinut lujuusoppi II—IV:n kurssit sekä syyslukukaudella vapaaehtoisen tensorilaskennon kurssin. Toiminut virallisena vastaväittäjänä K. Angervon väitöstilaisuudessa. Sovelletun matematiikan dosentti Helsingin Yliopistossa. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen matemaatikko. Matematiikan tuntiopettaja Helsingin teknillisessä oppilaitoksessa. Toiminut Tukholman teknillisen korkeakoulun valitsemana asiantuntijana täytettäessä mainitun korkeakoulun lentokonestatistiikan ja lentokoneenrakennuksen professorinvirkaa, missä yhteydessä kutsuttu kuuntelemaan koeluentoja ja pitämään vierailuluennon Tukholmassa tammikuussa 1950. Suomalaisen Tekniikkojen Seuran jäsen. Osallistunut esitelmänpitäjänä 11. skandinavaiseen matemaatikkokongressiin Trondheimissa elokuussa 1949. Julkaissut: „Die Bestimmung der Eigenfrequenzen eines mehrstützigen Balkens mittels des Iterationsverfahrens”, Suomen Tekn. Korkeak. tiet. tutk. N:o 1 1949, „Das Wärmeleitungsproblem einer linearen Mannegfaltigkeit”, Congrès des mathématiciens scandinaves a Trondheim 1949, „On the Theory of Flutter and an Iterative Method for Calculating the Critical Wing Speed”, Royal Inst. of Techn. Stockholm, Aeronaut, Technical Notes N:o 11 1950. Ruotsin ilmavoimien kutsumana asiantuntijana käynyt neuvottelemassa lentokoneiden siipivärähtelykysymyksistä Tukholmassa helmikuussa 1950.

Lehto, Eino Johannes, rautatien-, maa- ja tienrakennuksen professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti. Teknillisen tutkimuslaitoksen tielaboratorion johtaja. Suomalaisen Tekniikkojen Seura, Tekniska föreningen i Finland, Teyhdistys, Rautatieyhdistys,

Nordiska vägtekniska förbundet. Suomen akatemian stipendi varttuneille tieteenharjoittajille.

Levón, Martti Albert, puun mekaanisen teollisuuden professori. Vapautettu luennoimisvelvollisuudesta rehtorin tehtävien vuoksi. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen puheenjohtaja, Outokumpu Oy:n tutkimussäätiön hallituksen puheenjohtaja, Tekniikan Edistämissäätiön hallituksen puheenjohtaja, Valtion ammattikasvatusneuvoston puheenjohtaja, Otaniemen valtionalueen hoitokunnan puheenjohtaja, Teollisuuden työteholiiton valtuuskunnan jäsen, Helsingin kauppakamarin jäsen ja edustaja Keskuskauppakamarissa, Suomen Sahateollisuusmiesten yhdistyksen puheenjohtaja, jäsen useissa yhdistyksissä ja komiteoissa, vuonna 1949 Suomessa pidetyn maailman metsäkongressin järjestelytoimikunnan jäsen, useiden teollisuusyhtiöiden johtokunnan jäsen. Pitänyt loka-kuussa 1949 Chalmersin teknillisen korkeakoulun kutsumana Göteborgissa esitelmän teknillisestä tutkimustoiminnasta Suomessa. British Council'in kutsumana vieraana tehnyt matkan Englantiin, jossa tutustunut sikäläisiin korkeakoulu- ja tutkimusoloihin sekä samalla matkalla käynyt Ranskassa ja Hollannissa tutustumassa sikäläisiin teknillisiin korkeakouluihin. Teknillisen korkeakoulun 100-vuotisjuhlien yhteydessä saanut seuraavat ansiomerkit: Suomen Leijonan Ritarikunnan I l. komentajamerkki, Kunink. Pohjantähden I l. komentajamerkki, Tanskan Danebrogin Ritarikunnan I l. komentajamerkki.

Lokki, Olli Kristian, v. t. matematiikan lehtori ja 2. 11. 1949 lähtien matematiikan lehtori. Luennoinut: matematiikka I ja II. Helsingin Yliopiston matematiikan assistentti (yl. pl.) 30. 11. 49 asti (virkavapaa). Matemaattinen yhdistys r. y:n sihteeri. Julkaisut: „Matematiikka I—II kurssin koetehtäviä selityksineen”, Teknillinen Korkeakoulu, moniste N:o 87, 94 s., „Arimetiikan oppikirjojen kehityksestä”, Matemaattisten aineiden aikakauskirja 1949/3, ss. 45—60. Osallistunut XI skandinaaviseen matemaattikkokongressiin Trondheimissa elok. 1949 ja pitänyt siellä esitelmän: „Om funktioner med ändlig Dirichletintegral”. Saanut filosofiantohtorin arvon syyskuussa 1949.

Meurman, Otto-Iivari, asemakaavaopin professori. Johdantokurssi (951), luentoja 1 vt. syyslukukaudella ja harjoituksia syyslukukaudella 2 sekä kevätlukukaudella 4 vt. arkkitehtiosaston II vuosikurssilla. Pitkä kurssi (952), luentoja 2 vt. sekä harjoituksia 3 vt. koko lukukauden ajan arkkitehtiosaston III ja IV vuosikurssilla. Lyhyt kurssi (953), luentoja 2 vt. syys- ja 1 vt. kevätlukukaudella rakennusinsinööriolosaston ja maanmittausosaston III vuosikurssilla sekä harjoituksia 3 vt. syyslukukaudella IV vuosikurssilla ja kevätlukukaudella III vuosikurssilla samoilla osastoilla. Osaston johtajana arkkitehtiosastolla 1. 10. 1949 alkaen. Otaniemen hoitokunnan jäsen 1. 1. 1950 lähtien. Pitänyt asemakaavaopin luentoja 3 viikon aikana amerikkalaisten järjestämässä Mid-West Seminarissa Tanskassa Haslevissa heinä—elokuulla 1949 (9 luentoa ja 3 harjoitusta). Valtion rakennustaidelautakunnan jäsen. Lisätyn Muinaistieteellisen toimikunnan jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen palolaboratorion neuvottelukunnan jäsen. Sisäasiainministeriön asemakaava- ja rakennusasioita käsittelevän neuvottelukunnan jäsen. Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunnan asettaman Teekkarikyvän kunniavaltuuskunnan jäsen. Muinaismuistolainsäädäntöä valmistamaan asetetun toimikunnan jäsen. Otaniemen asemakaavakilpailun palkintolautakunnan jäsen. Helsingin yliopiston Viikin tilan asemakaavakilpailun palkintolautakunnan jäsen. Helsingin keskustan asemakaavakilpailun palkintolautakunnan jäsen. Helsingin kaupungin keskustan asemakaavakysymyksiä edelleen kehittävän asiantuntijakomitean jäsen. Helsingin yliopiston Viikin rakennustoimikunnan jäsen. Suomen arkkitehtiliiton jäsen ja sen asemakaavakerhon puheenjohtaja. Suomalaisten tekniikkojen seuran jäsen. Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen jäsen. American Society of Planning Officials jäsen. Muinaistieteellisen yhdistyksen jäsen. Kansantaloudellisen yhdistyksen jäsen. Sosiaalipoliittisen yhdistyksen jäsen.

Asunforeformiyhdistyksen jäsen. Suomen Leijonan ritarikunnan komentajamerkki. Saanut Suomen Teknilliseltä korkeakoululta 75,000 mk suuruisen stipendin Sveitsiin ja Holantiin tehtävää opintomatkaa varten. (Matka vielä suorittamatta). Painattanut v. 1949 seuraavat artikkelit: „Seutukaavoitus ja kunnat”, Maalaiskunta, Helsinki, 5 s., „Suomen asuintiivistymät”, VTT:n rotaprintipaino, Helsinki, 20 s., „Omakoti asuntomuotona”, Rakennustaito N:o 15, Helsinki, 3 s., „Eräitä näkökohtia maan ja tontin hinnan arvioimisessa asutuskeskusten alueella ja laajenemisiirissä”, Suomen Kunnallislehti N:o 8, Helsinki, 5 s. Laatinut yhdessä arkkitehti A. Ervin kanssa Oulun Taka-Tuiran asemakaavan. Laatinut Nokian Kehon alueen asemakaavan, Keravan Ahjon osan asemakaavan, piirustukset Kymin talouskaupan myymälärakennusta varten Kymin Turvalan alueelle sekä useampia asemakaavan muutoksia eri yhteiskuntiin. Antanut lausuntoja asemakaavallisista kysymyksistä. Pitänyt esitelmiä asemakaava-alalta.

Niemi, Eino Markus, teollisuustalouden professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti teollisuustalouden tuotannollisen jatkokurssin (2 vt.) ja kaupallisen jatkokurssin (2 vt.) sekä johtanut näihin kuuluvat harjoitukset (8 vt.) ja tutkintotehtävät. Ohjannut insinöörien teollisuustaloudellisia jatko- ja erikoisopintoja mm. Teollisuuden Työteholiiton järjestämän 3:nen rationalisoinninsinöörien kurssin yhteydessä, jolloin kurssilaiset ovat 12 kk. kestävän kurssin aikana neljästi kokoontuneet Helsinkiin 3—4 päiväksi opintojen ohjausta ja tulosten tarkastamista varten. Teknillisen korkeakoulun stipendilautakunnan puheenjohtaja, Koneinsinöörikillan oltermanni. Hallituksen jäsen Walter Ahlströmin säätiössä Suomen teollisuuden palvelukseen valmistautuvia insinöörejä varten. Useiden teknillisten ja taloudellisten yhdistysten jäsen. Työntutkijain Killan tutkintolautakunnan puheenjohtaja, Teknillisen korkeakoulun opettaja- ja virkamiesyhdistyksen puheenjohtaja. Julkaisut lausunnot „Millä tavalla teknillinen korkeakouluopetus täyttää maan elinkeinoelämän sille asettamat vaatimukset”, Talouselämä N:o 36 1949, „Tilanne koneteollisuuden rationalisoinnissa”, Tehostaja N:o 8 1949, sekä tutkielmat „Näkökohtia laskenta-toimen aseman suhteen tehtaan organisaatiossa”, Kauppateollisen yhdistyksen vuosikirja 1949, Helsinki, 4 s., „Työaika ja tuotanto”, Tehostaja N:o 9 1949, 2 s., „Henkilöorganisaatio ja tuotantokustannukset”, Tehostaja N:o 10 1949, 2 s. Toiminut esitelmöitsijänä, luennoitsijana tai puheenjohtajana useilla kursseilla ja neuvottelupäivillä. Toiminut eräiden taloudellisten järjestöjen asiantuntijana ja vapaamuotoisesti järjestyneen liikkeenjohdollisen tutkimusryhmän tutkimustoiminnan johtajana.

Noponen, Veikko Kalervo, talousoikeuden professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti. Tieneuvottelukunnan jäsen, sen pysyväsien neuvottelukunnan jäsen, josta on säädetty maatalousministeriöstä annetun asetuksen (438/37) 5 §:ssä, Suomen Lakimiesliiton ja Suomen lainoillisen yhdistyksen jäsen. Julkaisut: „Tiet yksityistielainsäädännön kohteena: Esikysymyksiä”, Tekn. korkeakoulun tutkimuksia N:o 1, s. 99—119. Luennoinut metsähallitukselta saamansa tehtävän mukaisesti eräiden metsänhoitajain jatkokoulutukseen kuuluvana oppiaineena eräitä osia vesioikeudesta.

Nyström, Evert Johannes, sovelletun matematiikan professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti (011, 012, 013, 014). Kielitutkintolautakunnan jäsen. Korkeakouluun pyrkiville järjestettyjen karsintakurssien johtaja. Helsingin yliopiston matematiikan dosentti. Asiantuntijantehtävä täytettäessä Turun yliopiston matematiikan apulaisen virkaa. Osallistunut 11. Skandinaaviseen matemaattikkokongressiin elok. 1949 Trondheimissa. Julkaisut: „Taivaanpallon ja maapallon kuvat”, Arkhimedes N:o 1 1949, Helsinki, 7 s. Avustanut aikakauslehtä Zentralblatt für Mathematik (Berlin).

Paavola, Martti Johannes, sähkölaitoksen professori, vararehtori. Luennoinut sähkölaitosten suunnittelua. Kemian laboratoriorakennuksen rakennustoimikunnan jäsen, 100-vuotisjuhlatomikunnan jäsen, kirjastotoimikunnan puheenjohtaja, opintohuoltotoiminnan valvoja, korkeakoulun edustaja Suomen Sähkölaitosyhdistyksen Tutkimusosaston neuvot-

telukunnassa, Ylioppilaitten opintolainarahaston hallituksessa ja Ammattienedistämislaitoksen hallituksessa, rehtorin varamies Tekniikan Edistämissäätöön hallituksessa. Kauppa- ja teollisuusministeriön asettaman sähkölautakunnan puheenjohtaja, Kauppa- ja teollisuusministeriön määräämä jäsen Sähkötarkastuslaitoksen hallituksessa ja työvaliokunnassa, Kauppa- ja teollisuusministeriön määräämä puheenjohtaja teknillisten oppilaitosten oppilaiden harjoittelupaikkojen välitystä hoitavan toimiston (HAKTO) johtokunnassa, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen sähköteknillisen laboratorion johtaja, Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajiston jäsen, Työteholiiton koulutustoimikunnan jäsen. Walter Ahlströmin säätiön hallituksen jäsen, Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten johtokunnan jäsen, jäsen kunniavaluuskunnassa Teekkarikylän rakentamista varten, Sähköinsinööriklilan oltermani, Suomalaisten Teknikkojen seuran, Suomen Sähköinsinööriliiton, Suomen Valoteknillisen seuran ja Suomen Fyysikkojenseuran jäsen sekä Yleisen insinööriyhdistyksen kunniajäsen. Suomen Akatemian stipendi varttuneita tieteenharraittajia varten kolmivuotiskaudeksi 1948—50. Schweizerische Stiftung für Stipendien an Förderer und Bewahrer finnische Kultur-nimisen säätiön ja Kauppa- ja teollisuusministeriön stipendit opintomatkaa varten Sveitsiin. Noin 5 viikon opintomatka Sveitsiin. Julkaisut: „Valaistustekniikan opetus Teknillisessä korkeakoulussa”, Voima ja valo 1949 N:o 4, 3 s., „Avaruus- ja tasokulmat valaistustekniikan ja sähkötekniikan yhtälöissä”, Voima ja valo 1949 N:o 5—6, 4 s., „Sähkölaitosten kytkinkaavojen järjestelmällinen laatiminen”, Voima ja valo 1949 N:o 10, 6 s.

Palmén, John Oscar, orgaanisen kemian professori. Orgaaninen kemia II 3 vt. syyslukukaudella ja 2 vt. kevätlukukaudella suomenkielellä. Orgaaninen kemia III 2 vt. kevätlukukaudella suomenkielellä. Teknillisen Korkeakoulun kemian laboratorion prefekti. Ylioppilaskunnan ruotsinkielisen osakunnan Teknologförening'in inspehtori. Kemian laboratorion rakennustoimikunnan jäsen. 100-vuotisjuhlatoimikunnan jäsen. Ritarihuonejohtokunnan puheenjohtaja. Svenska Tekniska Vetenskapsakademien I Finland nimisen säätiön kemiallis-teknillisten tieteiden jaoston sihteeri sekä mainitun akatemian johtokunnan varajäsen. Koulukassasta saaduilla matka-apurahoilla käynyt kesä- ja heinäkuussa 1949 Ruotsissa ja Englannissa tutkimassa kemiallisten laboratoriodien organisaatiota.

Pekkarinen, Aino, analyttisen kemian lehtori. Luennoinut: epäorgaaninen kemia I (511) ja analyttinen kemia I (531). Suomen kemistiseuran ja limnologisen yhdistyksen jäsen. Julkaisut: Karbonatalkalinität der natürlichen Wasser”, Svensk. kem. Tidskrift 6, 1. 1. 1949. „Zur Kenntnis der potentiometrischen Bestimmung von Schwefeldioxyd und Ammoniak in Luft”, Teknillisen Korkeakoulun tutkimuksia N:o 1.

Pellinen, Heikki Tapio, paperiteknologian professori. Luentoja, harjoitus- ja diplomitöiden johtoa. Julkaisut: luentomoniste „Mekaaninen puuvanuke”, 158 s. kuvallitteineen, esitelmä „Painopaperien raaka-aineet ja ominaisuudet”, Kirjapainotaito 1949 N:o 9, 3 s., yhdessä dipl. ins. A. U. Laakson kanssa laboratoriotyöohjeen „Paperin valoteknillisiä mittauksia”, 11 s. (moniste).

Pesonen, Uuno, geodesian dosentti. Luennoinut: tasoituskäsky, 2 vt. syys- ja kevätlukukaudella, geodesia III, 2 vt. syys- ja kevätlukukaudella. Vanhempi valtiongeodeetti (päävirka). Suomal. tiedeakatemian apujäsen, Suomen Maantieteellisen Seuran hallituksen jäsen ja rahastonhoitaja, tähtitieteellisen seuran Ursan jäsen, Geofyysillisen seuran hallituksen jäsen. Professori, K. SL., R. SVR. 1., Vss. am. 2. Julkaisut: „Activities of the Finnish Geodetic Institute until 1949”, Veröffentlichungen des Finnischen Geodätischen Institutes N:o 36, Helsinki, 10 s., I luokan kolmiomittauksia Perä-Pohjolassa.

Pyökäri, Tauno Olavi, sähkötekniikan professori (opetusala sähkökoneet). Luennoinut: Sähkökoneet I 3+3, -3+5, Sähkökoneet II 2+6, 2+3. Määrättyinä virkaan 16. 11. 1949 lukien, on luento-ohjelmaa täytynyt jossain määrin supistaa Sähkökoneet I osalta (III v. k.). Sähköosaston stipendikomitean puheenjohtaja. STS sähkökerhon vara-

puheenjohtaja, Suomen sähköinsinööriiliiton jäsen. Promovoitu tekniikan tohtoriksi 14. 9. 1949. Tekniikan edistämissäätiön apuraha 200,000: — pienoismoottorien tutkimista varten. Väitöskirja: „Sulkunapamoottorin teoria ja mitoittaminen”, Helsinki, 110 s.

Salonen, Eero August, käytännöllisen geodesian dosentti, v. t. geodesian professori. Luennoit: geodesia II a 2 vt. luentoja, geodesia II b 1 vt. luentoja ja 1 vt. harjoituksia. Valtioneuvosto kutsunut jäseneksi 18. 11. 1948 asettamaansa toimikuntaan, jonka tehtävänä on valmistaa ehdotus jakolaitoksesta, tontinmittauksesta ja kiinteistöjen rekisteröimisestä kaupungissa 6. 3. 1936 annetun asetuksen (123/36) muuttamiseksi. Helsingin kaupunginhallitus valinnut 6. 10. 1949 varapuheenjohtajaksi rakennustoimiston, satamalaitoksen ja kiinteistötoimiston aloitetoimikuntaan. Valtioneuvosto kutsunut 20. 10. 1949 jäseneksi komiteaan, jonka tehtävänä on laatia ehdotus muutoksiksi jakolaitoksesta, tontinmittauksesta ja kiinteistöjen rekisteröimisestä kaupungissa 17. 7. 1931 annettuun lakiin ja samana päivänä annettuun lakiin siitä, mitä jakotoimituksissa taajajhaa asutusta varten maaseudulla on huomioon otettava, ja 6. 3. 1939 jakolaitoksesta, tontinmittauksesta ja kiinteistöjen rekisteröimisestä kaupungissa annettuun asetukseen. Määrätty Valtion teknillisen opetusohjelmakomitean jaoston jäseneksi 23. 1. 1950. Helsingin ja sen ympäristön aluesuunnitelmaliiton valtuuskunnan jäsen. Suomen kunnallis-teknillisen yhdistyksen hallituksen varajäsen, työvaliokunnan jäsen ja „Kunnallistekniikan” toimistokunnan jäsen maanmittausinsinöörien liiton hallituksen varapuheenjohtaja, liittoneuvoston ja julkaisuvaliokunnan jäsen sekä Maanmittausinsinöörien liiton aikakauskirjan päätoimittaja, Geodeettien kerhon puheenjohtaja, Suomalaisten tekniikkojen seuran Maanmittausinsinöörien kerhon varapuheenjohtaja, Kunnallisinsinöörit ja -arkkitehdit r. y:n johtokunnan puheenjohtaja. Ottanut osaa Osllossa 22—24. 6. 1949 pidettyyn 6. Pohjoismaiseen maanmittauskongressiin, Teknillisen korkeakoulun hallintokollegi myöntänyt 28. 11. 49 dosenttistipendin vuosiksi 1950—52. Julkaissut: „Tontinmittaajan oikeudesta suorittaa maanmittaustoimituksia”, Suomen kunnallislehti 1949, ss. 25—28, „Monikulmiomittauksen solmupisteiden tarkkuudesta”, Maanmittaus 1949, ss. 18—24, „Om polygonmätningens felgränsformler”, Tidskrift for Opmalings- og Matrikulsvaesen 1949, ss. 257—268 ja Svensk Lantmäteritidskrift 1949, ss. 164—178, „Karttojen laatimista ja kiinteistöjen muodostusta koskevat säännökset Ruotsin uudessa rakennuslainsäädännössä”, Kunnallistekniikka 1949, ss. 218—221, „Helsingin kaupungin kiinteistöjen uudestaan luetteloiminen ja arvioiminen”, Eripainos Suomen Kunnallislehdestä 1949, „Über die Formeln für der Feflergrenzen der Polygonmessung”, Schweizerische Zeitschrift für Vermessung und Kulturtechnik 1949 N:r 5, ss. 235—247, „Uusi koordinaattien laskukoje”, Maanmittausinsinöörien liiton aikakauskirja 1950, ss. 26—27.

Sirén, Johan Sigfrid, arkkitehtuurin professori. Luennoinut: Nykyaikainen rakennustaide II 4 luentoa viikossa III ja IV vuosikurssilla, harjoituksia 9 vt. Virkansa ohella hoitanut asuinrakennusten professorin virkaan kuuluvia harjoituksia 9 vt. III vuosikurssilla. Puheenjohtaja valtion asiantuntijalautakunnassa rakennuslaitetta varten, jäsen Institutum Romanum Finlandiae:ssa, puheenjohtaja Suomen kansallisteatterin hallintoneuvostossa, puheenjohtaja Pohjoismaisten rakennuspäiväin Suomen edustajistossa. Suomen Arkkitehtiliiton jäsen, puheenjohtaja Suomen Arkkitehtiliiton taksalautakunnassa. Hon corresp. member of Royal Instit. of British Architects. Kirjeenvaihtaja jäsen: Akademisk Arkitekt forening Köpenhaminassa, Landsforeningen Dansk Kunst haandverk og Kunst industri, Svenska Slöjdföreningen. Toimitusvaliokunnan jäsen: „L'architecture française”. Suomen Arkkitehtiliiton Kunniaplaketti, kunniajäsen Suomen Taideteollisuusyhdistyksessä. Pari lyhyehköä opintomatkaa Tukholmaan ja Köpenhaminaan. Saatettu loppuun Helsingin yliopiston vanhan osan restaurointi ja juhlasalin laajennus. Teknillisen korkeakoulun kemian laboratorio, Suomen Pankin Vaasan konttorin uutisrakennus (työn alaisena), useita laajempia luonnostöitä.

Solitander, Henrik Probus Ossian, vesirakennusopin professori. Luennoinut: vesirakennusopin peruskurssi, syyslukukaudella 4 luento ja 2 harj.tuntia viikossa, kevätlukukaudella 2 luento ja 2 harjoitustuntia viikossa, sekä erikoiskurssi, kevätlukukaudella 2 luento ja 2 harjoitustuntia viikossa. Eri määräyksellä luennoinut pohjarakennusta 2 luento ja 2 harjoitustuntia viikossa koko vuoden. Jäsen Suomalaisten Teknikojen Seurassa, jossa toiminut Teknillisen Aikakauslehden aputoimittajana julkaisten referaatteja sekä kirjallisuusarvosteluja ja -luetteleja, Vesivoimayhdistyksessä, Pohjola-Norden-yhdistyksessä, vakinainen jäsen Kansainvälisessä yhdistyksessä vesirakennuspienoismallitutkimuksia varten (IAHR = International Association for Hydraulic Structures Research). Saaanut Teknillisen korkeakoulun matkastipendin osanottoa varten IAHR:n kongressiin (vesirakennusten pienoisimallitutkimusta käsittelevään) Grenoblessä syyskuussa 1949, jossa myös edustanut Valtion teknillistä tutkimuslaitosta. Johtanut eräitä pienoisimallitutkimuksia turbiinilaboratoriossa.

Tikka, Urpo Jyry Kullervo, biokemian ja elintarvikekemian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti. TKK:n opintolainalautakunnan puheenjohtaja ja TKK:n kirjasto-toimikunnan jäsen. VTT:n elintarvikelaboratorion puheenjohtaja, valtioneuv. asett. tekn. tarkastusta rationoivan komitean jäsen, S. Kulttuurirahaston Säätiön hallituksen jäsen. Suomal. Kemistien seuran, Suomal. Teknikkojen seuran jäsen, Elintarviketutkijain seuran puheenjohtaja, Pohjoismaisen laboratoriomenetelmiä rationoivan komit. Suomen puheenjohtaja, Suom. Tiedeakatemian apujäsen. Suomen Akatemian stipendi vartt. tutkijoille. Osanotto Suomen retkikunnan puheenjohtajana pohjoism. metodiikkakomit. vuosikokoukseen Osllossa. Julkaisut ja kirjoitelmat VTT:n Elintarvikelaboratoriosta ja TKK:n biokemian laitoksesta: Jyry Tikka: „Djupfrysningens utvecklingsmöjligheter i Finland”, Esitelmä Osllossa 1948, Nordisk köldbearningskomite, utgivare Iva, Stockholm, Jyry Tikka ja Kalevi Tanskanen: „Elintarviketeollisuuden kehitys tilastojen valossa” (muokattavana), Jyry Tikka ja K. Mälkki: „Etylbromasetaatin konservoivan vaikutuksen mekanismista” (muokattavana) Veijola, T.: „Viljakaupan kosteusanalyysien vinnelähteistä”, TKK:n tiedoitus N:o 79, 1949, Veijola, T.: „Eräistä uusista vehnänjalosteista ja niiden leivontakelpoisuudesta”, VTT:n tiedoitus N:o 86, 1949, Ivaska, S.: „Kosteusanalyysimenetelmistä”, VTT:n tiedoitus N:o 78, 1949, Veijola, T.: „Kärni-vehnä ja sen käyttökelpoisuus” (muokattavana), Kontio, Pekka: „Tutkimuksia pektiinientsyymien muodostamisesta *Aspergillus Niger*-homeella” (väitöskirja), VTT:n julkaisu N:o 17, 1950. Neuvotteluja useiden elintarviketeollisuuslaitosten ja alan liittojen ja yhdistysten kanssa tarkoituksella tiivistää yhteistyötä teknillisen tutkimuksen ja teollisuuden kanssa VTT:ssä, ei ainoastaan elintarvike- vaan myös muun biokemiallisen (mm. nahkateollisuuden) aloilla. FAO:n (Food and Agriculture Organisation) Euroopan osaston tekemän vierailun Suomen isännistön jäsen.

Tikkanen, Matti Haakon August, metallurgian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti. Virkavapautta 7/2—4/4 1950, syynä matka USA:an. Toiminut VTT:n metallurgisen laboratorion johtajana. Opintomatka USA:an keväällä 1950. Julkaisut: „Beitrag zur Theorie der Wasserstoffreduktion des Magnetits”, väitöskirja, Helsinki 1949, 92 s. Asiantuntijana Sveitsissä kesällä 1949, samoin Ruotsissa syksyllä 1950, molemmat pulverimetallurgian alalla. Ruotsalaisen tehtaan lähettämänä USA:ssa keväällä 1950 lausunnon antamista varten pulverimetallurgisissa kysymyksissä.

Vähäkallio, Toivo Reijo, huoneenrakennustekniikan professori. Huoneenrakennustekniikan yleiskurssi: luentoja 4 vt. syys- ja 4 vt. kevätlukukaudella, harjoituksia 4 vt. kevätlukukaudella, huoneenrakennustekniikan erikoiskurssi: luentoja 2 vt. syys- ja 1 vt. kevätlukukaudella, harjoituksia 4 vt. syys- ja 2 vt. kevätlukukaudella. Ollut jäsenenä Kauppakorkeakoulun rakennustoimikunnassa. Suomalaisten teknikkojen seuran, rakennusinsinöörien kerhon, rakennusinsinööriyhdistyksen, betoniseurauksen, Internationale Verei-

nigung für Brücken- und Hochbau'n jäsen. Saanut Suomen Leijonan ritarikunnan komentajamerkin 20/3 1950. Toiminut neuvottelevana rakennusinsinöörinä.

Väisälä, Kalle, matematiikan professori. Luennoinut: syyslukukaudella matem. III, luentoja 4 vt. ja harjoituksia 2 vt., operaattorilaskentaa, luentoja 2 vt. ja harjoituksia 1 vt., kevätlukukaudella matem. IV, luentoja 4 vt. ja harjoituksia 2 vt., matem. I a, luentoja 2 vt. ja harjoituksia 1 vt. Luennoinut 40 vt. matematiikkaa insinöörien jatkokursseilla. Syyslukukauden Turun yliopiston matematiikan vt. professorina. Helsingin yliopiston matematiikan dosentti. Valtion v. 1950 oppikoulukomitean jäsen.

Väyrynen, Heikki Allan, mineralogian ja geologian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti syyslukukaudella 2 vt. geologiaa ja 2 vt. malmimaantiedettä sekä kevätlukukaudella 2 vt. mineralogian, 2 vt. yleistä geologiaa ja pitänyt 2 vt. mineralogian harjoituksia. Mineralogisen laboratorion esimies ja vuoriteollisuusosaston stipendikomitean puheenjohtaja. Helsingin Yliopiston geologian ja petrografian dosentti ja Teknillisen korkeakoulun Outokummun säätiön varajäsen. Julkaisut: „The Propagation of Light in anisotropic Crystals”, Teknillisen korkeakoulun tutkimuksia N:o 1 1949, Helsinki, ss. 39—44.

Ylinen, Arvo Albin Johannes, ilmailutekniikan professori. Luennoinut: sovellettu aerodynamiikka 2 vt., lentokoneenrakennuksen statiikka 2 vt., lentokoneenrakennus 1 vt. Ollut TKK:n 100-vuotisjuhlien juhlamarsalkka. Valtion tekn. tutkimuslait. hallituksen jäsen, Ilmailulakikomitean jäsen, Valtion teknillisen opetusohjelmakomitean puheenjohtaja, Emil Aaltosen säätiön hallituksen jäsen, O.Y. Lokomon johtokunnan jäsen, Suomen Ilmailuliiton johtokunnan puheenjohtaja. Ruotsin Insinööritiedeakatemian jäsen, Suomalaisen Tiedeakatemian apujäsen, Suomen Metsätieteellisen Seuran jäsen. Julkaisut: „Kimm- ja Lujuusoppi II”, Porvoo, 530 s., „Drying Stresses in a cylindrical Stock of Wood”, Teknillisen korkeakoulun tutkimuksia N:o 1, Helsinki 1949, 7 s.

Helsingissä 31 päivänä elokuuta 1950.

Martti Levón.

Rehtori.

Pirkko Valliniemi.

Sihtööri.

